

Program rozvoja obce Dolný Badín na roky 2015-2022

Schválený dňa: 8. 10. 2015

Uznesenie: 6 d) /2015

Formulár 1 (U 7) Titulná strana dokumentu

Názov:	Program rozvoja obce Dolný Badín na roky 2015 – 2022
Územné vymedzenie:	Obec Dolný Badín
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia:	08. 10. 2015
Dátum platnosti:	2015 - 2022
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	12.10.2015 výveskou na úradnej tabuli

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015

Obsah

Zoznam obrázkov, tabuliek a formulárov	3
ÚVOD	5
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR.....	8
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ	10
A. I. Analýza vnútorného prostredia	10
A. I. 1 Prírodné pomery	10
A. I. 2 História obce	16
A. I. 3 Obyvateľstvo	18
A. I. 4 Miestne hospodárstvo a ekonomická aktivita obyvateľov.....	21
A. I. 5 Technická infraštruktúra obce	25
A. I. 6 Sociálna infraštruktúra obce	29
A. I. 7 Miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami	37
A. I. 8 Kvalita životného prostredia	39
A. II. Analýza vonkajšieho prostredia	39
A. III. Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	44
Časť B - STRATEGICKÁ ČASŤ	52
B. I. Strategická vízia rozvoja územia obce Dolný Badín.....	52
Časť C - PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	55
C. I. Prehľad opatrení, projektov a aktivít	55
C. II. Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov a súhrnný prehľad projektových zámerov	65
Časť D - REALIZAČNÁ ČASŤ	79
D. I. Akčný plán	79
D. II. Popis úloh jednotlivých partnerov a postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO	80
D. III. Stručný popis komunikačnej stratégie	81
D. IV. Systém monitorovania a hodnotenia	81
Časť E - FINANČNÁ ČASŤ.....	84
E. I. Indikatívny finančný plán PRO	84
E. II. Model viaczdrojového financovania	84
E. III. Finančný rámec pre realizáciu PRO Obce Dolný Badín.....	86
E. IV. Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	92
ZÁVER.....	93
Prílohy PRO	94

Zoznam obrázkov, tabuliek a formulárov

Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Geografická poloha obce Dolný Badín	11
Obrázok 2 Poloha obce Dolný Badín	12
Obrázok 3 Hranice katastra – satelitná mapa	12
Obrázok 4 Zastúpenie druhov pozemkov	13
Obrázok 5 Satelitná mapa katastra Obce Dolný Badín	14
Obrázok 6 Fyzicko-geografická mapa	15
Obrázok 7 Dopravné siete	28
Obrázok 8 Mapa železničnej siete SR	28
Obrázok 9 Budova KD a OcÚ	31
Obrázok 10 Multifunkčné ihrisko	31
Obrázok 11 Budova základnej školy	32
Obrázok 12 Vývoj počtu žiakov podľa stavu k 1.9.	32
Obrázok 13 Súčasné zloženie FSK Badínčanka	34
Obrázok 14 Jánska vatra	34
Obrázok 15 Maškarný fašiangový ples	34
Obrázok 16 Hokejový turnaj	35
Obrázok 17 Rímsko-katolícky kostol sv. Michala	35
Obrázok 18 Turistická mapa s vyznačeným náučným chodníkom	36
Obrázok 19 Hrad Čabrad	37
Obrázok 20 Hodnotenie finančného zdravia podľa INEKO	38
Obrázok 21 Terciárne centrá osídlenia a rozvojové osi Slovenska	40

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Základné údaje o obci k 31.12.2014	11
Tabuľka 2 Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m ²	13
Tabuľka 3 Geomorfologické začlenenie katastra	14
Tabuľka 4 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 2008 - 2014	18
Tabuľka 5 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v rokoch 2008 - 2014	18
Tabuľka 6 Prírastok obyvateľstva sťahovaním (migračné saldo) v rokoch 2008 - 2014	19
Tabuľka 7 Veková štruktúra obyvateľov k 31.12.2014	19
Tabuľka 8 Index starnutia a index ekonomického zaťaženia k 31.12.2014	20
Tabuľka 9 Rodinný stav obyvateľov k 1.8.2015	20
Tabuľka 10 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2011	20
Tabuľka 11 Náboženská štruktúra obyvateľov v roku 2011	21
Tabuľka 12 Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011	22
Tabuľka 13 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa odvetvia činnosti v roku 2011	23
Tabuľka 14 Vývoj nezamestnanosti v rokoch 2011 - 2014	24
Tabuľka 15 Prehľad bytového fondu v roku 2011	30
Tabuľka 16 Byty podľa obdobia výstavby	30
Tabuľka 17 Skutočné plnenie rozpočtu za roky 2012 - 2014	37
Tabuľka 18 Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014	38

Zoznam formulárov

Formulár 1 (Ú 7) Titulná strana dokumentu	1
Formulár 2 (Ú 1) Zámer spracovania PRO	5
Formulár 3 (Ú 2) Harmonogram spracovania PRO	8
Formulár 4 (Ú 3) Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PRO.....	8
Formulár 5 (A 8) STEEP analýza vonkajšieho prostredia	44
Formulár 6 (A 10) SWOT analýza	45
Formulár 7 (S 1) Hierarchia strategických cieľov.....	54
Formulár 8 (P 1) Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí.....	55
Formulár 9 (P 2) Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO.....	65
Formulár 10 (P 4) Formulár na prípravu projektov.....	70
Formulár 11 (P 3) Súhrnný prehľad projektových zámerov	73
Formulár 12 (R 5) Plán hodnotenia a monitorovania.....	83
Formulár 13 (F 5) Indikatívny rozpočet – sumarizácia v tis. €	84
Formulár 14 (F 5) Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica.....	86
Formulár 15 (F 2) Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Dolný Badín v tis. €	87
Formulár 16 (F 3) Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov	92
Formulár 17 (Z 1) Schválenie PRO.....	93

ÚVOD

Formulár 2 (Ú 1) Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu:	Program rozvoja obce Dolný Badín na roky 2015 - 2022
Forma spracovania:	<ul style="list-style-type: none"> - pracovníkmi samosprávy - proces spracovania v súlade s Metodikou na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC, ktorá bola vydaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v znení zákona č. 309/2014 Z. z., verzia 2.0; bude rešpektovať povinné prílohy, plánovacie a podporné dokumenty k metodike a postup tvorby navrhovaný metodikou. Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva a bude vykonaný participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov a širokej verejnosti.
Riadenie procesu spracovania:	<ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie pracovnej skupiny - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou (informovanie) - samotné spracovanie PRO Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať starostka obce Dolný Badín Mgr. Mária JAĎUĎOVÁ
Obdobie spracovania:	február 2015 – október 2015
Forma financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - náklady na spracovanie PRO obce Dolný Badín 2015 - 2022 budú financované z vlastných finančných zdrojov obce, schváleného rozpočtu na vypracovanie stratégie a nebudú znamenať dodatočné zaťaženie rozpočtu obce.

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Program rozvoja obce (ďalej aj „PRO“) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so **zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení neskorších predpisov.

Tento zákon definuje program rozvoja obce ako „strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza“.

Tento zákon ďalej ustanovuje povinnosť každej obci vypracovať dokument zameraný na regionálny rozvoj a to Program rozvoja obce, ktorý je potrebný na získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych, ale i regionálnych a pod.).

Program rozvoja obce je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území obce. Formuluje predstavu o budúcnosti spolu s aktivitami a projektmi na jej zabezpečenie.

Tvorba PRO obce Dolný Badín je vytvorená za účasti všetkých záujmových skupín, ktoré v obci pôsobia; ponúka jedinečnú príležitosť, ako sa dozvedieť, čo a kto v obci pripravuje. Hlavným cieľom je na základe všetkých získaných relevantných výsledkov, na základe analýz vytvoriť program rozvoja daného územia. Rozvojový dokument s dlhodobým výhľadom sa obecne zastupiteľstvo a starosta obce rozhodli vypracovať na obdobie 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 rokov. Cieľom dokumentu je navrhnúť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Dolný

Badín a na víziu obce. Ďalším cieľom dokumentu je zosúladiť hospodársky rozvoj s jeho prírodným, kultúrno-historickým a sociálnym potenciálom, so stratégiou rozvoja regiónov, ktoré majú určené podporované priority a ciele, ktoré sú i v tomto dokumente zohľadňované. Výsledkom má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných ale hlavne ľudských zdrojov, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou implementácie rozvojovej stratégie PRO.

Podľa § 8 ods. 3 zák. č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov program rozvoja obce pozostáva z:

- a) **analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) **strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) **programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) **realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov,
- e) **finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Program rozvoja obce je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

Metodika spracovania postupu PRO obce Dolný Badín

Presný rozsah a obsah dokumentu je definovaný platnou Metodikou na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., verzia 2.0, ktorá je nástrojom na exaktné vypracovanie programového dokumentu na úrovni obce. Metodika definuje popis tvorby dokumentu, ako aj časový harmonogram prípravy tvorby PRO.

Program rozvoja obce bol spracovaný aj v súlade s Usmernením postupu pri vypracovaní programov rozvoja obcí a ich posudzovania procesom strategického environmentálneho hodnotenia podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení zo dňa 12. augusta 2015.

Do procesu tvorby PRO obce Dolný Badín bol aplikovaný prístup kombinujúci expertné metódy s využitím miestnych znalostí pochádzajúcich od miestnych aktérov-starostu, poslancov OZ, obyvateľov a predstaviteľov verejného a súkromného sektora, s ktorými boli uskutočnené neformálne rozhovory na tému budúceho smerovania rozvoja obce. Hlavným partnerom pre zabezpečenie občianskej participácie bol samotný obecný úrad.

Plánovací postup a harmonogram spracovania PRO

Starostka obce a obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 13. 02. 2015 prerokovalo prípravu a obstaranie PRO obce Dolný Badín a schválilo zámer vypracovať PRO obce Dolný Badín.

Pri vypracovaní PRO obce je nutné vychádzať z relevantných zdrojov. Pre obec Dolný Badín sú to zdroje na lokálnej úrovni, ale aj na krajskej a národnej úrovni. Vstupnými údajmi pre spracovanie PRO boli dokumenty obecného úradu a prioritou boli potreby obyvateľov obce a rozvoja územia obce, materiály od poslancov OZ, ktorí sa problematikou zaoberajú, literatúra a metodika pre spracovanie PRO, stretnutia s verejnosťou, prieskum verejnosti, rôzne štatistické údaje a pod.

V období od februára 2015 do augusta 2015 boli uskutočnené terénne prieskumy a následne bol pripravený koncept strategickej a programovej časti programu rozvoja vo forme námetov a návrhov projektov. Pripravený materiál bol niekoľkokrát prediskutovaný s predstaviteľmi obce. Dôraz bol kladený i na názor obyvateľstva, preto boli obyvatelia prostredníctvom informačnej tabuli upozornení na prebiehajúci proces strategického plánovania rozvoja obce s možnosťou zapojení do plánovacieho procesu formou dotazov, pripomienok, návrhov, mohli vyjadriť svoje ekonomické a sociálne záujmy, svoju spokojnosť, či nespokojnosť voči vyšším orgánom obce a svojimi pripomienkami vyjadriť vlastné pocity, to čo by chceli zlepšiť, navrhnuť, vybudovať, prípadne zmeniť vo svojej obci. Dotazy a nápady mohli tlmočiť priamo na obecnom úrade alebo prostredníctvom poslancov OZ. Prípadne, písomné návrhy doručiť osobne na obecný úrad, bežnou korešpondenciou, prípadne e-mailom. Občania, podnikatelia a jednotlivé združenia využili možnosť ústneho podania svojich názorov prostredníctvom poslancov OZ. Celkovo zapojenie do plánovacieho procesu bola nízka. Pri zostavení rozvojových priorít preto rozhodovali prevažne poslanci OZ. Stanovené priority plánu rozvoja obce poslancami OZ boli následne vyvesené na úradnej tabuli s možnosťou pripomienkovania a občania mohli opätovne vyjadriť svoje návrhy k plánovaným zámerom obce. Vstupné podklady pre vypracovanie dokumentu PRO boli analyzované a zapracované do pripraveného návrhu výsledného dokumentu. Vybrané časti programového rozvoja boli pripravené na schválenie v obecnom zastupiteľstve.

Vypracovaním programu PRO plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Programový dokument je pripravovaný s operačnými programami Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC - Banskobystrického samosprávneho kraja¹, diverzifikovanou regionálnou politikou Banskobystrického samosprávneho kraja. Na základe týchto programových dokumentov sa realizuje podpora regionálneho rozvoja zo zdrojov EÚ.

Zostavenie finálneho dokumentu zabezpečila starostka obce Dolný Badín p. Mgr. Mária Jaďuďová v úzkej spolupráci s poslancami.

---

¹ V čase vypracovávania PRO obce Dolný Badín, BBSK ešte nemal schválený PHSR.

Formulár 3 (Ú 2) Harmonogram spracovania PRO

Termín (rok 2015)	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Úvod									
Analytická časť									
Strategická časť									
Programová časť									
Realizačná časť									
Finančná časť									
Záver									

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Formulár 4 (Ú 3) Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PRO

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadňovanie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	X	X	X
Telefónna linka		XXX	
Stretnutia s odborníkmi a poradenstvo	X	X	X
Prieskum verejnej mienky prostredníctvom poslancov	XXX	XXX	X
Návštevy podobných lokalít	X	X	
Rokovania za prítomnosti starostky a poslancov obce	X	X	X
Spracovanie a vyhodnotenie	X		

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Vypracovaný Program rozvoja obce Dolný Badín poukazuje na najvhodnejšie oblasti rozvoja obce, pričom stanovuje špecifické ciele, opatrenia a aktivity na ich realizáciu. Bude nevyhnutné prepojiť tento program s aktuálnymi výzvami jednotlivých riadiacich orgánov na predkladanie projektov v novom programovacom období 2015-2022 a snažiť sa v čo najväčšej miere využiť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Základné ciele rozvoja obce Dolný Badín stanovil PHSR mikroregiónu Krupinská planina a PHSR obce Dolný Badín na obdobie 2007 - 2013.

Vízia obce uvedená v predchádzajúcom PHSR obce Dolný Badín:

„Obec Dolný Badín má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj

podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom zdravotnom a sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medzilľudskými vzťahmi.“

Schéma strategických cieľov PHSR obce Dolný Badín na roky 2007 – 2013:

- Strategický cieľ č.1 - Rozvoj ľudských zdrojov
- Strategický cieľ č.2 - Racionálne využívanie prírodného potenciálu
- Strategický cieľ č.3 - Dobudovanie a rozvoj technickej infraštruktúry
- Strategický cieľ č.4 - Dobudovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry
- Strategický cieľ č.5 - Zabezpečenie ekonomickej stability samosprávy

Ďalej PHSR definovalo prioritné osi, ktoré mali predstavovať hlavné cieľové oblasti rozvoja s konkrétnymi opatreniami.

Výsledky hodnotenia zrealizovaných opatrení sú uvedené v časti „Prílohy“ vo formulári č. Ú 6 Ex – post hodnotenie predchádzajúceho PHSR vrátane hodnotenia čerpania finančných prostriedkov pri realizácii PHSR (realizované aktivity, projekty).

Medzi najvýznamnejšie investičné akcie obce patria:

- rekonštrukcia miestneho parku
- rekonštrukcia miestnych komunikácií
- vybudovanie verejného priestranstva pred kostolom
- rekonštrukcia strechy ZŠ, výmena okien a rekonštrukcia rozvodov ústredného kúrenia v ZŠ
- rekonštrukcia viacúčelového ihriska s pokládkou umelej trávy
- rekonštrukcia skladu náradia
- rekonštrukcia bytov vo vlastníctve obce – výmena okien a dverí
- rekonštrukcia kultúrneho domu – výmena okien, dverí, kúrenia
- rekonštrukcia domu smútku – výmena okien a dverí

Okrem toho obec pravidelne organizovala rôzne spoločenské podujatia pre občanov a návštevníkov obce: Jánska vatra, Fašiangový maškarný ples, Novoročný prípitok, Vianočný koncert, Deň detí, Deň úcty k starším a iné.

Z aktivít, ktoré obec realizovala po roku 2007 vyplýva jej zameranie na riešenie predovšetkým otázok základnej vybavenosti infraštruktúrou a občianskou vybavenosťou. Nesporne pozitívnym prínosom všetkých realizovaných aktivít je nadobudnutie skúseností manažmentu obce v oblasti prípravy, riadenia i následného vyúčtovania veľkých i menších projektov v rôznych oblastiach. Rovnako aj skúsenosti v oblasti prípravy a realizácie verejného obstarávania. Všetky tieto aktivity sú jednoznačným prínosom pre obec a jej obyvateľov, avšak boli realizované na základe vyplývajúcich potrieb a nevyhnutnosti.

Opatrenia z predchádzajúceho PHSR, ktoré sa či už z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov alebo iných dôvodov nepodarilo zrealizovať, budú zapracované v aktuálnom strategickom dokumente.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie, stanovenie strategických cieľov a priorít.

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami: **disponibilitou rozvojového potenciálu, schopnosťou využitia rozvojového potenciálu, vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.**

Rozvojový potenciál obce tvorí jej územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- **prírodné zdroje,**
- **obyvateľstvo,**
- **miestne hospodárstvo,**
- **technická infraštruktúra,**
- **sociálna infraštruktúra,**
- **miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.**

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom.

A. I. Analýza vnútorného prostredia

Analýza vnútorného prostredia obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu územia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie.

A. I. 1 Prírodné pomery

Zemepisná poloha obce

Územie obce Dolný Badín je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie, a to katastrálne územie Dolný Badín.

Obec Dolný Badín sa nachádza na juhu stredného Slovenska. Patrí na základe územno-správneho členenia do Banskobystrického kraja (juhovýchodná časť), regiónu Hont a okresu Krupina. Vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie je dôležité, kde sa v tomto priestore nachádza.

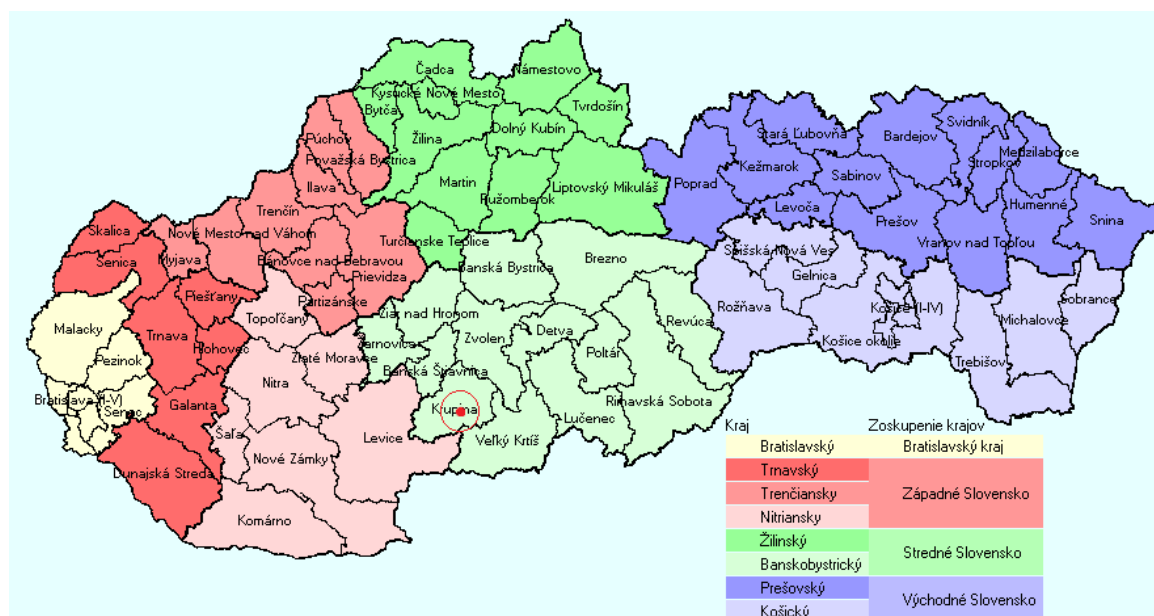
Tabuľka 1 Základné údaje o obci k 31.12.2014

Kód obce/Štatistická územná jednotka	518 310
Štát	Slovensko
Kraj	Banskobystrický kraj
Okres	Krupina
Región	Hont
Nadmorská výška	305 m. n. m.
Súradnice	48° 16' 10.2" N, 19° 4' 0.84" E
Rozloha	624 ha/6,24 km²
Počet obyvateľov	250
Hustota osídlenia	40,06 obyv./km²
Prvá písomná zmienka	1135
Starosta	Mgr. Mária Jad'ud'ová
Poštové smerovacie číslo	962 51 Čabradský Vrbovok
Evidenčné číslo vozidla	KA
Tel. predvoľba	+421-45
Telefón – obecný úrad Dolný Badín	045/55 971 15
Webová stránka obce	www.dolnybadin.ocu.sk
E-mail – obecný úrad Dolný Badín	obecdolnybadin@zvnet.net

Zdroj: ŠÚ SR, Katasterportal.sk - vlastné spracovanie

Obec Dolný Badín leží 12 km južne od okresného mesta Krupina. Nachádza sa v kotline uzatvorenej od západu Štiavnickými a Krupinskými vrchmi, od severu pohorím Javorie a od juhu sú to Cerovské a Čabradské hory. Katastrálne územie obce je kompaktné s celkovou rozlohou 624 ha. Najvyšším bodom obce je vyvýšenina zvaná „Údolie“, ktorá má 347 m. n. m. Cez obec preteká potok Badín, ktorý vteká do potoku Jalšovík. Po východnej strane chotára preteká potok Vrbovok.

Obec Dolný Badín susedí so štyrmi katastrálnymi obcami a to: juhovýchodne s k. ú. Čabradský Vrbovok, juhozápadne s k. ú. Selce, na severe s k. ú. Horný Badín a na západe s k. ú. Uňatín. Pri pohľade na širšie vzťahy, územie obce susedí s Nitrianskym krajom na západe, Košickým krajom na východe, s Trenčianskym a Žilinským krajom na severe a s Maďarskom na juhu.

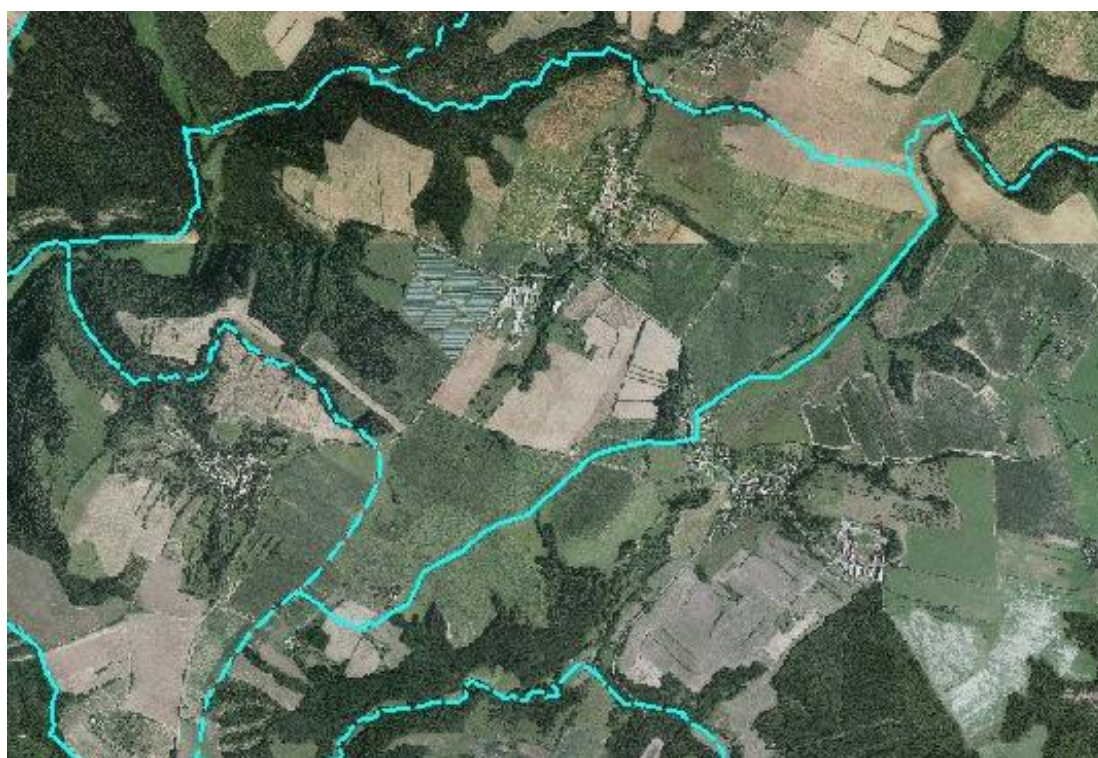

Obrázok 1 Geografická poloha obce Dolný Badín

Obrázok 2 Poloha obce Dolný Badín
(Zdroj: Mapy Google)

Obrázok 3 Hranice katastra – satelitná mapa
(Zdroj: Pôdne mapy.sk)

Prírodný potenciál obce

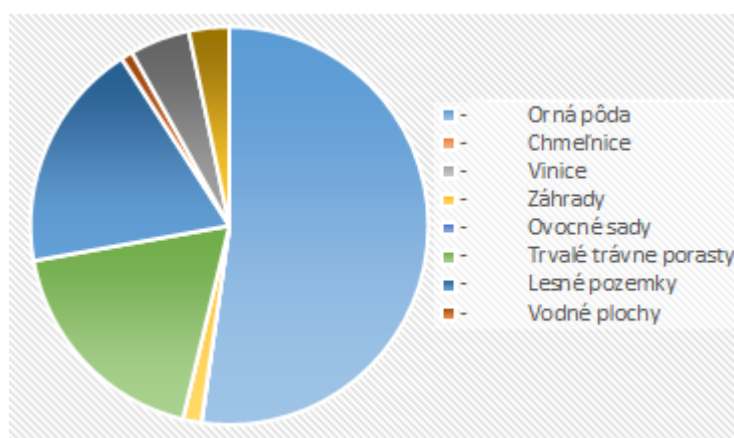
Prírodné podmienky obce sú ovplyvnené geologickými pomermi a charakterom reliéfu. Z hľadiska typu krajiny patrí kataster a jeho okolie do krajinnoeekologického komplexu pahorkatín a nízkych plošinných predhorí s ornou pôdou. Krajina je ovplyvnená intenzívnym poľnohospodárstvom a prevažuje mozaikovitý charakter poľnohospodárskych „lánov“ popretkávaných najmä brehovými porastmi potokov, poľnými cestami a čiastočne i roztrúsenou stromovou a kríkovou vegetáciou. Reliéf katastra obce je mierne zvlnený. Osídlená časť sa z východnej a západnej strany zvažuje do údolia potoka Badín.

Na území katastra polovicou z rozlohy územia prevažuje orná pôda, ktorá sa rozprestiera väčšinou na južnej a východnej strane, ale aj v centrálnej časti katastra. Lesné plochy sa nachádzajú zväčša v západnej časti územia katastra obce. Poloha, štruktúra pôdneho fondu a podnebie predurčujú kataster na využitie v poľnohospodárstve.

Tabuľka 2 Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m²

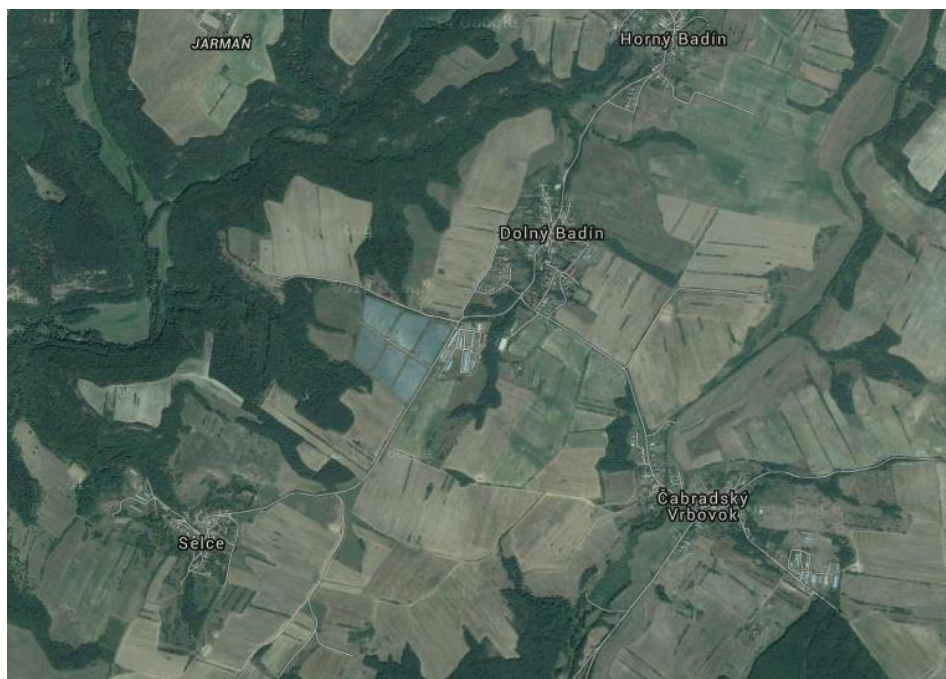
Celková výmera	6 244 160
Poľnohospodárska pôda spolu	4 507 545
Z toho:	
- Orná pôda	3 262 857
- Chmeľnice	0
- Vinice	2 091
- Záhrady	92 788
- Ovocné sady	0
- Trvalé trávne porasty	1 149 809
Pôda nepoľnohospodárska spolu	1 736 615
Z toho:	
- Lesné pozemky	1 167 695
- Vodné plochy	59 423
- Zastavané plochy a nádvorcia	304 511
- Ostatné plochy	204 986

Zdroj: Katasterportál.sk

Obrázok 4 Zastúpenie druhov pozemkov

(Zdroj: Katasterportál.sk, vlastné spracovanie)

Obrázok 5 Satelitná mapa katastra Obce Dolný Badín

(Zdroj: Mapy Google)

Z hľadiska **geomorfologického** patrí územie katastra do geomorfologickej jednotky územia Slovenské Stredohorie a do celku Krupinská planina, kde sa nachádza v jej západnej časti.

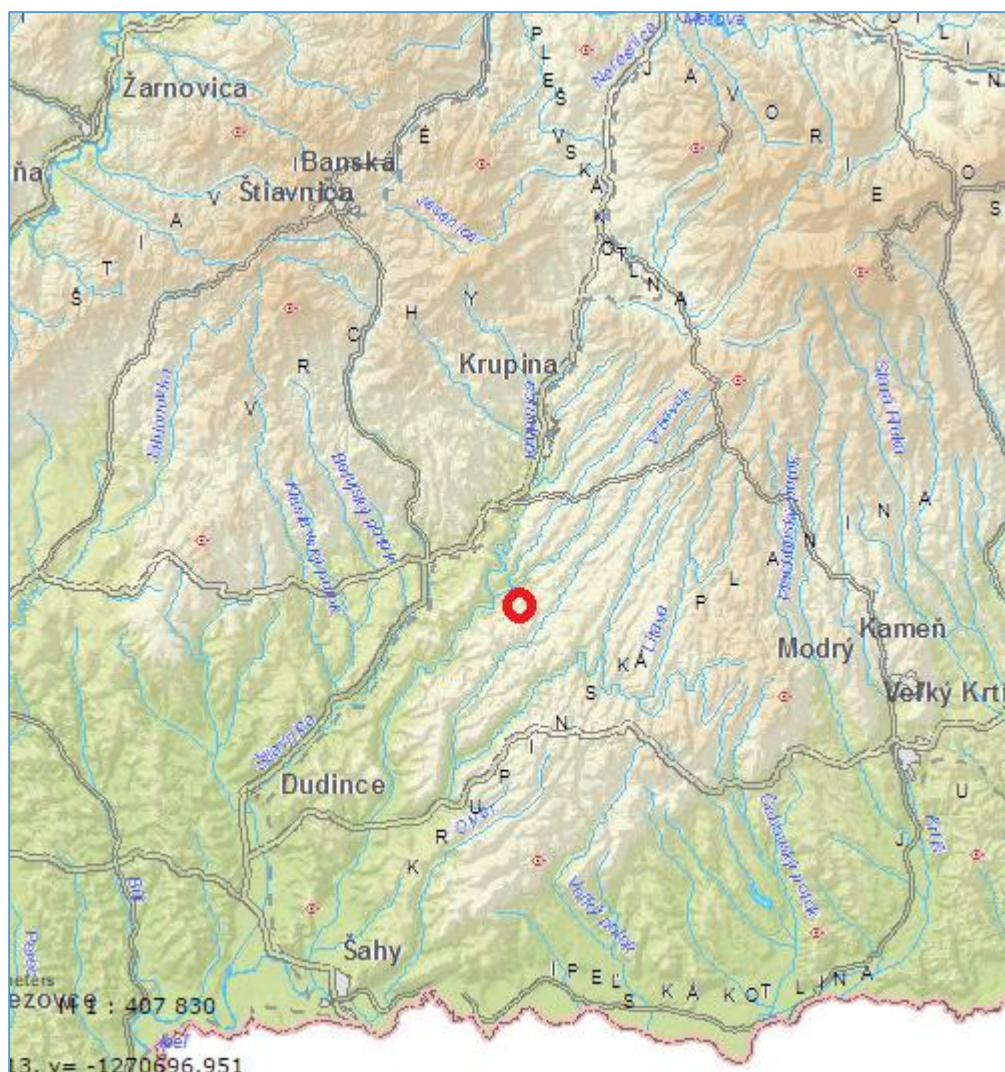
Tabuľka 3 Geomorfologické začlenenie katastra

Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Karpaty
Provincia	Západné Karpaty
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť	Slovenské stredohorie
Celok	Krupinská planina
Podcelok	Bzovická pahorkatina

Zdroj: Enviroportál.sk

V **geologickej stavbe** územia obce podľa Enviroportálu sú zastúpené neogénne vulkanity, pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity, badén. Patrí do rajóna vulkanoklastických hornín a deluviálnych sedimentov. Základné geochemické typy hornín: andezity a intermediárne subvulkanické intruzíva.

Z **klimatického hľadiska** leží obec v teplej klimatickej oblasti, mierne suchej s miernou zimou, s priemernou teplotou vzduchu v januári nad $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$ a s priemernou teplotou vzduchu v júli $18\text{--}19\text{ }^{\circ}\text{C}$. Priemerný ročný úhrn zrážok je 600 mm, priemerný úhrn zrážok v júli je do 60 mm a v januári 20 – 30 mm.

Obrázok 6 Fyzicko-geografická mapa

(Zdroj: Enviroportál.sk)

Z **pôdnych** typov podľa portálu Pôdne mapy.sk pokrývajú územie katastra kambizeme a luvizeme a z pôdnych druhov stredne ťažké piesočnato hlinité pôdy.

Hydrologické pomery - prirodzenou osou sídelných štruktúr katastra je potok Badín, ktorý sa vlieva do potoka Jalšovík a ten sa vlieva do riečky Krupinica, ktorá preteká západnou časťou katastra a pri meste Šahy sa vlieva do riečky Ipel' a následne do Dunaja. Po východnej strane chotára preteká potok Vrbovok. Celé územie katastra je v správe povodia Stredného Hrona. V budúcnosti je potrebné uvažovať nad spevnením dna a brehov potoka Badín v intraviláne obce, najmä v obytnej zóne. V katastri obce sa nachádza dostatok zdrojov podzemných vôd, ktoré dostatočne zásobujú obec pitnou vodou. Bezprostredne v katastri obce sa nenachádza žiadna vodná nádrž. Najbližšia vodná nádrž je umelo vybudovaná v katastri obce Horný Badín.

Z hľadiska **vegetačného** členenia patrí územie obce podľa Enviroportálu do dubovej zóny, s horskou podzónou a do sopečnej oblasti. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvoria karpatské dubovo-hrabové lesy a cerovo-dubové lesy. Okrem toho možno na území nájsť aj buky, agáty a jasene. Zo **živočíšstva** prevládajú druhy biotopu listnatého lesa, polí a lúk a na

vodné toky sú viazané zástupcovia fauny vôd a ich brehov. V lesoch žije najmä diviacia, srnčia a jelenia zver.

V katastrálnom území sa nenachádza žiadne chránené územie.

V celom katastrálnom území nie je zdokumentovaný výskyt geodynamických javov a nie sú zaznamenané územia ohrozené eróziou.

A. I. 2 História obce

Obec Dolný Badín spadá do územia bývalej Hontianskej stolice, ktorá bola rozlohou pomerne veľká (až 2 600 km²) a nachádzalo sa v nej 180 obcí a miest. Po rozpade Rakúsko-Uhorska časť Hontu s 19-imi obcami pripadla terajšiemu územiu Maďarska.

Najstaršie osídlenie Hontu siaha do staršej doby kamennej – paleolitu (600 000 – 500 000 rokov pred Kristom). Početnejšie sú záznamy osídlenia v mladšej dobe kamennej – neolite (3 000 – 2 400 rokov pred Kristom). Asi v tomto období začalo osídľovanie nášho kraja. Osídlenie je doložené starou lineárnou keramikou. Archeológia potvrdzuje, že v Dolnom Badíne (aj v Cerove a Trpíne) sa našli stopy po človeku.

Prvá písomná zmienka o obci Dolný Badín je z roku 1135 na listine, ktorú vydal vo Vacove kráľ Belo II. (vládol v rokoch 1131-1141) a začínala nasledovne „V známost' uvádzame všetkým v Kristu veriacim ako žijúcim tak ich potomkom, že župan Lampert so svojou manželkou Žofiou a synom Mikulášom na veľkú vďaku a za spásu svojich duší založili kláštor v obci Bzovík (Bozouk) a to v dobe panovania kráľa Štefana II. A v dobe, keď bol ostrihomským arcibiskupom vysokocentý Falicianus“. V listine sa tiež spomína, že spolu s inými obcami aj obec Dolný Badín bola darovaná ako poddanská obec panstvu Bzovík, ktoré založil Lampert z rodu Hunt-Poznanovcov ako sídlo cisterciátskeho opátstva, ktoré sa stalo postupne najväčším panstvom v Hontianskej župe. Listina sa v pôvodine nezachovala. Do dnešných dní sa zachoval len opis tejto listiny, ktorý vyhotovil Konvent v Beňadiku nad Hronom dňa 13.1.1566. Táto listina je uložená v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti pod číslom D 1-5775/1.

Ako vlastníctvo čabradského panstva sa obec spomína v roku 1276. V 14. storočí bolo čabradské panstvo rozsiahle a patrili do neho nasledovné obce: Cerovo, Vrbovok, Domaníky, Ladzany, Šálov (nevie sa kde sa obec nachádzala/, Bohunice, Badín, Belestelka (nevie sa jej presná lokalizácia), Klastava, Tepličky, Moravce, Antol, Devičie, Drieňovo, Krnišov, Lesenice, Opava, Medovarce, Plášťovce, Štefultov a Slatina.

V roku 1391 sa obec Dolný Badín spomína ako Bagyon, potom dostáva v maďarčine nový názov ako Alsö Bagyon, pretože v chotári vzniká nová osada – Horný Badín. V roku 1530 prevzalo obec opäť bzovické panstvo a tomuto obec patrila až do zániku panstva v roku 1925.

V roku 1925 bolo v obci 33 domácností, v ktorých bývalo 195 obyvateľov. Podľa sčítania obyvateľov mala naša obec v jednotlivých rokoch nasledovný počet obyvateľov:

rok 1930 – 261 obyvateľov,	rok 1940 – 271 obyvateľov,
rok 1948 – 255 obyvateľov,	rok 1961 – 378 obyvateľov,
rok 1970 – 307 obyvateľov,	rok 1990 – 276 obyvateľov,
rok 2001 – 263 obyvateľov,	rok 2011 - 257 obyvateľov.

V roku 1848 po revolúcii sa Bzovík stal sídlom okresu. V bzovickom kláštore mali sídlo hlavnoslužbový úrad, okresný súd, obvodný notár a pozemková kniha. V roku 1885 bol okres Bzovík zrušený a sídlo bolo presťahované do Krupiny až do roku 1960, kedy bol okres Krupina zrušený, obec bola začlenená do okresu Zvolen a do Stredoslovenského kraja. V roku 1996 vznikol opäť okres Krupina a obec je jeho súčasťou.

Vývoj Slovenska ovplyvňovali významné udalosti a naša obec bola toho súčasťou. Počas prvej svetovej vojny boli hospodárske pomery v obci veľmi biedne. Do rakúsko-uhorskej armády muselo z našej obce narukovať 17 mladých mužov, z ktorých sa vrátili len deviat, pričom jeden ako invalid.

Veľmi nepriaznivá situácia v poľnohospodárstve nastala v rokoch 1922-1923. Začala hospodárska kríza. Obyvatelia v nádeji, že si zarobia nejaké peniaze opúšťali svoje rodiny – nastalo vysťahovalectvo. Odchádzali do Kanady, USA, Brazílie a Uruguaja. Zlepšenie situácie pre roľníkov prišlo s nástupom Slovenského štátu, ktorý roľníkov podporoval, ale bol i zvýšený dopyt po poľnohospodárskych produktoch. V roku 1936 sa začalo pozemno-knižné usporiadanie vlastníctva pozemkov. Zásluhou miestneho duchovného vdp. dekana Viliama Buchnu bolo v roku 1936 v našej obci založené „úverové družstvo“. Ľudia si nemuseli požičiavať za vysoký úrok od bohatých gazdov, úver dostali z úverového družstva za nízky úrok. Družstvo trvalo až do príchodu frontu, po fronte už svoju činnosť neobnovilo.

Po vypuknutí druhej svetovej vojny bola na jar v roku 1939 vyhlásená čiastočná mobilizácia. V tom čase maďarské vojská obsadzovali južné územie Slovenska. V jeseni 1939 boli povolané určité ročníky, keď bolo Poľsko napadnuté fašistickým Nemeckom. Prvý príznak vojny zažilo naše okolie v lete roku 1942, kedy spojenecké lietadlá zhodili pri Miškovom laze za Selcami päť bômb. Vojnové útrapy pokračovali na Vianoce 1944. Podľa písomných správ 17 sovietskych lietadiel bombardovalo priestor Raja na Hornom Badíne, kde zhodili 450 bômb. Na druhý deň po bombardovaní začali prichádzať do našej dediny nemeckí vojaci z frontových línií prevažne zo Seliec, Čabradského Vrbovka a Bzovíka. V decembri 1944 zaútočili ruské vojská na Selce a po miernom odpore nemeckých vojsk ich obsadili a ešte ďalšie tri týždne bojovali medzi sebou. Naším obyvateľom bolo doporučené, aby evakuovali aspoň na Horný Badín. Z osobných zážitkov niektorých obyvateľov sa dozvedáme, že správanie nemeckej armády bolo v našej obci korektné, avšak príchod sovietskych vojakov bol začiatkom ďalších útrap. Príkazom ruského komanda bola evakuácia všetkého obyvateľstva a to najmenej 20 kilometrov. Po návrate domov po dvoch týždňoch našli ľudia svoje domy vyrabované.

Po prechode frontu v roku 1945 na Slovensku vznikli tri strany: Demokratická Strana, Strana slobody, Komunistická strana Slovenska. Pri voľbách v roku 1946 v našej obci zvíťazila Demokratická strana. Vo februári 1948 boli voľby a len 8 % občanov hlasovalo za tzv. „Jednotnú kandidátku národného frontu“. Za takýto výsledok volieb bola obec potrestaná aj tým, že nebola napojená na elektrickú sieť, hoci primárne elektrické vedenie sa budovalo v tom čase popri dedine smerom na Čabradský Vrbovok a Drienovo. Napojenie na sieť sa previedlo až rok po neúspešných voľbách.

Nastal čas budovania socializmu. Za predsedu MNV bol menovaný Pavel Kliment. Roľníci boli rozdelení do troch skupín – tí, ktorí vlastnili do 5 ha poľnohospodárskej pôdy boli maloroľníci, do 15 ha strední roľníci a nad 15 ha kulaci. S tými poslednými sa zaobchádzalo ako s nepriateľmi štátu. Stanovili im nesplniteľné dodávkové povinnosti a za ich nesplnenie im brali dobytok, obilie a iný majetok. Keď to nestačilo na splnenie dodávkovej povinnosti, nasledoval súd pre sabotáž a väzenie. S nástupom socializmu neustále rástol tlak na gazdov, aby založili družstvo, v obci bolo družstvo založené v roku 1957. Niektorí vstúpili do družstva dobrovoľne, iní pod nátlakom. V roku 1965 sa družstvo zlúčilo so susednými družstvami v Hornom Badíne a v Selciach a v roku 1974 sa zlúčilo s družstvami v Čabradskom Vrbovku a Drienove. V tomto období mala naša obec najvyšší počet obyvateľov, pretože družstvá ponúkali dostatok pracovných príležitostí, mladé rodiny neodchádzali za prácou, práve naopak zvýšila sa výstavba rodinných domov a obec sa rozrástla. Od apríla 1996 sa RVO Dolný Badín rozdelil na Poľnohospodárske družstvo Dolný Badín a Hontianske výrobné družstvo Horný Badín. Neskôr sa družstvo dostalo do konkurzu a poľnohospodársku pôdu, na ktorej družstvo hospodáril, si od vlastníkov prenajala firma „Slovseed spol. s r.o.“ zo Zvolena. V súčasnosti Slovseed spol. s r.o. hospodári na väčšine výmery pôvodného PD Dolný Badín.

Za zmienku ešte stojí, že súčasťou obce bola aj cigánska osada. Pri prietrži mračien v roku 1965 bola osada dva krát zatopená. Obyvatelia si preto postavili domy na bezpečnejších miestach. Po tomto období prišlo rozhodnutie štátnych orgánov o likvidácii cigánskych osád na Slovensku. Osada v Dolnom Badíne v tom čase mala 105 obyvateľov a likvidácia sa previedla v roku 1974. Za zbúrané domy štát vyplatil osadníkom dohodnutú peňažnú čiastku a zároveň im zabezpečil náhradné byty v Krupine a vo Zvolene.

A. I. 3 Obyvateľstvo

Na demografický potenciál obce najviac vplýva jeho formovanie a veľmi výrazné pôsobenie sociálno-ekonomických faktorov. Ďalší vývoj migrácie v značnej miere ovplyvňuje celková ekonomická situácia obce, prosperita jednotlivých zložiek hospodárstva a situácia na trhu práce.

Obec Dolný Badín patrí do okresu Krupina, v ktorom je podľa ŠÚ SR k 31.12.2014 celkový stav 22 636 obyvateľov. S naším počtom obyvateľov 250 sa naša obec radí na 20. miesto z 36 obcí okresu.

Z historických záznamov obce je známe, že najvyšší počet obyvateľov bolo v roku 1961 a to 378 obyvateľov. Bolo to obdobie, kedy ľudia nemali také problémy nájsť si prácu a nemuseli za prácou dochádzať. Nárast počtu obyvateľov sa z dlhodobšieho hľadiska aj napriek vytvoreným sociálnym podmienkam postupne znižoval. V súčasnom období sa doposiaľ nepodarilo podstatne zvýšiť počet obyvateľov obce, pri možnostiach bývania je však predpoklad jeho zvyšovania. Za posledných sedem rokov sa počet obyvateľov udržiava okolo počtu 254-260.

Tabuľka 4 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 2008 - 2014

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav k 31.12.	256	254	258	259	260	258	250
Muži	132	131	131	133	132	131	127
Ženy	124	123	127	126	128	127	123

(Zdroj: ŠÚ SR - DATAcube)

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva (predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za dané obdobie) je uvedený v nasledujúcich tabuľkách. Prírastok obyvateľstva sťahovaním predstavuje rozdiel medzi migračným prírastkom a úbytkom. Celkový prírastok predstavuje súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Tabuľka 5 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v rokoch 2008 - 2014

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet narodených k 31.12.	2	1	5	1	3	0	2
Počet zomrelých k 31.12.	3	2	3	5	0	3	3
Prirodzený prírastok/úbytok k 31.12.	-1	-1	+2	-4	+3	-3	-1

(Zdroj: ŠÚ SR - DATAcube)

Tabuľka 6 Prírastok obyvateľstva sťahovaním (migračné saldo) v rokoch 2008 - 2014

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prist'ahovaní na trvalý pobyt	6	0	7	7	3	1	0
Odst'ahovaný z trvalého pobytu	1	1	5	0	5	0	7
Prírastok/úbytok sťahovaním k 31.12.	+5	-1	+2	+7	-2	+1	-7

(Zdroj: ŠÚ SR - DATAcube)

Z hľadiska prirodzeného a mechanického pohybu obyvateľstva je v sledovanom období pomerne vyrovnaná bilancia (+29, -29). Čo sa týka prirodzeného pohybu prejavuje sa viac počtom zomretých ako narodených, avšak počet prist'ahovaných je vyšší ako počet odst'ahovaných občanov.

Veková štruktúra obyvateľstva

Štatistický úrad SR vymedzuje hlavné vekové skupiny podľa vzťahu obyvateľstva k ekonomickej aktivite približnými vekovými hranicami vyjadrujúcimi potenciálny začiatok a potenciálny koniec ekonomickej aktivity. Rozlišujeme: predproduktívny vek (0 až 14 rokov), produktívny vek (15 až 64 rokov), poproduktívny vek (65 rokov a viac). Avšak známe pomery v obci ukazujú o tom, že všetci obyvatelia nad 62 rokov sú poberateľmi starobného dôchodku a nepoberajú iný príjem, čo je podľa úradných záznamov obce k 31. 12. 2014 46 občanov. Veková štruktúra obyvateľstva v obci poukazuje na regresívny typ vývoja populácie obce, ktorý je charakteristický vyšším podielom obyvateľstva v poproduktívnom veku oproti obyvateľstvu predproduktívneho veku.

Tabuľka 7 Veková štruktúra obyvateľov k 31.12.2014

Obec Dolný Badín	Predproduktívny vek 0-14 r.		Produktívny vek 15-64 r.		Poproduktívny vek 65 a viac r.	
	počet	%	počet	%	počet	%
Stav k 31. 12. 2014	32	12,8	182	72,8	36	14,4
Muži	11	8,66	103	81,10	13	10,24
Ženy	21	17,07	79	64,23	23	18,70

(Zdroj: ŠÚ SR)

V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia prevládajú muži, ktorí sa na celkovej populácii obce k 31.12.2014 podieľajú 50,8 %. Avšak v mladších vekových kategóriách prevládajú ženy a rovnako aj v dôchodkovom veku prevládajú ženy a dožívajú sa i vyššieho veku. V produktívnom veku je tu výrazná prevaha mužov. Priemerný vek všetkých mužov je 39,59 rokov a žien 41,06 rokov.

V dôsledku toho, že mladí ľudia za vzdelaním odchádzajú na stredné a vysoké školy trávia svoj voľný čas mimo obec. Cieľom by mala byť snaha o udržanie mladých a vzdelaných v obci za účelom zlepšenia demografickej a ekonomickej štruktúry obyvateľstva.

Index ekonomickeho zaťaženia a index starnutia

Index ekonomickeho zaťaženia: Počet osôb v predproduktívnom (0-14) a poproduktívnom veku (65+) k osobám v produktívnom veku (15-64).

Index starnutia: Počet osôb v poproduktívnom veku (65+) k osobám v predproduktívnom veku (0-14).

Tabuľka 8 Index starnutia a index ekonomického zaťaženia k 31.12.2014

	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia
Spolu	112,50	37,36
Muži	118,18	23,30
Ženy	109,52	55,70

(Zdroj: ŠÚ SR)

Rodinný stav obyvateľov obce

K 1.8.2015 bol rodinný stav občanov nasledovný:

Tabuľka 9 Rodinný stav obyvateľov k 1.8.2015

Stav	Spolu	Muži	Ženy
Slobodný/á	121	76	45
Ženatý/vydatá	100	50	50
Rozvedený/á	10	3	7
Ovdovelý/á	20	2	18

(Zdroj: Evidencia obyvateľov OcÚ Dolný Badín)

Vzdelanostná štruktúra obce

Nasledujúci prehľad poskytuje informácie o vzdelanostnej štruktúre obce, ktoré vychádzajú z výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 10 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet obyvateľov
Základné	53
Učňovské (bez maturity)	54
Stredné odborné (bez maturity)	23
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	10
Úplne stredné odborné (s maturitou)	59
Úplne stredné všeobecné	9
Vyššie odborné	0
Vysokoškolské bakalárske	3
Vysokoškolské mag., inž., dokt.	12
Vysokoškolské doktorantské	0
Bez vzdelania – deti do 16 rokov	34

(Zdroj: SODB 2011 - ŠÚ SR)

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazne negatívny pomer. Záujem o vyššie vzdelanie je demotivovaný skutočnosťou, že stagnuje trh práce a v obci a jej okolí nie sú pracovné príležitosti, ktoré by takéto vzdelanie vyžadovali. Mnoho vysokoškolsky vzdelaných občanov našlo prácu vo vzdialených mestách či v zahraničí. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj vytvárať pracovné príležitosti pre obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva

Obyvateľstvo obce je takmer výlučne slovenskej národnosti. Jeden občan je českej národnosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec homogénna. Podľa SODB 2011 výrazne prevláda rímskokatolícke vierovyznanie (94,55 %), čo je prejavom dlhodobej cirkevnej tradície a histórie obce. Ostatní (3,5 %) sú evanjelického vierovyznania alebo bez vyznania (1,95 %). Veriaci Rímskokatolíckej cirkvi majú v obci farský úrad a sväte omše sa slúžia v Rímskokatolíckom kostole Sv. Michala Archanjela v ústredí obce.

Tabuľka 11 Náboženská štruktúra obyvateľov v roku 2011

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	122	121	243
Evanjelická cirkev	6	3	9
Bez vyznania	2	3	5
Spolu	130	127	257

Zdroj: SODB 2011 - ŠÚ SR

A. I. 4 Miestne hospodárstvo a ekonomická aktivita obyvateľov

Hospodárska základňa obce Dolný Badín je pomerne málo rozvinutá. Je to zrejme pozostatok minulosti, kedy bola malou obcou zameranou predovšetkým na poľnohospodársku prvovýrobu. Významným faktorom ovplyvňujúci tento vývoj v súčasnosti je relatívna blízkosť hospodárky silných priemyselných miest a výrobných centier Krupina, Zvolen a Levice, kde je koncentrovaná podstatná časť výrobných aktivít regiónu a kde je smerovaná dochádzka za pracovnými miestami. Pracovné príležitosti nachádzajú obyvatelia mimo obce, čo spôsobuje odliv obyvateľov produktívneho veku na dlhší čas. Následkom je aj nedostatok tzv. samo zamestnanosti obyvateľov v podnikaní a v zakladaní vlastnej živnosti. Veľa zručných ľudí odchádza za prácou mimo región aj do zahraničia. Aj napriek tomuto trendu sa však aj v obci Dolný Badín nájde niekoľko podnikateľských subjektov.

Obecná samospráva sa podieľa na ekonomickom rozvoji vytváraním podmienok pre podnikanie, najmä prostredníctvom prenájmu obecného majetku, či už pozemkov alebo priestorov.

Podnikateľská aktivita v obci

Súkromné podnikanie reprezentujú v obci prevažne fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia, a to najmä z dôvodu straty zamestnania, využitia vzdelania a zručnosti v danom odbore. Živnostníci v obci poskytujú svoje služby v oblastiach ako sú: murárske práce, maliarske práce, obrábanie kovov, údržba motorových vozidiel, nákladná cestná doprava, stolárske práce, vedenie účtovníctva, masérské služby, zemné práce a iné.

Keďže prírodné podmienky v danej oblasti umožňujú dobrý rozvoj poľnohospodárstva, a to rastlinnej aj živočíšnej výroby, poľnohospodárstvo bolo už oddávna ťažiskovým zdrojom živobytia pre miestnych obyvateľov. Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území obhospodaruje spoločnosť Slovseed, s. r. o. Zvolen, ktorá využíva priestory bývalého

poľnohospodárskeho družstva a orientuje sa na chov hovädzieho dobytku a pestovania kukurice a obilia. Zamestnáva cca 9 zamestnancov.

Poľnohospodársku výrobu reprezentujú aj jeden SHR – poskytujúci služby súvisiace s chovom zvierat, produkciou mlieka a mliečnych výrobkov a pestovaním obilnín. V obci existuje včelárstvo a výroba medu.

V obci je zriadená prevádzka pestovateľskej pálenice. Ostatná potravinárska výroba nie je zastúpená.

Služby obchodu prevádzkujú v obci dve predajné jednotky – Coop Jednota a súkromná predajňa. Ide o predaj potravinárskeho a zmiešaného tovaru.

V území obce Dolný Badín sa neprevádzkuje žiadna ťažba nerastných surovín. Nie sú evidované žiadne prieskumné územia, chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory.

Najväčším prírodným zdrojom je drevo, ktorého ťažbu v miestnych lesoch uskutočňujú Lesy SR. Lesné hospodárstvo je tu zamerané na pestovateľskú, ťažobnú a obnovnú činnosť umiestnenú najmä v západnej časti katastra. Podľa rozčlenenia porastov vzhľadom na druhovosť ide prevažne o listnaté lesy. Lesy tiež poskytujú vhodné prostredie pre divú zver, čo predurčuje prostredie aj na poľovníctvo, ktoré v katastri realizuje miestne poľovnícke združenie SPZ Poľovnícke združenie Dolina so sídlom v Uňatíne. Na využívanie slnečnej energie je súkromným investorom vybudovaná na ploche 6 ha solárna elektráreň.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Na základe zmapovania zamestnanosti vieme usúdiť, koľko obyvateľov v obci Dolný Badín je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko pracuje dôchodcov a koľko sa nachádza v obci nezamestnaných obyvateľov. V minulosti boli ľudia žijúci v tejto obci prevažne zamestnaní na miestnom poľnohospodárskom družstve alebo hospodárili sami alebo sa venovali nejakému remeslu. V dnešnej dobe sú vidiecke obce charakteristické nízkym počtom pracovných príležitostí a vysokým percentom dochádzania za prácou mimo mesta, okresu i mimo republiky. V nasledujúcej tabuľke je uvedená ekonomická aktivita obyvateľstva Dolného Badína zisťovaná pri poslednom Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

Tabuľka 12 Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011

	Počet obyvateľov
Pracujúci (okrem dôchodcov)	94
Pracujúci dôchodcovia	1
Osoby na materskej dovolenke	2
Osoby na rodičovskej dovolenke	6
Nezamestnaní	23
Študenti stredných škôl	15
Študenti vysokých škôl	9
Osoby v domácnosti	4
Dôchodcovia	63
Príjemcovia kapitálových príjmov	0
Deti do 16 rokov	36
Iná	4
Nezistená	0
Z toho ekonomicky aktívny	120
Spolu	257

Zdroj: SODB 2011 - ŠÚ SR

Podľa výsledkov SODB z roku 2011 sa v obci nachádzalo 257 obyvateľov, z toho 120 ekonomicky aktívnych, čo tvorí 46,70 % z celkového počtu obyvateľov. Priemerný ukazovateľ podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v obci oproti roku 2001 zvýšil. V roku 2001 sa ekonomická aktivita pohybovala na úrovni 44,87 %.

Keďže obec Dolný Badín ponúka minimum pracovných príležitostí, významnú úlohu v ekonomickej aktivite obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nižšie uvedenej tabuľky podľa údajov zo SODB 2011 veľká časť, t.j. 74 % ekonomicky aktívnych občanov dochádzalo do zamestnania mimo svojho bydliska.

Tabuľka 13 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa odvetvia činnosti v roku 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Dolný Badín				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	4	7	11	4
Lesníctvo a ťažba dreva	1	0	1	1
Iná ťažba a dobývanie	1	0	1	0
Výroba potravín	0	1	1	1
Výroba textilu	0	2	2	2
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	0	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	0	1	0
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	7	0	7	6
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	3	0	3	1
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	2	0	2	2
Výroba strojov a zariadení i. n.	4	0	4	3
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	2	3	1
Výroba nábytku	4	4	8	5
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	0	1	1
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	1	1
Výstavba budov	4	0	4	3
Inžinierske stavby	7	0	7	7
Špecializované stavebné práce	8	0	8	7
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	1	0	1	0
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	4	5	9	7
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	1	3	3
Pozemná doprava a doprava potrubím	3	1	4	3
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	0	1	1
Poštové služby a služby kuriérov	0	3	3	2
Ubytovanie	0	1	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	2	1	3	1
Nakladateľské činnosti	1	1	2	2
Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	1	0	1	1
Informačné služby	0	1	1	0
Právne a účtovnícke činnosti	0	1	1	1
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	1	2	1
Sprostredkovanie práce	0	1	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0	1	1

Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5	5	10	8
Vzdelávanie	1	0	1	1
Zdravotníctvo	1	0	1	1
Činnosti členských organizácií	0	1	1	1
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	4	5	5
Nezistené	2	0	2	2
Spolu	77	43	120	89

Zdroj: SODB 2011 - ŠÚ SR

Nezamestnanosť

Významným ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre identifikovanie problémových regiónov. Nezamestnanosť ako sociálno-ekonomický jav sa v určitej miere vyskytuje v každej ekonomike a prináša množstvo negatívnych dôsledkov pre nezamestnaného, jeho rodinu a tiež pre spoločnosť.

Celkový stav na trhu práce signalizuje aj počet evidovaných nezamestnaných. Nezamestnanosť v riešenom území mala do roku 2013 síce klesajúcu tendenciu a aj napriek tomuto priaznivejšiemu vývoju je však úroveň miery nezamestnanosti stále nad celoštátnym priemerom. Miera nezamestnanosti je podiel nezamestnaných z celkového počtu všetkých práceschopných obyvateľov, teda z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov. V skupine uchádzačov o zamestnanie dlhodobo prevažuje mužská populácia.

Tabuľka 14 Vývoj nezamestnanosti v rokoch 2011 - 2014

Rok	2011	2012	2013	2014
Počet evidovaných nezamestnaných spolu	26	24	17	23
- z toho ženy	10	9	6	11
- z toho muži	16	15	11	12
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (podľa SODB 2011)	120	120	120	120
Registrovaná miera nezamestnanosti v %	21,67	18,33	14,17	19,17
Registrovaná miera nezamestnanosti v % v okrese Krupina	22,16	19,64	20,33	20,33

Zdroj: ÚPSVaR Zvolen

Verejné služby zamestnanosti

ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne aktivizuje nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb (zák č. 369/1990 Zb.z o obecnom zriadení v znp.) a aktivačných či dobrovoľníckych pracovníkov (zák.č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti... v znp.). V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Ďalej využíva aj príspevky na podporu rozvoja miestnej zamestnanosti a na vytvorenie pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (zák č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti ... v znp)

A. I. 5 Technická infraštruktúra obce

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

Elektrická rozvodná sieť

Elektrická energia je dodávaná vzdušnou sieťou, ktorá je majetkom Stredoslovenskej energetiky, a. s., Žilina. V obci sa nachádzajú 3 transformačné stanice, ktoré slúžia na zásobovanie celého obytného územia a 1 transformačná stanica, ktorá slúži na zásobenie lazov a výrobného areálu bývalého PD.

V katastri obce bol v roku 2011 súkromným investorom vybudovaný na ploche 6 ha solárny park fotovoltaickej elektrárne, ktorá je podzemným káblom napojená na sieť v Krupine.

Pošta, telekomunikácie, internet

V obci telekomunikačnú prevádzku poskytujú traja mobilný operátori (Telekom, Orange, O2), ktorý majú v obci dostatočné pokrytie. Niekoľko domácností má aj pevnú linku.

Väčšina domácností a objektov využívajú na internetové pripojenie bezdrôtovú sieť cez vysielateľ od súkromného poskytovateľa Detronics, s.r.o. Zvolen. Ostatní využívajú na internetové pripojenie služby pevnej linky alebo mobilného operátora. Jednotlivé druhy pripojenia a ich rýchlosti závisia prevažne na voľbe poskytovateľa mobilného a internetového pripojenia.

Cez obec je zrealizovaný diaľkový optický kábel, ktorý sa pripravuje na pripojenie z centrálného bodu optickej prístupovej siete do existujúcej optickej infraštruktúry k dostupnému bodu telekomunikačného operátora v obci Čabradský Vrbovok.

Obec Dolný Badín patrí do územného obvodu dodávacej pošty Čabradský Vrbovok, ktorá je vzdialená od obce 2 km.

Zásobovanie pitnou vodou

Kataster obce má dostatok podzemných prameňov pitnej vody. Obec má vybudovaný rozvod pitnej vody a je zásobovaná pitnou vodou z celoobecného vodovodu, ktorý je pod správou Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. Banská Bystrica a vo vlastníctve Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Banská Bystrica. Prvých 14 domácností bolo napojených na vodovod v roku 1958, postupne do ďalších domácností. Pre rodinné domy, kde nebol dostačujúci tlak vody, bola v roku 2002 vybudovaná automatická tlaková stanica, ktorá umožnila predlžovať vodovod v obytnej zóne v časti obce „Friaňovka“. Z tejto časti bolo aj posledné rozširovanie vodovodnej siete v roku 2007.

Obytné domy v lazoch v časti obce „Na Viniciach“ sú zásobované pitnou vodou so zdrojom v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva, ktorý má vlastnú studňu ako zdroj pitnej vody.

Zásobovanie prípadných nových obytných ulíc pitnou vodou sa bude riešiť napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením vodovodnej rozvodnej siete.

Vodovodné potrubie je budované z väčšej časti pôvodnými liatinovými potrubiami, v novších obytných zónach už potrubím z PVC.

Vodovodné potrubie slúži aj na požiaru ochranu, v obci sú na vetvách osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Kanalizácia

Obec nemá v súčasnej dobe dobudovanú kanalizáciu, s výnimkou kanalizácie, ktorá bola budovaná v 70-tych rokoch, ale pokrýva iba časť obce. Obec plánuje investovať do dostatočnej kanalizačnej siete v spolupráci so Stredoslovenskou vodárenskou spoločnosťou. Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd je riešená vybudovanými žumpami.

Zásobovanie úžitkovou vodou

V obci Dolný Badín nie je vybudovaný vodovod úžitkovej vody a ani sa s vybudovaním takého vodovodu neuvažuje.

Zásobovanie teplom

Prevažujúci spôsob vykurovania domácností a objektov obce je tuhým palivom. Päť domácností, jedna podnikateľská prevádzka a kultúrny dom majú vykonaný hĺbkový vrt, ktorý slúži ako tepelný zdroj na vykurovanie pomocou tepelného čerpadla.

Plynofikácia

Obec nie je v súčasnosti plynofikovaná. O zavedení plynofikácie obec v blízkej budúcnosti neuvažuje pre malý záujem zo strany občanov a z dôvodu technickej náročnosti realizácie.

Televízia

V obci Dolný Badín nie je vybudovaná káblová televízia. Väčšina rodinných domov a objektov na prenos signálu využívajú satelitné systémy od rôznych poskytovateľov, kde počet a kvalita prijímaných staníc závisia od poskytovateľa tohto pripojenia a konkrétnej služby. Ostatní využívajú klasický prenos signálu pomocou antény a prijímajú nie už analógové ale digitálne vysielanie prostredníctvom digitálnych set-top boxov.

Miestny rozhlas

V obci Dolný Badín je vybudovaná sieť miestneho rozhlasu pre informovanie obyvateľov obce. Slúži aj pre civilnú obranu – varovanie obyvateľstva pred rôznymi nebezpečenstvami. Ústredňa miestneho rozhlasu a celá technológia je v budove obecného úradu. Sieť MR v obci je realizovaná závesnými metalickými káblami upevnenými na stĺpoch verejného osvetlenia a ukončená reproduktormi v kombinácii s bezdrôtovým rozhlasom zatiaľ s 1 hniezdom. Ústredňa miestneho rozhlasu prešla v roku 2014 modernizáciou spojenou so zavedením možnosti zapojenia na bezdrôtový prenos signálu. V budúcnosti sa uvažuje nad dobudovaním ďalších koncových bodov a tým prejedenie na kompletný bezdrôtový prenos signálu.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky časti obce pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia bol v rokoch 2004 - 2006 rekonštruovaný za energeticky efektívnejší. Verejné osvetlenie je budované káblové inštalované na stĺpoch elektrického vedenia, svietidlá sú neónové (2x36 watt) a ovláda sa automaticky pomocou fotobunky a istiacimi hodinami.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Vodný tok Badín pretekajúci stredom obce sa v minulosti niekoľkokrát po prietři mračien vylial zo svojho koryta a spôsobil škody na majetkoch občanov, ale najmä na majetku obce. Obec v rámci ochrany pred povodňami má vypracovaný povodňový plán obce.

V budúcnosti je potrebné uvažovať nad prehĺbením a spevnením koryta potoka Badín a nad vypracovaním protipovodňových opatrení.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva.

Požiarna ochrana

V obci sa nachádza požiarne zbrojnice vo výlučnom vlastníctve obce Dolný Badín. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s nadzemným požiarne hydrantom. Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií zabezpečujú dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Príjazd pre požiarne vozidlá do väčšiny objektov je bezproblémový a je zabezpečený po miestnych komunikáciách. Sídlo požiarnej stanice jednotky ZPO pre obec Dolný Badín je situované v okresnom meste Krupina vzdialené 14 km. V prípade požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 15 minút. Obec má činný dobrovoľný hasičský zbor.

Odpadové hospodárstvo

Obec má zabezpečený klasický zber komunálneho odpadu a zber separovaného odpadu, ktorý sa realizuje raz za mesiac.

Na zber komunálnych odpadov sú určené jednotné smetné nádoby KUKA s objemom 110 l. Zber separovaného odpadu sa uskutočňuje formou donášky odpadu od obyvateľov pred stanovených dňom vývozu na zberné miesto pred kultúrny dom. Na zber skla je k dispozícii celoročne zberná nádoba umiestnená v centre obce. Prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu a separovaného dopadu zabezpečuje na území obce spoločnosť Marius Pedersen, a.s., prevádzka Veľký Krtíš. Kalendár vývozu odpadu je na informačnej tabuli a je zasielaný aj do každej domácnosti.

V obci sa tiež uskutočňuje zber obnoseného šatstva a textilu prostredníctvom zberného kontajnera umiestneného v centre obce.

Vo svojom katastrálnom území obec nemá situovanú skládku odpadu a ani sa neuvažuje o jej zriadení. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi v zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vznikajúcimi v obci cez VZN.

Na sústreďovanie biologicky využiteľného odpadu nemá obec vybudované centrálné kompostovisko. V súčasnosti má väčšina domácností na svojich pozemkoch vlastný priestor vyhradený na kompostovanie záhradného odpadu.

Odpadové hospodárstvo je prevádzkované k spokojnosti obyvateľov. Napriek tomu sa však objavujú občasné „čierne“ skládky odpadu. Nie je však zrejmé, či ich pôvodcami sú obyvatelia z obce.

Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Územím obce neprechádzajú hlavné dopravné tepny Slovenska, významnou komunikačnou líniou je cesta II. triedy č. 526 (na obrázku modrou), ktorá sa pred okresným mestom Krupina napája na cestu I. triedy č. 66. Sieť dopravných komunikácií dotvára cesta III. triedy č. 5263, pomocou ktorej sa obec napája na komunikačné ťahy. Jej stav je na niektorých úsekoch dlhé roky technicky nevyhovujúci. Dopravné komunikácie sú v poslednom rade doplnené miestnymi komunikáciami, ktorých pokračovaním mimo zastavaného územia sú

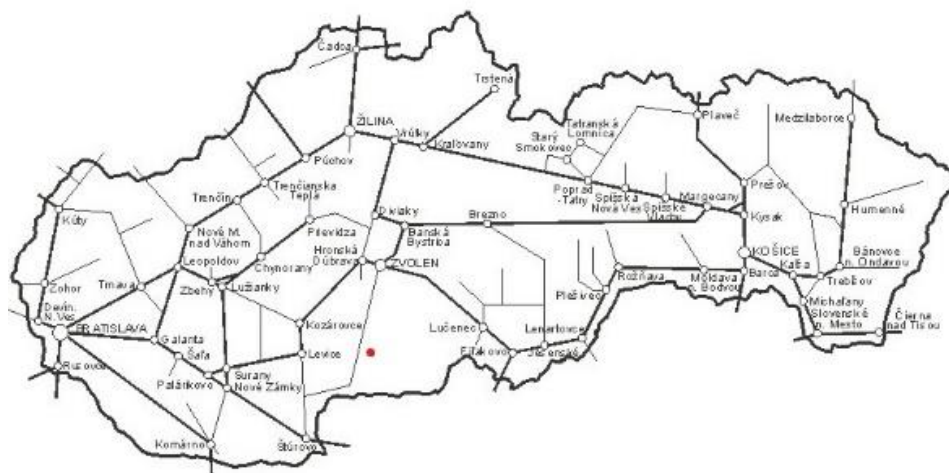
účelové komunikácie, sprístupňujúce jednotlivé časti extravilánu s intravilánom. Miestne komunikácie v intraviláne obce sú v súčasnosti všetky spevnené asfaltovým povrchom.

Obrázok 7 Dopravné siete
(Zdroj: Portál Cestnej Databanky SR)

Železničná doprava

V katastri obce sa nenachádza železničné koľajisko ani železničná zastávka. Najbližšie možné napojenie na osobnú železničnú dopravu je v meste Zvolen. V okresnom meste Krupina bola osobná železničná doprava zrušená, v súčasnosti cez Krupinu jazdia iba nákladné vlaky.

Obrázok 8 Mapa železničnej siete SR
(Zdroj: Železnice Slovenskej republiky)

Lodná doprava

V obci ani v blízkom okolí sa nenachádza žiadny vodný tok, na ktorom by bola možná prevádzka lodnej osobnej alebo nákladnej dopravy.

Letecká doprava

V katastri obce sa nenachádza žiadne letisko ani pristávacia dráha. Najbližšie letisko je lokalizované v meste Sliač, vzdialeného 49 km. Letisko Sliač, a.s. je prevádzkovateľom civilných letových služieb. Menšia pristávacia dráha sa nachádza aj v obci Dobrá Niva.

Hromadná doprava

Autobusovú dopravu v obci zabezpečuje SAD Zvolen. Aktuálny stav frekvencie dopravy je na dobrej úrovni. Dostupnosť do okresného mesta Krupina je zabezpečená autobusovými spojmi, ktoré premávajú 5-krát v priebehu dňa. (Cestovné poriadky, 2015)

Statická doprava

Návštevníci môžu využívať na parkovanie parkovisko pri budove obecného úradu, alebo pri objektoch občianskej vybavenosti. Obyvatelia parkujú prevažne na súkromných pozemkoch rodinných domov, prípadne na okraji vozoviek miestnych komunikácií.

Pešia doprava

Obec má sčasti vybudované pešie komunikácie. Chodci pri presune využívajú aj cestnú komunikáciu, čím je ohrozená bezpečnosť. Spevnenie a vybudovanie chodníkov sa vyžaduje v niektorých častiach obce.

Cyklistická doprava

Obec nemá vybudované cyklotrasy. Cyklisti využívajú cestné komunikácie pri presunoch, čo môže spôsobiť kolíznosť hlavne v extraviláne obce, kde je maximálna povolená rýchlosť osobných automobilov 90 km/h.

A. I. 6 Sociálna infraštruktúra obce

Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Preto snaha a zámery obce Dolný Badín smerujú predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu.

Bývanie a bytový/domový fond

Domový a bytový fond obce ovplyvňujú priamo demografický vývoj obce. Kvalita bývania pôsobí ako základný faktor aj pre rozvoj obce a spolu s infraštruktúrou naplňa obytnú funkciu obce.

Obec Dolný Badín plní primárne obytnú funkciu. Pôdorys obce tvoria 3 hlavné línie zástavby. Hlavnú vetvu reprezentuje zástavba v centre obce pozdĺž obecného potoka s najstaršími stavbami, východne od centra sa nachádza výstavba mladších domov (tzv. Nová ulica) a západne od centra v časti „Friaňovka“ sa nachádza najnovšia zástavba rodinných domov. V rámci zastavaného územia sa nachádzajú isté priestorové rezervy na možnú výstavbu ďalších domov avšak iba na súkromných pozemkoch.

Kvalita domového a bytového fondu bola v minulosti na nízkej úrovni, prevažná väčšina domov bola postavená z dreva bez akejkoľvek vybavenosti. Priaznivejší obrat badať po roku

1918, keď nastáva určitý rozmach vo výstavbe a z materiálov sa začínajú používať pálená tehla a kameň. Priam revolučné zmeny v stavebníctve nastali po druhej svetovej vojne, kedy dochádza k masívnej výstavbe rodinných domov. Politicko-spoločenské zmeny v roku 1989 spôsobili okrem iného i otvorenie trhu so stavebným materiálom, čo umožnilo realizovať individuálne predstavy stavebníkov a využívanie i netradičných a moderných materiálov v rôznom prevedení. V súčasnej dobe možno badať sporadickú výstavbu novostavieb avšak omnoho markantnejšia je prebiehajúca rekonštrukcia a zmodernizovanie domácností. Jej rozsah už však nie je ako v minulosti podmienený dostupnosťou stavebných materiálov a technológií ale predovšetkým ekonomickou a finančnou situáciou stavebníka.

V poslednom období sa okrem ekonomickej stránky vecí podpisuje na zníženej frekvencii novostavieb neexistencia územného plánu obce a vo väčšej miere i nevyriešené majetko-právne pomery vlastníkov domnelých stavebných parciel.

Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce. Časť pôvodných domov bolo zrekonštruovaných na rekreačné chalupy.

V nasledujúcich tabuľkách je zaznamenaný prehľad domov a bytov. Údaje pochádzajú z veľkej časti z posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo k 21. 5. 2011, evidencie obecného úradu a známych pomerov. V obci sa nachádza 76 trvale obývaných domov, 4 domy sú využívané na rekreáciu, 4 bytové domy, 3 rozostavané stavby, 2 obecné byty a 26 ostatných budov, napr. kostol, obchody, fara, KD, hospodárske budovy atď. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci bol zaznamenaný v povojnových rokoch.

Tabuľka 15 Prehľad bytového fondu v roku 2011

Trvale obývané domy	Chaty	Bytové domy	Rozostavané stavby	Obecné byty	Ostatné budovy
72+4	4	4	3	2	26

Zdroj: SODB 2011 – ŠÚ SR

Tabuľka 16 Byty podľa obdobia výstavby

Pred r. 1919	1919 - 1945	1945 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2005	2006 a neskôr
80	6	10	11	18	5	11	7	1

Zdroj: SODB 2011 – ŠÚ SR

Takmer všetky rodinné domy a ostatné budovy majú spoločný zdroj pitnej vody a to obecný vodovod pod správou Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. Banská Bystrica. Poľnohospodársky podnik Sloveed, s.r.o. Zvolen, prevádzka Dolný Badín, má vlastný zdroj pitnej vody, ktorý okrem toho zásobuje vodou aj 3 rodinné domy v lazoch. Všetky domy a budovy sú zásobované elektrickou energiou. Väčšina domácností využíva ako spôsob vykurovania pevné palivo, 1 domácnosť vykuruje elektrickou energiou a 5 domácností vykuruje pomocou tepelného čerpadla.

Napriek skutočnosti, že Dolný Badín patrí medzi malé obce, v ktorých býva vybavenosť bytov väčšinou nedostatočná, obec sa vyznačuje nadpriemernou vybavenosťou domácností. Väčšina domácností je vybavená minimálne jedným televízorom, všetky rodiny s deťmi autom, aj niektorí dôchodcovia, počítač a internet majú takisto väčšina rodín s deťmi či študentmi. Dôchodcovia počítač alebo internet nevyužívajú takmer vôbec alebo nevedia. Pokrok doby sa prejavil aj vybavením väčšiny obyvateľov vrátane detí mladšieho školského veku mobilnými telefónmi. Bežné spotrebiče ako chladnička či práčka sú už vo všetkých domácnostiach samozrejmosťou rovnako aj kúpeľňa s WC.

Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Občianska vybavenosť

Obec Dolný Badín má vybavenosť územia na úrovni typickej vybavenosti malých vidieckych sídel, ako je obecny úrad, dve maloobchodné prevádzky s potravinovými i nepotravinovým tovarom, cintorín s domom smútku, kostol, základná škola a prevádzka poľnohospodárskeho podniku, pestovateľskej pálenice a autoopravovne. Najbližšia pošta a matrika je vzdialená 2 km v obci Čabradský Vrbovok.

Vybavenosť účelových objektov pre kultúrno-spoločenské aktivity obyvateľov obce tvoria kultúrny dom v centrálnej časti obce s viacúčelovou kultúrnou sálou o kapacite 100-150 sedadiel vzhľadom na udalosť, ktorý je vybavený ozvučením, osvetlením, sociálnym zariadením a kuchyňou s kompletným vybavením. Potom je to viacúčelové ihrisko v strede obce s povrchom umelej trávy, parky v centre obce, ihrisko pri základnej škole a Rímskokatolícky kostol sv. Michala.

Vyššiu občiansku a sociálnu vybavenosť poskytuje obec Bzovík, príp. okresné mesto Krupina zastúpené strednými školami, nemocnicou, ambulanciami, kinom, domovom dôchodcov, obchodmi, úradmi atď.

Dobudovanie vybavenosti by mohlo z hľadiska budúceho populačného vývoja byť priaznivým faktorom. Negatívnym vplyvom ovplyvňujúcim tento vývoj môže však byť poloha obce a primeraná dostupnosť služieb v blízkom okolí a hlavne v neďalekom okresnom meste Krupina.

Obrázok 10 Budova KD a OcÚ

Obrázok 9 Multifunkčné ihrisko

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zdravotnícke zariadenie, obyvatelia obce využívajú služby zdravotníckych zariadení prevažne v blízko susediacom meste Krupina a obciach Bzovík a Hontianske Nemce.

V okrese 6 domovov dôchodcov a domov sociálnych služieb – tri v Krupine a po jednom v Teranoch, Dudince časť Merovce a Hontianske Moravce. V súčasnosti v obci väčšina občanov v dôchodkovom veku žije v spoločných domácnostiach v rodinných domoch so svojimi príbuznými. Ostatní majú možnosť využiť opatrovateľské služby, k čomu je zriadená Spoločná obecná úradovňa so sídlom v Krupine, ktorá zabezpečuje pracovníkov na vykonávanie opatrovateľskej služby.

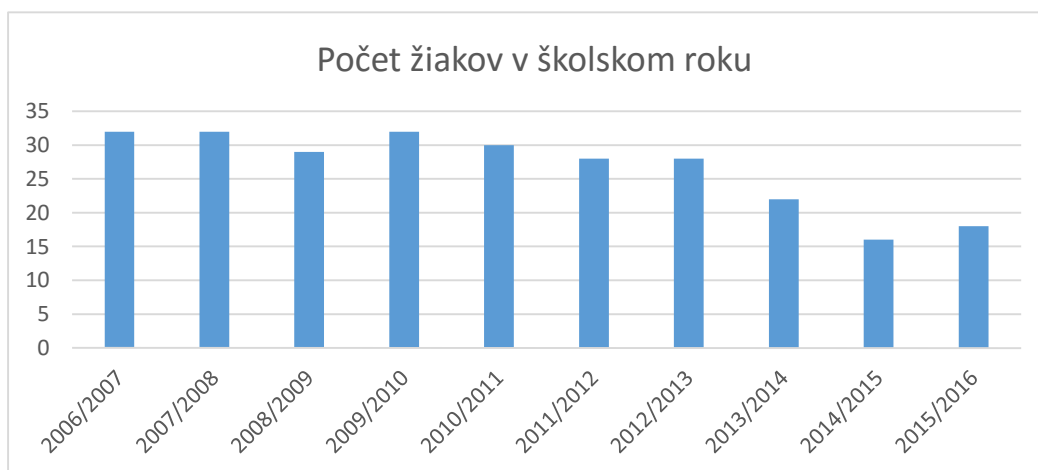
Školstvo

V obci sa nachádza základná škola pre prvý stupeň (1. – 4. ročník), ktorá plní funkciu spádovej základnej školy pre ďalšie 4 susedné obce Horný Badín, Selce, Drienovo a Čabradský Vrbovok. Od 1. 7. 2002 škola prešla do zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Chod školy sa financuje z kapitoly MŠ SR prostredníctvom OÚ Banská Bystrica a to podľa počtu detí, ktoré školu navštevujú. V roku 2010 obec získala dotáciu na výmenu strechy na budove školy, ďalej boli vymenené okná, kompletne bolo zrekonštruované ústredné kúrenie vrátane výmeny kotla na vykurovanie peletami. Exteriér školy vrátane ihriska poskytuje dostatok plôch pre pohybové aktivity detí, avšak vyžaduje si určitú úpravu, je potrebné zlepšiť vybavenie detského ihriska, zrekonštruovať oplotenie a vchod do školy. Súčasné dispozičné priestory základnej školy sú dostatočné. Vybavenie má najnutnejšie funkčné časti nevyhnutné pre vyučovací proces. Interiér je vybavený potrebným zariadením, modernými učebnými pomôckami a poskytuje príjemné prostredie pre deti. Väčšina nábytku, dlažby a podlahy sú pôvodné a na niektorých miestach už značne opotrebené a vyžadujú si opravu, prípadne výmenu.

Obrázok 11 Budova základnej školy

V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Obec sa už niekoľko rokov zaoberá otázkou potreby zachovania školy a to z dôvodu, že približne od roku 1996 je neustály pokles detí navštevujúcich školu. Príčiny sú v tom, že sa rodí menší počet detí a tiež aj to, že rodičia dávajú svoje deti do školy na Bzovík alebo do Krupiny. Tieto faktory spôsobujú hlavne nedostatočné finančné krytie školských výdavkov prostredníctvom štátneho rozpočtu a obec musí chýbajúce financie vykryť z vlastného rozpočtu, čo je na úkor iných obecných aktivít.

Obrázok 12 Vývoj počtu žiakov podľa stavu k 1.9.

(Zdroj: Interné záznamy obce, vlastné spracovanie)

Okrem základnej školy sa v obci nachádzala aj materská škola, ktorá bola vybudovaná v roku 1975. Škôlku navštevovali okrem miestnych aj deti zo štyroch okolitých obcí. Neskôr bola otvorená prevádzka MŠ aj v susednej obci v Čabradskom Vrbovku a z detí navštevujúcich MŠ v Dolnom Badíne začalo postupne ubúdať. K 31. 12. 2004 bola z dôvodu prevádzkových nákladov a nízkej návštevnosti detí MŠ vyradená zo siete školských zariadení.

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešla základná škola do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. Ako vyplýva z predpokladov demografického vývoja, v priebehu nasledujúcich 5 rokov pravdepodobne dôjde len k miernemu nárastu počtu detí, ktoré by mohli potenciálne školu navštevovať ale i to je nedostačujúci počet.

Najbližšie stredné školy sa nachádzajú v okresnom meste Krupina. Veľa študentov dochádza za štúdiom aj do Zvolena, Banskej Štiavnici alebo do Banskej Bystrici. Najbližšia vysoká škola je vo Zvolene. Blízkosť VŠ však nie je rozhodujúcim kritériom pri výbere vysokej školy a tak študenti z obce absolvujú vysokoškolské štúdium po celom území SR.

Webová stránka ZŠ Dolný Badín: www.zsdolnybadin.edupage.org a telefónne číslo: 045/55 971 13

Kultúrny a spoločenský život v obci

Kultúra v obci má staré korene a je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti tejto obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Okrem práce a každodenných starostí boli aj v minulosti v živote jednotlivca i celej dedinskej pospolitosti chvíle sviatočné, určené na oddych, zábavu, riešenie rôznych spoločenských problémov a potrieb a s každou takouto udalosťou sa spájali ľudové tradície a zvyky. Obec Dolný Badín doposiaľ nesie pečať tradícií, ich udržiavanie a povýšenie týchto nezameniteľných hodnôt do súčasnej podoby.

Kultúrny život v obci v minulosti – to bolo predovšetkým ochotnícke divadlo a miestne spevokoly. „Dušou“ kultúry boli zvyčajne miestny učiteľia, najmä Zdenka Uhlerová (1933-2001), ktorá sa so svojim manželom v obci významne zapájala do kultúrneho a spoločenského života. Pod jej vedením sa začala koncom sedemdesiatych rokov formovať aj miestna spevácka skupina, ktorá účinkovala pri rôznych dedinských oslavách. Okrem toho organizovala aj rôzne krúžky ručných prác (paličkovanie, vyšívanie) a oživila starú tradíciu vyrezávanej výšivky.

V obci fungovala aj miestna ľudová knižnica, neskôr obecná knižnica, ktorá sa v roku 2012 zlúčila so školskou knižnicou.

Do sedemdesiatych rokov dvadsiateho storočia pôsobila v obci aj sláčiková cimbalová muzika pod vedením Ján Baláža (1912-1988), ktorá hrávala na svadbách a príležitostných zábavách nielen doma, ale aj v širokom okolí.

Koncom osemdesiatych rokov vznikla folklórna skupina „Badínčanka“, ktorej umeleckou vedúcou je Anna Jambrichová. FSK Badínčanka v roku 1990 so svojim programom „Dožinky“ zvíťazila na okresnom kole a zúčastnila sa celoslovenskej prehliadky „Nositelia tradícií“ v Žiline. To bol začiatok jej pôsobenia. V roku 1997 bol na podnet vedúceho ľudovej hudby „Ponitran“ za pomoci členiek FS Badínčanka vydaný zborník ľudových piesní z Dolného a Horného Badína pod názvom „Odkážte, odpíšte“. V súčasnej dobe účinkuje folklórna skupina na miestnej a regionálnej úrovni. Vďaka zanieteným členom skupiny sa podarilo zachrániť pôvodný badínsky „krekáčsky“ kroj, krásny svojou jednoduchosťou.

Obrázok 13 Súčasné zloženie FSK Badínčanka

Na organizácii spoločenského života v obci sa priamo podieľa aj obecná samospráva, a to nielen poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia, ale taktiež spolupodielaním na organizovaní kultúrnych podujatí ako napr. podujatie ku Dňu detí, k sviatku sv. Mikuláša, posedenie pre dôchodcov, Jánska vatra, výročie obce či rôzne športové podujatia miestneho charakteru. V miestnom kostole sa tradične na Vianoce organizuje koncert cirkevných zborov alebo ľudových skupín.

Obrázok 14 Jánska vatra

Obrázok 15 Maškarný fašiangový ples

Oblasť športu v obci reprezentuje Telovýchovná jednota Čabrad Dolný Badín založená v roku 1976, ktorá dodnes reprezentuje obec v oblastnej futbalovej súťaži. Počas týchto rokov odchovala množstvo hráčov aj z obce Dolný Badín.

Pre zdravý životný štýl a vyplňanie voľnočasových aktivít nielen detí bolo v roku 2005 vybudované multifunkčné ihrisko s antukovým povrchom (neskôr v roku 2014 s povrchom umelej trávy), kde sa usporadúvali rôzne súťaže v tenise, nohejbale a volejbale. V zimnom období sa na ihrisku vytvárala umelá ľadová plocha. V rokoch 2012 a 2013 obec usporiadala oblasťnú súťaž v ľadovom hokeji. V zimnom období sa v interiéroch obecných budov usporadúvajú turnaje v stolnom tenise ako aj regionálny mariášový turnaj.

Obrázok 16 Hokejový turnaj

Kultúrne, spoločenské a športové podujatia sú financované z rozpočtu obce a od súkromných sponzorov.

Na spoločenskom dianí obce sa bezprostredne podieľajú aj miestne verejnoprospešné inštitúcie ako Jednota dôchodcov Slovenska, miestny klub a dobrovoľný hasičský zbor obce.

Vybavenosť účelových objektov pre kultúrno-spoločenské aktivity obyvateľov obce tvoria kultúrny dom v centrálnej časti obce s viacúčelovou kultúrnou sálou o kapacite 100-150 sedadiel vzhľadom na udalosť, ktorý je vybavený ozvučením, osvetlením, sociálnym zariadením a kuchyňou s kompletným vybavením. Potom je to viacúčelové ihrisko v strede obce s povrchom umelej trávy, parky v centre obce, ihrisko pri základnej škole a Rímskokatolícky kostol sv. Michala.

Vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov obce je počet organizovaných kultúrnych a športových podujatí dostatočný. Pre ďalšie kultúrne vyžitie občania využívajú podujatia v príľahlých obciach, prípadne v okresnom meste.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na: zachovávanie tradícií obce, rozvoj športu a skvalitňovanie kultúrnej činnosti.

Cirkev v obci

Obyvatelia Dolného Badína vyznávali a dnes väčšina obyvateľov vyznáva katolícku vieru, ktorá ovplyvňuje aj ich každodenný život.

Pravdepodobne v 13. storočí bola v obci postavená väčšia kaplnka v gotickom slohu. V roku 1781 bola kaplnka rozšírená a prestavaná do barokového slohu. V roku 1876 bola kaplnka znovu prestavaná. S prístavbou, predĺžením kostola sa začalo v roku 1932. Táto prístavba bola v roku 1959 zbúraná a začalo sa s prístavbou veže ku kostolu, ktorá mala výšku 27 m. Vežu staval Okresný stavebný podnik, za účasti miestnych murárov. Veža a prístavba sa budovala dva roky a boli v nej umiestnené dva zvony jeden z dovtedajšej zvonice a druhý bol dovezený zo zvonice z kaplnky z Čabradu. Od roku 1960 sa v kostole robili len opravy a údržby. Kostol je zasvätený sv. Michalovi Archanjelovi.

Obrázok 17 Rímsko-katolícky kostol sv. Michala

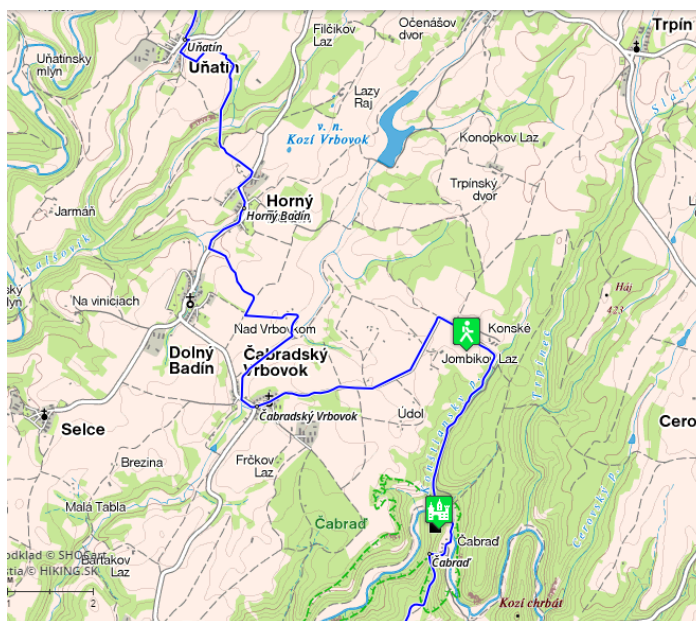
Dolnobadínska farnosť bola pravdepodobne zriadená v roku 1876 (prvé záznamy v cirkevnej kronike). Ako prvý kňaz sa v kronike spomína vdp. Ján Dedinský. Najdlhšie pôsobiace kňazom vo farnosti bol rodák z Dojča vdp. Rudolf Gajar, ktorý v našej farnosti pôsobil od augusta roku 1949 až do svojej smrti. Zomrel v Krupine 19.3.1996. Rodák Páter Metod Ján Janovský (1923-2006), obľúbený u obyvateľov obce, v povojnovom období zažil prenasledovanie, bol uväznený. Po náboženskom uvoľnení bol správcom kapucínskeho kostola v Bratislave. Od roku 2006 pôsobí vo farnosti vdp. Egid Matuševský rodák z Bardejova. Dňa 18.2.2009 prišiel do farnosti na vizitáciu biskup Mons. Rudolf Baláž. Navštívil niekoľko domácností vo farnosti a obecné úrady v Dolnom Badíne, Hornom Badíne, v Selciach a v Čabradskom Vrbovku. Svoj sľub, ktorý dal farníkom, že biskupský úrad prispeje na výmenu okien splnil a tak v roku 2009 boli v kostole vymenené okná a dvere. V súčasnej dobe sa farnosť pripravuje na rekonštrukciu elektrických rozvodov a maľovanie kostola.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje dôležitú súčasť spoločensko-ekonomického života a považuje sa za dôležitý faktor ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov, ktorý ovplyvňuje tvorbu nových pracovných príležitostí, stimuluje rozvoj technickej a sociálnej infraštruktúry, zlepšuje starostlivosť o životné prostredie a občiansku vybavenosť, je zdrojom príjmov obcí a regiónu.

Bezprostredne na území obce sa nenachádza turistické stredisko alebo kultúrna pamiatka, ktorá by mala väčší turistický potenciál.

Katastrom obce prechádza Náučný chodník Uňatín – Horný Badín – Čabrad' s celkovou dĺžkou trasy 13,3, km.

Obrázok 18 Turistická mapa s vyznačeným náučným chodníkom

(Zdroj: Turistická Mapa.sk)

Najbližšia národná prírodná rezervácia je oblasť Čabrad', ktorá je vzdialená 4 km. V rezervácii sa nachádza aj hrad Čabrad', ktorého okolie je chráneným náleziskom s najbohatšou lokalitou plazov na Slovensku. Tu možno podniknúť aj výlety do okolitej prírody a lesov, stanovať a na svoje si prídu aj milovníci húb. Aj „Badínska dolina“ v západnej časti katastra obce Dolný Badín ponúka ideálne možnosti na pešiu turistiku a pre zdatnejších aj cykloturistiku, prípadne návštevu farmy s chovom koní.

Obrázok 19 Hrad Čabrad'

A. I. 7 Miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami

Úlohou samosprávy je predovšetkým plniť samosprávne funkcie vyplývajúce zo zákona o obecnom zriadení a ďalších prenesených kompetencií v rámci verejnej správy. Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa miestna samospráva okrem riadenia i prostredníctvom jej majetku a disponibilných finančných prostriedkov.

Obec Dolný Badín je samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt a je právnickou osobou samostatne hospodáriacou s vlastným majetkom a so svojimi finančnými zdrojmi za podmienok stanovených zákonom a všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec vykonáva svoje samosprávne funkcie vymedzené v zákone SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Orgánmi obce Dolný Badín je starosta obce a obecné zastupiteľstvo zložené z 5 poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Starosta obce je predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom obce. Obecný úrad zabezpečuje účtovnú, daňovú a písomnú agendu orgánov obce.

Rozpočet a majetok obce

Podľa paragrafu 4 ods. 1 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je rozpočet obce základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku a je súčasťou rozpočtu verejnej správy. V nasledujúcej tabuľke je zobrazený rozpočet obce za roky 2012 – 2014, ktorý ukazuje, že obec hospodárila v každom roku z prebytkom, ktorý bol prevedený na rezervný fond obce.

Tabuľka 17 Skutočné plnenie rozpočtu za roky 2012 - 2014

Názov položky	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Bežné príjmy	126 707,01	128 924,81	119 826,48
Kapitálové príjmy	0	0	0
Príjmové finančné operácie	1 047,44	17 749,92	9 889,74
Príjmy celkom	127 754,45	146 674,73	129 716,22
Bežné výdavky	114 671,04	112 486,67	110 487,35
Kapitálové výdavky	8 756,37	22 799,76	9 423,56
Výdavkové finančné operácie	0	0	0
Výdavky celkom	123 427,41	135 286,43	119 910,91
Výsledok rozpočtového hospodárenia	4 327,04	11 388,30	9 805,31

Zdroj: Záverečný účet obce Dolný Badín

Majetok obce je tvorený dvoma základnými zložkami – obežným (krátkodobým) majetkom a neobežným (dlhodobým) majetkom. Podstatnú časť dlhodobého hmotného majetku obce tvoria stavby a pozemky. V dlhodobom finančnom majetku má obec cenné papiere (akcie) Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti. V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia aktív a pasív k 31.12.2014.

Tabuľka 18 Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014

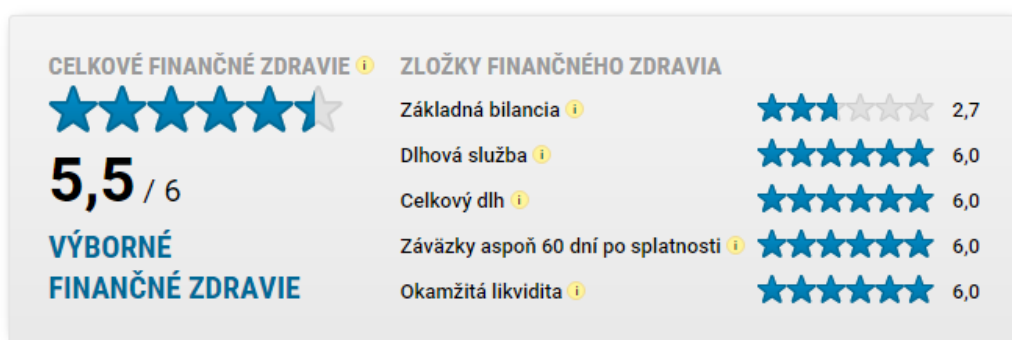
AKTÍVA		PASÍVA	
Majetok spolu	460 772,37	Vlastné imanie a záväzky spolu	460 772,37
Neobežný majetok spolu	444 807,71	Vlastné imanie	343 476,41
z toho :		z toho :	
Dlhodobý nehmotný majetok	-	Oceňovacie rozdiely	1 048,71
Dlhodobý hmotný majetok	400 573,71	Fondy	-
Dlhodobý finančný majetok	44 234,00	Výsledok hospodárenia	342 427,70
Obežný majetok spolu	15 733,66	Záväzky	6 712,34
z toho :		z toho :	
Zásoby	-	Rezervy	-
Zúčtovanie medzi subjektami VS	-	Zúčtovanie medzi subjektami VS	115,50
Dlhodobé pohľadávky	-	Dlhodobé záväzky	188,84
Krátkodobé pohľadávky	1 842,77	Krátkodobé záväzky	6 408,00
Finančné účty	13 890,89	Bankové úvery a výpomoci	-
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	-		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	-		
Časové rozlíšenie	231,00	Časové rozlíšenie	110 583,62

Zdroj: Výročná správa obce za rok 2014

Finančné zdravie obce

Z pohľadu hodnotenia finančného zdravia obcí bola obec Dolný Badín podľa Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy INEKO v kategórii hospodárenia miest, obcí a VÚC za rok 2014, hodnotená ako obec s výborným finančným zdravím. Hodnotenie 5,5/6 celkového počtu bodov bolo pripísané obci za roky 2011 – 2014. Obec v súčasnosti nie je úverovo zaťažená.

HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA (2011 - 2014)

Obrázok 20 Hodnotenie finančného zdravia podľa INEKO

(Zdroj: Obce INEKO. Sk)

A. I. 8 Kvalita životného prostredia

Jednotlivé zložky životného prostredia nie sú v obci Dolný Badín výrazne ohrozované. Formy ovplyvňovania a znečisťovania jednotlivých zložiek životného prostredia sú charakterizované prvkami typickými pre vidiecky a poľnohospodársky priestor. Územie obce je z hľadiska kvality životného prostredia relatívne nenarušené. Na území sa nevyskytuje žiaden zdroj znečistenia, ktorý by vážnejšie poškodzoval životné prostredie.

Ovzdušie v obci je v minimálnej miere znečisťované tuhými, prachovými a plynými exhalátmi z menších energetických zdrojov ako i z domácich kúrenísk na tuhé palivo. Väčšina rodinných domov využíva na kúrenie tuhé palivo, ako je drevo a uhlie. Vzhľadom na ceny energií a náročnosť zavedenia plynovodu sa predpokladá rovnaký trend aj do budúcnosti. Prašnosť z automobilovej dopravy sa tiež malou mierou podieľa na znečistení ovzdušia. Ďalším, i keď minimálnym zdrojom znečisťovania je aj poľnohospodárska výroba, predovšetkým intenzívnym obrábaním pôdy a pozberovou úpravou produktov. Najbližšia monitorovacia stanica na meranie kvality ovzdušia sa nachádza vo Zvolene.

Hlukové hodnoty v obci sú v norme, nenachádza sa to prevádzka ani faktor, ktorý by intenzitou hluku zaťažoval okolie. Za zdroje hluku (aj keď v rámci normy) je možné označiť automobilovú dopravu, avšak katastrom obce prechádzajú málo frekventované komunikačné osi.

Určité lokálne znečistenia pôd výrazne ovplyvňujú a spôsobujú divoké skládky. Viditeľná a podstatná zmena sa dá dosiahnuť len kompletnou rekultiváciou divokej skládky a jej blízkeho okolia.

Zelené plochy v intraviláne v podobe trávnatých porastov a listnatých stromov slúžia na zvyšovanie kvality ovzdušia a urbánneho prostredia, a tiež na elimináciu hluku. Okrem toho vyplňajú priestor medzi pozemkami a miestnymi komunikáciami. Zeleň je v udržiavanom stave. Osobitou kategóriou je zeleň nachádzajúca sa v záhradách rodinných domoch, ktorá je v súkromnom vlastníctve a o jej stav sa starajú majitelia jednotlivých domov. V extraviláne je tvorená lúčnymi porastmi a lesmi v západnej a východnej časti územia.

Obec sa v rámci starostlivosti o životné prostredie stará o pravidelný odvoz a triedenie odpadu, o pravidelnú údržbu verejných priestranstiev a verejnú zeleň.

Celkový stav životného prostredia v obci a katastri obce je bez väčších negatívnych prvkov a pri aplikácii niektorých opatrení je možné zabezpečiť neustále zlepšovanie stavu jednotlivých zložiek životného prostredia a tým samozrejme životného prostredia ako celku.

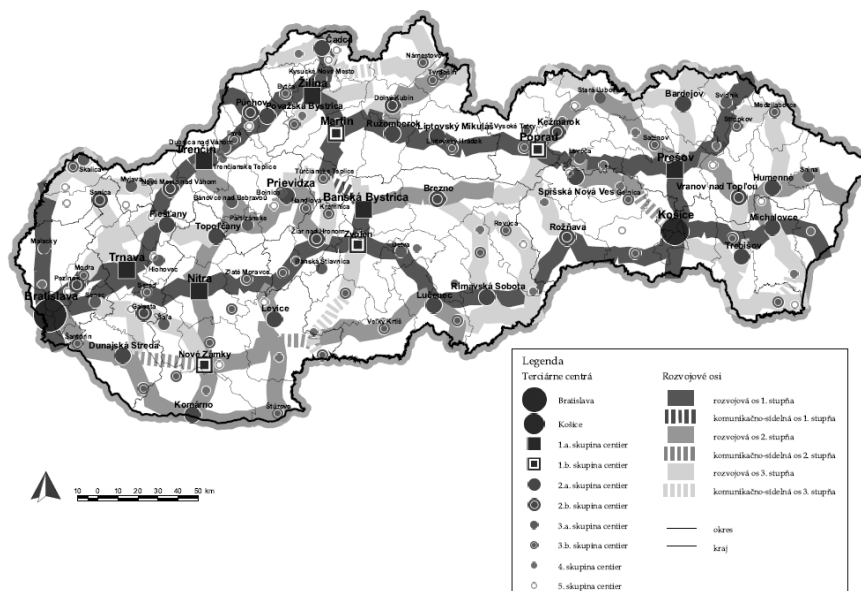
A. II. Analýza vonkajšieho prostredia

Pri riešení problémov a výziev konkrétneho územia je potrebné uviesť si, že ich riešenie v budúcnosti môže byť ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré nevieme ovplyvniť. Pri hodnotení jednotlivých faktorov je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že niektoré z nich pôsobia na národnej úrovni, niektoré na úrovni nadnárodnej, mnohé na úrovni regionálnej a miestnej. Vonkajšie prostredie je podmienené predovšetkým prenosom odporúčaní z úrovne Európskej únie do legislatívy a exekutívy Slovenskej republiky, následne do riadiacich úrovní na regionálnej a miestnej úrovni.

Obec Dolný Badín je malou obcou nachádzajúcou sa na juhu stredného Slovenska. V rámci Slovenska patrí do okresu Krupina, regiónu Hont a Banskobystrického samosprávneho kraja. Obec je partnerskou obcou Mikroregiónu Krupinská planina a Miestnej akčnej skupiny Hontiansko-Novohradské partnerstvo. Slovenská republika je členom Európskej únie. Všetky tieto členstvá a začlenenia spolu s legislatívou ovplyvňujú obec Dolný Badín.

Rozvojové osi SR

Rozvojová os je pomyselná línia, ktorá definuje ďalšie smerovanie rozvoja územia. Pojem rozvojová os má svoje ukotvenie a presné vysvetlenie v Koncepcii územného rozvoja Slovenska (KURS 2011). Katastrom obce Dolný Badín neprechádza žiadna rozvojová os. Najbližšou osou je krupinská rozvojová os 3. stupňa, ktorá prechádza mestami Zvolen – Krupina – Šahy – hranica Maďarskej republiky.

Obrázok 21 Terciárne centrá osídlenia a rozvojové osi Slovenska
(Zdroj: MDVaRR SR)

Banskobystrický samosprávny kraj

Obec Dolný Badín je súčasťou Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BBSK“). Banskobystrický samosprávny kraj rozlohou 9 455 km² je najväčším vyšším územným celkom na Slovensku. Pozostáva z 13 okresov, v ktorých sa nachádza 516 obcí, z toho 24 obcí má štatút mesta. Počet obyvateľov k 31.12.2014 je 656 813.

Vyšší územný celok je vyššou samosprávnou jednotkou, ktorá stojí nad obcami a mestami, ale nie je ich nadradeným orgánom. BBSK však ovplyvňuje obec Dolný Badín nielen po finančnej stránke, pretože obec môže od nej získať finančné prostriedky na svoje rozvojové aktivity, ale takisto svojimi rozvojovými prioritami, cieľmi a víziou rozvoja územia. Na druhej strane aj obec Dolný Badín vytvára podmienky pre hospodársky a sociálny rozvoj tohto územia.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR charakterizuje BBSK ako ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou.

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdeldanej pracovnej sily,

vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda BBSK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele BBSK sú:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

Obce patriace do BBSK môžu čerpať finančné prostriedky na svoje rozvojové aktivity a projekty aj z vlastných príjmov BBSK. Tieto dotácie sú účelovo určené na akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia BBSK a na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti.

Súlad PRO Dolný Badín s PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja

V zmysle zákona o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky prevzal samosprávny kraj kompetencie v oblasti regionálneho rozvoja, medzi ktoré patrí aj vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja, koordinovanie úloh súvisiacich so zabezpečovaním hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia, koordinovanie plnenia koncepcií rozvoja samosprávneho kraja. Samosprávny kraj zabezpečuje a koordinuje vypracovanie odvetvových koncepcií a stratégií hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja. Tie sú základnými dokumentmi, na základe ktorých sa realizuje rozvoj kraja. Výkon kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja zabezpečuje BBSK prostredníctvom odboru regionálneho rozvoja.

Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v súčasnosti spracováva nový strednodobý rozvojový dokument PSK, ktorým je: „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020“ (PHSR BBSK 2014 -2020). Dokument bude vypracovaný v súlade s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie kraja. Zároveň bude zohľadňovať aktuálnu sociálno – ekonomickú situáciu, nové výzvy i nové podmienky v rámci Európskej únie a Slovenskej

republiky. Nový Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja (PHSR BBSK 2014 - 2020), spolu s územným plánom kraja, je kľúčovým dokumentom aj pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami, investičnými projektmi a inými konkrétnymi aktivitami a spolu s návrhom na zdrojové krytie ich zabezpečenia.

Miestna akčná skupina Hontiansko-Novohradské partnerstvo

Obec pre zabezpečenie efektívnej implementácie národnej stratégie a zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov iniciuje aktívnu spoluprácu strategicky dôležitých partnerov v oblasti regionálneho rozvoja, ide o územné partnerstvá a združenia, partnerstvá s ďalšími obcami, územným celkom, orgánmi štátnej správy a podnikateľským sektorom.

Obec Dolný Badín sa uznesením č. 2.c) / 2015 zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Dolnom Badíne konaného dňa 17.3.2015 stala členom občianskeho združenia Miestna akčná skupina Hontiansko – Novohradské partnerstvo (ďalej len „MAS“), ktoré vzniklo za účelom integrovaného – sociálno – ekonomického, environmentálneho, kultúrneho a duchovného rozvoja územia pokrývajúceho katastrami členských obcí prostredníctvom prípravy a implementácie integrovanej stratégie rozvoja územia. Je založené na spolupráci verejnej správy, podnikateľským a nepodnikateľských subjektoch a občanov pôsobiach alebo sídliaich na partnerskom území s cieľom identifikovať a realizovať stratégiu rozvoja územia.

Sídlo združenia je v Bzovík 299. MAS vyvíja svoju aktivitu na území obcí: Bzovík, Cerovo, Čabradský Vrbovok, Čekovce, Dolné Mladonice, Dolný Badín, Drienovo, Horné Mladonice, Horný Badín, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Lackov, Litava, Selce, Senohrad, Trpín, Uňatín, Zemiansky Vrbovok, Dačov Lom, Dolné Plachtince, Horné Plachtince, Modrý Kameň, Príbelce, Stredné Plachtince, Sucháň.

Podľa stanov MAS Hontiansko – Novohradské partnerstvo sú ich hlavnými cieľmi:

- Spoločne sa podieľať na rozvoji územia a v tomto navzájom spolupracovať,
- Vypracovať a implementovať integrovanú stratégiu všestranného rozvoja územia,
- Zvýšiť celkovú atraktivitu územia pre návštevníkov, obyvateľov i podnikateľov,
- Zefektívniť činnosť samospráv a koordináciu ich činností v oblasti rozvojových aktivít,
- Zlepšiť ekonomické a sociálne pomery obyvateľov žijúcich na záujmovom území MAS podporou malého a stredného podnikania a zvýšením množstva pracovných miest v oblasti,
- Vytvoriť a zlepšiť podmienky pre vidiecky turizmus a agroturistiku s využitím vnútorného potenciálu územia,
- Zabezpečiť koordináciu aktivít členov Združenia za účelom celkového trvalo udržateľného rozvoja územia,
- Podporiť činnosť občianskych iniciatív a aktivít na území MAS
- Zabezpečiť presadzovanie zámerov, ktoré svojím rozsahom a významom presahujú možnosti jednotlivých členov vrátane zabezpečenia príslušných finančných zdrojov
- Podporiť využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- Podporiť malých a stredných podnikateľov,
- Vytvárať, koordinovať a podporiť hraničnú a cezhraničnú spoluprácu

- Rozvíjať kultúrny a spoločenský život v území,
- Podporiť športové aktivity a udalosti
- Podporiť a zlepšiť príležitosti pre marginalizované skupiny obyvateľstva
- Propagovať a prezentovať územie.

Obec Dolný Badín môže čerpať finančné prostriedky na svoje rozvojové projekty v rámci výziev vyhlasovaných prostredníctvom MAS. Ide o metódu LEADER, prostredníctvom ktorej si predstavitelia dotknutého mikroregiónu určia vlastné rozvojové priority (stratégiu) a po schválení riadiacim orgánom si sami realizujú výber projektov. Tento prístup je uskutočňovaný prostredníctvom Integrovaných stratégií miestneho rozvoja (ISMR), resp. stratégií CLLD (miestny rozvoj vedený komunitou), ktoré sú vypracované vzhľadom na miestne potreby a možnosti a zahŕňujú inovatívne prvky viažuce sa na miestnu situáciu, vytváranie sietí a prípadne spoluprácu. Predkladateľom a nositeľom ISMR je územne príslušné verejno-súkromné partnerstvo, ktoré po jej schválení príslušným riadiacim orgánom (MPRV SR) nadobudne štatút Miestnej akčnej skupiny, po nadobudnutí ktorého sa môže MAS uchádzať prostredníctvom ISMR o finančné zdroje na vyhlasovanie výziev z operačných programov Program rozvoja vidieka 2014-2020 a z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) 2014 – 2020.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca, ktoré sa budú prerozdeľovať v rámci jednotlivých operačných programov. Obec Dolný Badín bude aktívne sledovať výzvy a uchádzať sa o nenávratné finančné príspevky z Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 (ďalej len „PRV“)

STEEP analýza

STEEP analýza resp. analýza vonkajšieho prostredia zohľadňuje vplyv STEEP faktorov. Ide o faktory v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Tieto faktory ovplyvňujú najmä miestny rozvoj. Všetky faktory sú vzájomne späté a nie je možné ich posudzovať oddelene.

Formulár 5 (A 8) STEEP analýza vonkajšieho prostredia

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie	Ekologické prostredie	Politické prostredie
Demografické zmeny	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom obce a zabezpečenie skvalitnenia verejných služieb	Využívanie doplnkových zdrojov financovania z EÚ pre financovanie projektov	Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia	Legislatíva a jej zmeny
Zmena postojov a správania	Dostupná/využívaná technológia	Daňové zaťaženie	Možnosti obnovy a tvorby životného prostredia	Štandardy na politickej scéne
Zmeny preferencií zákazníkov		Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Dopad investičných projektov na životné prostredie	Nepripravenosť na čerpanie prostriedkov z EÚ
		Nové trhy a nové príležitosti a investori	Politika životného prostredia	Zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

A. III. Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza je dnes už štandardnou analytickou metódou regionálneho rozvoja nadväzujúca na závery vyplývajúce z profilu obce a analýzy verejného a podnikateľského prostredia. Jej podstatou je odhalenie a súčasné vzájomné porovnávanie vnútorných silných a slabých stránok a vonkajších podmienok pôsobiach na obec.

SWOT analýza v procese rozvoja regiónov je veľmi jednoduchou technikou. Predstavuje východisko pre strategické plánovanie a má široké uplatnenie pri tvorbe budúcich rozhodnutí o rozvoj. Podľa povahy sledovaných javov sa vo SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Hodnotením SWOT analýzy a silných a slabých stránok, možných príležitostí a ohrození sa hodnotia faktory, ktoré sa dajú využiť a zrealizovať v prospech rozvoja územia. Týmto faktorom je potrebné čeliť v navrhovanej regionálnej stratégii.

Swot analýza obce Dolný Badín vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok, predností, výhod (S = Strenghts)
- súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok, nedostatkov, slabín (W = Weaknesses)
- jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí, možností (O = Opportunities)
- jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – rizík, hrozieb (T = Threats).

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach a sú základných východiskom pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy. Sú obvyčajne zakotvené v prirodzených dispozíciách a v konkurenčnej výhode. Slabé stránky podmieňujú územné disparity.

Príležitosti pre obec sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití napĺňanie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov. Príležitosťou obce je pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj za predpokladu, že obec získa zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem.

Ohrozenia predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť, resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce.

Návrh SWOT analýzy bol definovaný na základe vykonanej podrobnej situačnej analýzy a upravený podľa pripomienok samosprávy obce. Jedným z problémov v obci je nedoriešená problematika katastrálnej a obecnej hranice a obyvateľov žijúcich na k.ú. Dolný Badín, ale prihlásených na trvalý pobyt v susednej obci Čabradský Vrbovok. Tiež pretrvávajú otázky vysporiadania pozemkov a to spôsobuje deficit obce niečo budovať. Je potrebná rekonštrukcia ZŠ, domu smútku, požiarnej zbrojnice; je potrebné riešiť otázky TP, miestneho cintorína, odpadov a likvidácie komunálneho odpadu, obmedzeného bývania mladšej generácie, cestnej infraštruktúry; zabezpečovať protipovodňové opatrenia, opatrenia týkajúce sa revitalizácii krajiny a pod.

Formulár 6 (A 10) SWOT analýza

Poloha obce a väzba na vonkajšie okolie	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá geografická poloha – dobré dopravné spojenie s okolitými obcami a mestami, blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu – k mestu Krupina - Priaznivé podmienky obce pre rozvoj spoločenskej a kultúrnej funkcie - Priaznivé podmienky obce pre rozvoj obytnej funkcie a sociálnej infraštruktúry - Členstvo obce v ZMOS a partnerská spolupráca obce s inštitúciami, s inými obcami, členstvo v MAS a mikroregiónu Krupinská planina - Priaznivé podmienky pre poľnohospodárstvo 	<ul style="list-style-type: none"> - Neusporiadaná urbanistická štruktúra obce - Nedoriešená problematika katastrálnej a obecnej hranice a s tým súvisiace prihlasovanie obyvateľov na trvalý pobyt medzi obcou Čabradský Vrbovok - Katastrálneho územia obce má horský charakter - Nedoriešené vlastnícke pomery u časti pozemkov a niektorých miestnych komunikácií a chodníkov

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Využitie katastrálneho územia obce pre výstavbu bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú - Možnosť kooperácie riešenia otázok a problémov regionálneho charakteru s okolitými obcami - Možnosť využitia prírodného a vidieckeho prostredia na agroturistické aktivity a vidiecky cestovný ruch 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov - Nízka podpora projektov zo strany štátu a EÚ

Dopravná a technická vybavenosť obce	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dostatok a dobrý stav miestnych komunikácií - dostatok zdrojov pitnej vody a vybavenosť zásobovania obce a lazničných častí z vodovodu a vlastných studní - výborná dostupnosť telekomunikačných služieb (internet, mobilný signál, televízny a rádiový signál) - dostatok priestorov pre budovanie občianskej a technickej infraštruktúry - fungujúce odpadové hospodárstvo - pravidelné autobusové spojenie s okolitými obcami a mestami - dostatok parkovacích miest na verejných priestranstvách 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav na niektorých úsekoch cesty III. triedy vedúcej od obce Bzovík - nedostatok prepojovacích chodníkov z novovzniknutými obytnými zónami obce - neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu zariadení technickej infraštruktúry - nedobudovaná kanalizácia s ČOV - nevybudovaná plynofikácia v obci - nedostatočná vybavenosť protipožiarnej ochrany - sťažená dopravná obslužnosť na niektorých miestnych komunikáciách (nedoriešené vlastnícke vzťahy) - absencia cyklotrás - nevyhovujúci technický stav budov a zariadení v správe obce - dlhé prípojky na vodovod a elektrinu obyvateľov žijúcich na lazoch
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - modernizácia a údržba súčasnej infraštruktúry - úpravy obecných verejných priestranstiev - rekonštrukcia miestneho rozhlasu - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ a zo ŠR 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok vlastných zdrojov na financovanie zámerov obce - nepripravenosť projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a ŠR

Environmentálne a životné prostredie obce	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Blízkosť prírodných prvkov a horského prostredia - Dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu - Dostatok pitnej a úžitkovej vody - Udržiavaný stav a primeraná estetická kvalita verejných priestranstiev v intraviláne - Nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia a neexistencia významných ekologických záťaží - Neustále zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov v oblasti zberu triedeného odpadu - Málo frekventovaná osobná doprava 	<ul style="list-style-type: none"> - Všeobecný nezáujem občanov na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin - Absencia separovania bioodpadu v obci – obecné kompostovisko - Všeobecne nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ochrany ŽP - Nedoriešená likvidácia odpadových vôd - Zníženie kvality ovzdušia vo vykurovacej sezóne vplyvom kúrenia tuhými palivami a pálenie suchého bioodpadu - Zničené lesné cesty po ťažbe dreva a presunom ťažkých poľnohospodárskych strojov - Zarastanie katastra náletovou drevinou - Nedodržiavanie rýchlosti v obci
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Ekologické poľnohospodárstvo - Inovatívne zdroje energie - Využitie prírodného potenciálu na vytváranie a zveľaďovanie existujúcich rekreačných zón - Dohoda s ohrozovateľmi životného prostredia - Organizovanie mládeže v spolkoch na ochranu životného prostredia - Rozšírenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovanie, likvidácia čiernych skládok - Spevnenie koryta miestneho potoka - Ekologická osвета občanov najmä detí a ďalšie zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva v oblasti životného prostredia - Riešenie otázok protipovodňovej ochrany - Ďalšia výsadba zelene na verejných priestranstvách, revitalizácia - Príležitosť na získanie nenávratných finančných prostriedkov z EŠIF na projekty v oblasti životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> - Nebezpečenstvo vzniku nového environmentálneho znečistenia rôzneho druhu a formy a dopady na zdravie populácie - Možné záplavy - Ohrozovanie obce prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia vplyvom budovania technickej infraštruktúry - Zhoršenie kvality miestnych tokov vplyvom nedoriešenej likvidácie odpadových vôd - Vytváranie divokých skládok odpadu - Vplyv intenzívneho poľnohospodárstva a lesníctva na kvalitu ŽP - Zvýšený výrub stromov

Občianska vybavenosť a výstavba v obci	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá úroveň bytovej vybavenosti - Tradícia individuálnych rodinných domov a neustále prebiehajúce rekonštrukcie - Uspokojivý priemerný vek bytového fondu - Existencia základnej školy, kultúrneho objektu v obci, športového ihriska, rímskokatolíckeho kostola, parkov, cintorína s domom smútku, požiarnej zbrojnice - Vykonané čiastočné rekonštrukcie na obecných budovách, najmä na ZŠ a KD - Prítomnosť dvoch prevádzok obchodov s potravinovým a zmiešaným tovarom - Dobrá dopravná dostupnosť obce - Vhodné podmienky pre rozvoj novej výstavby (vybavenie techn. infraštruktúrou) - Relatívna blízkosť ďalších služieb občianskej vybavenosti, zdravotníctva, školstva, obchodov - Blízka poloha k rekreačným zariadeniam 	<ul style="list-style-type: none"> - Malý záujem občanov o výstavbu, prestavbu, rekonštrukciu rodinných domov - Neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb v obci - Nevyhovujúci technický stav, príp. zastarané a opotrebované vybavenie budov vo vlastníctve obce – nevyhnutná rekonštrukcia - Absencia ubytovacieho a stravovacieho zariadenia v obci - Absencia strediska sociálnych a opatrovateľských služieb - Nedostatok voľných bytov príp. rodinných domov pre nových obyvateľov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Dobré dopravné napojenie obce - Atraktívna poloha obce v príjemnom prostredí a záujem bývania na vidieku - Príprava projektov, vybudovanie, prípadne rekonštrukcia komunitných centier obce - Pripravenosť pozemkov pre bytovú, podnikateľskú i občiansku výstavbu - Rozšírenie ponuky služieb a tovarov 	<ul style="list-style-type: none"> - Súkromné vlastníctvo voľných plôch na rozvoj výstavby - Stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov - Prípadná neúspešnosť projektov pre riešenie rozvoja občianskej infraštruktúry - Potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov s ich postupným odstraňovaním - Problémy s financovaním základnej školy v obci pre neustále klesajúci počet žiakov

Demografický vývoj, ľudské zdroje a trh práce	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva - Relatívne stabilný počet obyvateľov - Možnosť vzdelávania detí priamo v obci a v blízkej obci Čabradský Vrbovok - Možnosť využitia dopravného spojenia do zamestnania a do škôl - Pomerne vysoká zamestnanosť v obci 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhoršovanie vekovej štruktúry obyvateľstva (rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles vo veku predproduktívnom) – starnutie populácie a nízka pôrodnosť - Nepriaznivá vzdelanostná štruktúra v obci (prevaha základného vzdelania a učňovského vzdelania)

<ul style="list-style-type: none"> - Rastúci záujem mladých ľudí o vysokoškolské vzdelanie - Skúsenosti z tvorby a implementácie projektov na podporu zamestnanosti financovaných z národných a európskych zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> - Znižujúca ponuka pracovných príležitostí priamo v obci - Sťahovanie obyvateľstva za prácou do miest a do zahraničia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Využívanie nástrojov ďalšieho vzdelávania, celoživotného vzdelávania a poradenstva pre dospelých - Využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce - Zvyšovanie kvalifikovanej pracovnej sily a napĺňanie potrieb trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Odchod pracovnej sily do miest s vyššou kvalitou života podporený legislatívnymi a regionálnymi zmenami - Nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, ohrozené existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny - Nezamestnanosť, odchádzanie za prácou - Nepriaznivá veková a vzdelanostná štruktúra, znižovanie počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov - Nedostatočne motivujúca legislatíva pre rizikové skupiny v oblasti nezamestnanosti a vzrastajúci počet ľudí ohrozených chudobou

Záujmové združenia, kultúrne a spoločenské aktivity, cestovný ruch	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Existencia kultúrneho objektu v obci - Tradícia v organizovaní kultúrnych a športových podujatí, bohatý kultúrny a spoločenský život - Zachovávanie ľudových remesiel a ľudových zvykov a tradícií aj prostredníctvom FSK Badínčanka - Spoluúčasť miestneho dobrovoľného hasičského zboru, Jednoty dôchodcov a TJ Čabrad Badín na organizovaní kultúrneho diania v obci - Blízkosť k prírodnej rezervácii a hradu Čabrad, dosah rekreačných stredísk Dudince, Kováčová, Strehová - Náučný chodník vedúci cez územie obce 	<ul style="list-style-type: none"> - Obmedzená ponuka historických a turistických atrakcií v obci a obmedzený potenciál pre rozvoj cestovného ruchu v obci - Nulová kapacita ubytovacích služieb v obci - Relatívne malá zapojenosť občanov do procesu plánovania v obci - Nedostatočne využívané možnosti trávenia voľného času - Upadanie záujmu o tradičné obecné kultúrno-spoločenské podujatia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Zapojenie všetkých vekových zložiek obyvateľstva na záujmových aktivitách obce - Poskytovanie obecných priestorov pre stretávanie a organizovanie kultúrnych podujatí - Pokračovanie v tradíciách obce organizovaním kultúrnych a spoločenských podujatí 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov - Stagnujúci, prípadne nepriaznivý demografický vývoj - Slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach v obci

<ul style="list-style-type: none"> - Získanie doplnkových zdrojov na vytvorenie spoločného priestoru pre stretávanie sa občianskych organizácií a aktérov spoločenského života 	<ul style="list-style-type: none"> - Postupujúca strata záujmu občanov o veci verejné, o históriu a tradície - Neochota obyvateľov spolupracovať - Nedostatočná regionálna spolupráca
---	--

Ekonomické podmienky a podnikateľské prostredie	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci - Priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva - Obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním - Neustály rast voľných živností fyzických osôb v rôznych oblastiach, rozvoj včelárstva, rozvoj farmy s chovom koní - Obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy farmou aj samostatne hospodáriacimi roľníkmi 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoká denná mobilita občanov za prácou - Potreba využitia verejných zdrojov a úverových prostriedkov - Nízka finančná a daňová sila obce - Vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku - Nepripravené projektové dokumentácie k žiadostiam z EŠIF - Vysoký počet občanov so základným vzdelaním - Nízke príjmy domácností - Výrazná redukcia výroby v poľnohospodárskom sektore, chýba domáca výroba výrobkov - Vzhľadom k náročnosti agendy, nepripravenosť podnikateľov čerpať prostriedky z fondov EÚ
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšenie finančnej a daňovej sily obce - Priaznivé predpoklady pre čerpanie z EŠIF - Racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov v samospráve a obecných budovách - Angažovanosť miestnych podnikateľov na ďalšom rozvoji obce, rozvoj spolupráce verejného a súkromného sektoru - Zvyšovanie kvalifikovanej pracovnej sily a napĺňanie potrieb trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce, nedostatok investičného kapitálu - Vonkajšie ekonomické vplyvy - Odliv kvalifikovanej pracovnej sily - Silná konkurencia, najmä v blízkom okolí - Neúspešné projekty na čerpanie fin. prostriedkov z rozpočtu SR a EÚ - Nepriaznivé vplyvy technickej infraštruktúry na životné prostredie - Nezáujem občanov podnikateľ - Celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce - Zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe - Nedostatočné stimuly zo strany štátu pre nových podnikateľov - Pretrvávajúce jazykové bariéry pre rozvoj spolupráce so zahraničnými firmami

Swot analýza poskytla prehľad potenciálnych možností i obmedzení pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužitú šancu a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

Definovaním silných stránok chceme zatriktívniť vnútorný život v obci a zviditeľniť lokalitu systematickou podporou občanov a zlepšovať stav týkajúci sa vzhľadu obce. Pre propagáciu a marketing obce je dôležité budovať a posilňovať strategické partnerstvá, zlepšovať podnikateľské možnosti a služby občanom. Slabé stránky obce Dolný Badín poukazujú na predchádzajúcu absenciu projektov a dokumentácií, na nedostatok finančných prostriedkov, na obmedzené možnosti bývania a množstvo pretrvávajúcich bariér, ktoré je potrebné odstraňovať a riešiť.

Časť B - STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujem dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť Programu rozvoja obce Dolný Badín na roky 2015 – 2022 nadväzuje na spracovanú komplexnú analýzu územia. Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti.

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna a environmentálna).

B. I. Strategická vízia rozvoja územia obce Dolný Badín

Predstava alebo rozvojová vízia obce je prvým krokom pre stanovenie žiadaných rozvojových potrieb a vo vecnej rovine slúži na stanovenie cieľov, priorít a opatrení, ktoré sa v dlhodobom programovom dokumente obce ďalej rozpracovávajú do konkrétnej vecnej podoby.

Vízia obce vychádza z predstáv obyvateľov vyslovených na verejných zhromaždeniach občanov i pri iných príležitostiach, zo zámerov obecnej samosprávy a jej volených predstaviteľov a odzrkadľuje sa v nej aj celková vízia regionálneho rozvoja Slovenska a vyššieho územného celku².

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovo-sektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto:

„Slovensko ako krajina s vysokou kvalitou života občanov vo všetkých regiónoch. Regionálna politika umožňujúca každému regiónu využívať svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, a tým rozvoja Slovenskej republiky ako vysoko vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného štátu, sebavedomého člena Európskej únie.“

---

² V čase vypracovania dokumentu, BBSK ešte nemal zverejnený PHSR.

Rozvojová vízia obce Dolný Badín:

Obec Dolný Badín má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce.

„Obec Dolný Badín bude atraktívnou, progresívnou, modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne rozvíjajúcou sa obcou s prevládajúcim vidieckym charakterom osídlenia. Svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie so širokými možnosťami kultúrneho vyžitia a podmienkami na rozvoj športových aktivít a širokou ponukou možnosti trávenia voľného času. Obec Dolný Badín bude obcou s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitnými službami, prioritne zameriavajúcimi sa na potreby svojich obyvateľov. Obec sa bude snažiť ochraňovať, udržiavať svoje životné prostredie a zachovávať svoje ľudové tradície.“

Strategickým cieľom obce je *„Zvýšenie kvality života obyvateľov obce Dolný Badín prostredníctvom sociálneho a ekonomického rozvoja a ochrany životného prostredia.“* Znamená to využiť potenciál obce a dostupné možnosti získania finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových činností, ale tiež sústavnú prácu s jednotlivcami, združeniami a organizáciami. Kvalitu života obyvateľov podmieňuje okrem iného občianska vybavenosť a fungujúca technická a dopravná infraštruktúra, ktorá môže byť predpokladom na rozvoj obce v ďalších oblastiach. Je dôležité ponúknuť obyvateľom a návštevníkom obce Dolný Badín možnosť na rekreáciu a trávenie voľného času na území obce.

Stratégiu rozvoja obce Dolný Badín je treba zamerať na zhodnotenie silných stránok a maximálne využitie príležitostí. Aby obec svoju rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoju identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí, v rámci ktorých boli navrhnuté jednotlivé aktivity, ktoré pri ich postupnej realizácii budú viesť k naplneniu strategického cieľa obce Dolný Badín.

- **Prioritná oblasť I. HOSPODÁRSKA:** Uvedená prioritná oblasť sa zameriava na podporu podnikania v obci a partnerskej spolupráce s okolitými subjektmi, obcami, mestami a VÚC, na rozvíjanie cestovného ruchu a skvalitnenie technickej a dopravnej infraštruktúry. Oblasť pozostáva zo 4 priorit – oblasť podnikateľského prostredia a cestovného ruchu; technickej infraštruktúry a komunikácií; partnerskej spolupráce.
- **Prioritná oblasť II. SOCIÁLNA:** Prioritná oblasť sociálnej politiky sa sústreďuje na rozvíjanie ľudských zdrojov v území obce, čo znamená investovanie do bytovej politiky a podpory individuálnej výstavby, do skvalitnenia a dobudovania občianskej vybavenosti a zabezpečenia primeranej kvality života obyvateľov vo všetkých jeho oblastiach. Pozostáva zo 4 priorit – rozvoj ľudských zdrojov; rozvoj sociálnej infraštruktúry a služieb; školstvo, kultúra, šport a voľný čas; bezpečnosť obyvateľov.
- **Prioritná oblasť III. ENVIRONMENTÁLNA:** Environmentálnou politikou sa obec snaží zabezpečiť pre obyvateľov obce a jej návštevníkov zdravé životné prostredie. Oblasť sa zameriava najmä na 3 priority – racionálne využívanie prírodného potenciálu; odpadové hospodárstvo; ochrana životného prostredia.

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár 7 (S 1) Hierarchia strategických cieľov

Rozvojová vízia	„Obec Dolný Badín bude atraktívnou, progresívnou, modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne rozvíjajúcou sa obcou s prevládajúcim vidieckym charakterom osídlenia. Svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie so širokými možnosťami kultúrneho vyžitia a podmienkami na rozvoj športových aktivít a širokou ponukou možnosti trávenia voľného času. Obec Dolný Badín bude obcou s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitnými službami, prioritne zameriavajúcimi sa na potreby svojich obyvateľov. Obec sa bude snažiť ochraňovať, udržiavať svoje životné prostredie a zachovávať svoje ľudové tradície.“		
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálne ciele	Zabezpečiť ekonomicky stabilnú samosprávu založenú na podporovaní miestneho hospodárstva, rozvíjaní vnútorného potenciálu územia a skvalitnenie a dobudovanie a dopravnej a technickej infraštruktúry.	Rozvíjať ľudské zdroje, skvalitniť a dobudovať občiansku vybavenosť, zabezpečiť primeranú kvalitu života obyvateľov vo všetkých jeho oblastiach.	Zabezpečiť pre obyvateľov obce a jej návštevníkov zdravé životné prostredie.
Opatrenia	1.1 Podpora malého a stredného podnikania, rozvoj ľudských zdrojov 1.2 Dopravná infraštruktúra 1.3 Technická vybavenosť obce 1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami 1.5 Cestový ruch a propagácia obce	2.1 Bezpečnosť obyvateľstva 2.2 Verejné budovy a priestranstvá 2.3 Kultúrna infraštruktúra a šport 2.4 Podpora bývania 2.5 Sociálna starostlivosť a školstvo	3.1 Odpadové hospodárstvo 3.2 Protipovodňové opatrenia 3.3 Verejné priestranstvá, revitalizácia 3.4 Ochrana prírody a krajiny 3.5 Formovanie obrazu krajiny, priestorové a funkčné usporiadanie územia obce

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Časť C - PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych opatrení, aktivít, resp. projektov smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi.

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- **opatrenia** – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- **aktivity** – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- **projekty** – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi.

C. I. Prehľad opatrení, projektov a aktivít

Formulár 8 (P 1) Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblasti

Prioritná oblasť I. - HOSPODÁRSKA
Opatrenie 1.1 Podpora malého a stredného podnikania, rozvoj ľudských zdrojov
Aktivita 1.1.1 Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania
Projekt 1.1.2 Výstavba predajného stánku/tržnice
Opatrenie 1.2 Dopravná infraštruktúra
Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia zastávok SAD
Projekt 1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov
Projekt 1.2.3 Rekonštrukcia mostu cez potok Badín – vstup do budovy so súp. č. 3
Projekt 1.2.4 Rekonštrukcia extravilánových MK
Projekt 1.2.5 Rekonštrukcia intravilánových MK
Projekt 1.2.6 Dobudovanie prvkov upokojenia dopravy – dopravné značenia
Opatrenie 1.3 Technická vybavenosť obce
Projekt 1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia odvodňovacích kanálov popri miestnych komunikáciách
Projekt 1.3.2 Modernizácia verejného osvetlenia
Opatrenie 1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami
Aktivita 1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce
Opatrenie 1.5 Cestovný ruch a propagácia obce
Projekt 1.5.1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov s prepojením na objekty cestovného ruchu
Aktivita 1.5.2 Rozvoj webovej stránky obce
Aktivita 1.5.3 Vydanie monografie o obci
Prioritná oblasť II. SOCIÁLNA
Opatrenie 2.1 Bezpečnosť obyvateľstva
Projekt 2.1.1 Inštalovanie kamerového systému v obci
Opatrenie 2.2 Verejné budovy a priestranstvá
Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia skladových priestorov pracovného náradia
Projekt 2.2.2 Výstavba a rekonštrukcia oplozenia verejných priestranstiev, parkov a areálov verejných budov
Projekt 2.2.3 Rekonštrukcia budovy súp. č. 3 a celého areálu
Projekt 2.2.4 Rekonštrukcia domu smútku
Projekt 2.2.5 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice

<i>Projekt 2.2.6 Rekonštrukcia budovy OcÚ a KD</i>
<i>Projekt 2.2.7 Modernizácia miestneho rozhlasu</i>
<i>Projekt 2.2.8 Rekonštrukcia interiérového vybavenie KD</i>
Opatrenie 2.3 Kultúrna infraštruktúra a šport
<i>Projekt 2.3.1 Modernizácia detského ihriska</i>
<i>Projekt 2.3.2 Modernizácia športoviska v školskom areáli</i>
<i>Aktivita 2.3.3 Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít</i>
<i>Projekt 2.3.4 Zriadenie spoločenskej miestnosti pre potreby združovania miestnych organizácií</i>
<i>Aktivita 2.3.5 Podpora a organizovanie športových podujatí a voľnočasových aktivít</i>
<i>Projekt 2.3.6 Výstavba pódia v centre obce</i>
Opatrenie 2.4 Podpora bývania
<i>Aktivita 2.4.1 Podpora individuálnej výstavby v obci</i>
<i>Projekt 2.4.2 Rekonštrukcia a modernizácia obecných bytov</i>
Opatrenie 2.5 Sociálna starostlivosť a školstvo
<i>Aktivita 2.5.1 Zabezpečenie sociálnych služieb v obci</i>
<i>Projekt 2.5.2 Rozšírenie materiálno-technického vybavenia základnej školy</i>
<i>Projekt 2.5.3 Rekonštrukcia budovy základnej školy – interiér, plášť budovy a vstupný chodník</i>
Prioritná oblasť III. ENVIRONMENTÁLNA
Opatrenie 3.1 Odpadové hospodárstvo
<i>Aktivita 3.1.1 Viac komoditná separácia odpadov a znižovanie podielu KO</i>
<i>Projekt 3.1.2 Výstavba obecného zberného dvora</i>
<i>Projekt 3.1.3 Výstavba splaškovej kanalizácie</i>
<i>Projekt 3.1.4 Výstavba čističky odpadových vôd (ČOV)</i>
Opatrenie 3.2 Protipovodňové opatrenia
<i>Aktivita 3.2.1 V spolupráci s Povodím Str. Hrona š.p. úprava a spevnenie koryta potoka Badín pretekajúceho stredom obce</i>
<i>Projekt 3.2.2 Protipovodňové opatrenia</i>
Opatrenie 3.3 Verejné priestranstvá, revitalizácia
<i>Projekt 3.3.1 Budovanie a rekonštrukcia oddychových zón/verejných priestranstiev so zeleňou</i>
<i>Aktivita 3.3.2 Revitalizácia brehovej zelene potoka Badín</i>
<i>Projekt 3.3.3 Rekonštrukcia miestnych studní</i>
<i>Projekt 3.3.4 Výstavba zastrešených prístreškov v oddychových zónach</i>
Opatrenie 3.4 Ochrana prírody a krajiny
<i>Aktivita 3.4.1 Spracovanie koncepcie zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP</i>
<i>Aktivita 3.4.2 Monitorovanie územia a likvidácia čiernych skládok</i>
Opatrenie 3.5 Formovanie obrazu krajiny, priestorové a funkčné usporiadanie územia obce
<i>Aktivita 3.5.1 Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod investičnými stavbami</i>
<i>Projekt 3.5.2 Územné plánovanie</i>

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

V nasledujúcej časti je presnejšie popísaný cieľ jednotlivých opatrení a presnejšie zameranie jednotlivých aktivít a projektov.

Prioritná oblasť I. HOSPODÁRSKA

Opatrenie 1.1 Podpora malého a stredného podnikania, rozvoj ľudských zdrojov

Cieľ: Podpora jestvujúcich podnikateľských subjektov v obci, rozvoj novej podnikateľskej činnosti v obci, zachovanie jestvujúcich pracovných miest a tvorba nových.

Pôsobenie podnikateľských h subjektov v obci je významným faktorom socio-ekonomického rozvoja obce a to z pohľadu tvorby pracovných miest pre občanov, ekonomickej prínosnosti, ale i z pohľadu poskytovania služieb občanom. Obec by mala vychádzať v ústrety záujemcom o podnikanie a podnikateľom v obci a vytvárať podmienky na ich konkurencieschopné podnikanie.

K obci odjakživa neodmysliteľne patrí poľnohospodárstvo. V povedomí obyvateľov treba preto pestovať vzťah k poľnohospodárstvu, ktoré k vidieckemu spôsobu života nesporne patrí a to predovšetkým v snahe udržať takú mieru obhospodarovania poľnohospodárskych plôch, ktorá nenaruša vzhľad okolia a neznižuje kvalitu pôdy.

Aktivita 1.1.1 Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania

- rozšírenie trhu práce spolupracou s investormi v okolí obce a štátnymi inštitúciami,
- podpora podnikania v obci a v blízkom okolí (poskytovaním obecných priestorov do prenájmu, nájmom obecných pozemkov, poradenstvo, daňové úľavy)
- podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov

Projekt 1.1.2 Výstavba predajného stánku/tržnice

- výstavba zastrešeného predajného stánku v strede obce pre príležitostný predaj miestnych podnikateľov a samostatne hospodáriacich roľníkov, príp. podnikateľov z iných obcí

Opatrenie 1.2 Dopravná infraštruktúra

Cieľ: Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií

Zámernom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom na environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia zastávok SAD

- analýza súčasného stavu chodníkov a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia zastávok SAD v rázovitom štýle

Projekt 1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov

- analýza súčasného stavu chodníkov a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia chodníkov a výstavba nových chodníkov

Projekt 1.2.3 Rekonštrukcia mostu cez potok Badín – vstup do budovy sup.č. 3

- analýza súčasného stavu mosta a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia mosta za účelom zvýšenia nosnosti

Projekt 1.2.4 Rekonštrukcia extravilánových MK

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- údržba a rekonštrukcia extravilánových MK v najvyužívanějších úsekoch

Projekt 1.2.5 Rekonštrukcia intravilánových MK

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- údržba a rekonštrukcia intravilánových MK

Projekt 1.2.6 Dobudovanie prvkov upokozenia dopravy – dopravné značenia

Opatrenie 1.3 Technická vybavenosť obce

Cieľ: Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska životných štandardov, prílevu investícií, zamestnanosti a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej štruktúry a počtu obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Projekt 1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia odvodňovacích kanálov popri MK

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba a rekonštrukcia kanálov

Projekt 1.3.2 Modernizácia verejného osvetlenia

- výmena osvetlenia za energeticky výhodnejšie
- inštalácia solárnych stojanov
- rozšírenie siete verejného osvetlenia do nových stavebných obvodov

Opatrenie 1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami

Cieľ: Tvorba partnerstiev na lokálnej úrovni, rozvoj miestnej akčnej skupiny.

V dobe zlučovania inštitúcií s cieľom zefektívniť ich činnosť a dosiahnuť synergický efekt má účasť v partnerstvách na rôznej úrovni väčší význam ako kedykoľvek v minulosti. Obce sa spájajú do mikroregiónov a do MAS v snahe o koordinovanejší rozvoj území a využitie zvláštností a daností jednotlivých obcí v prospech ostatných účastníkov partnerstva. Spájanie obcí umožňuje taktiež lepšie čerpanie finančných prostriedkov z EÚ. Pre obec Dolný Badín je preto členstvo v mikroregióne nevyhnutné.

Rovnako dôležitá ako spolupráca v rámci verejného sektora je dôležitá aj spolupráca súkromného a verejného sektora ako aj spolupráca s občanmi. Obec sa zapojila do miestnej akčnej skupiny Hontiansko-novohradské partnerstvo. V rámci tejto účasti bude potrebné aktívne sa podieľať na chode MAS a zodpovedne pripravovať podklady pre riešenie záležitostí MAS. Nevyhnutné bude partnerstvo s tretím sektorom pôsobiacim v obci ako i so súkromným sektorom (podnikateľia) bez ktorých nebude aktívna účasť v MAS možná.

Aktivita 1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce

- rozvoj spolupráce s partnerskými obcami v MAS a Mikroregióne Krupinská planina
- spolupráca s Banskobystrickým samosprávnym krajom
- spolupráca s podnikateľmi

Opatrenie 1.5 Cestovný ruch a propagácia obce

Cieľ: Zatraktívnenie miestneho prostredia a propagácia obce rôznymi spôsobmi

Úroveň infraštruktúry cestovného ruchu nie je v obci dostatočná, najmä vzhľadom na fakt, že okolie obce nedisponuje významnými prírodnými pamiatkami a atraktívnymi turistickými cieľmi. V súčasnosti cez kataster obce prechádza náučný chodník vedúci k prírodnej rezervácii Čabrad. V západnej časti katastra obce Dolný Badín sa rozprestiera Badínska dolina, ktorá ponúka ideálne možnosti na pešiu turistiku a pre zdatnejších aj cykloturistiku, prípadne návštevu farmy s chovom koní. Je potrebné ďalej zmapovať jestvujúce materiálne a technické

predpoklady na rozvoj cestovného ruchu a navrhnuť ich skvalitnenie so zameraním najmä na rozvoj vidieckeho turizmu.

Pre zabezpečenia povedomia o obci je potrebné zamerať sa aj na propagáciu obce.

Projekt 1.5.1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov v okolí obce Dolný Badín s prepojením na objekty cestovného ruchu

- zmapovanie terénu a vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba cyklotrás a turistických chodníkov v spolupráci s okolitými obcami, príp. partnerstvami
-

Aktivita 1.5.2 Rozvoj webovej stránky obce

- obsahová analýza webovej stránky a rozšírenie obsahovej náplne
- pravidelná aktualizácia webovej stránky

Aktivita 1.5.3 Vydanie monografie o obci

- vypracovanie a zabezpečenie tlače monografie o obci v požadovanom náklade

Prioritná oblasť II. SOCIÁLNA

Opatrenie 2.1 Bezpečnosť obyvateľstva

Cieľ: Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

V rámci opatrenia je na úrovni obce dôležité dbať preventívne na príčiny a podmienky výskytu kriminality, odhaľovanie priestupkov, trestných činov a podpora pri ich objasňovaní, následné operatívne vyrozumienie príslušných orgánov, ako aj včasné zásahy, ochrana života, zdravia a majetku obyvateľov, ako aj návštevníkov obce, ochrana majetku obce, inštitúcií a podnikateľských subjektov.

Projekt 2.1.1 Inštalovanie kamerového systému v obci

- inštalácia monitorovacích kamier v centre obce, na cintoríne, v areáli školy, pri obchode a v ďalších zastavaných územiach obce

Opatrenie 2.2 Verejné budovy a priestory

Cieľ: Zlepšenie kvality života v obci, zlepšenie celkového obrazu a estetického vzhľadu obce, zvyšovanie efektívnosti využiteľnosti verejných priestorov a budov

V rámci tohto opatrenia je potrebné zamerať sa na rekonštrukciu budov a priestorov obce, ktorých technický stav si vyžaduje kompletnú rekonštrukciu v záujme ich čo najefektívnejšieho využitia.

Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia skladových priestorov pracovného náradia

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia skladových priestorov pri ihrisku v strede obce a nad kostolom

Projekt 2.2.2 Výstavba a rekonštrukcia oplotenia verejných priestranstiev, parkov a areálov verejných budov

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba oplotenia v záujme ochrany majetku a zvýšenia bezpečnosti na detských ihriskách

Projekt 2.2.3 Rekonštrukcia budovy sup. č. 3 a celého areálu

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia budovy so zmenou užívania stavby a celého areálu

Projekt 2.2.4 Rekonštrukcia domu smútku

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia budovy Domu smútku – strechy, plášťa budovy
- modernizácia interiérového vybavenia

Projekt 2.2.5 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia budovy

Projekt 2.2.6 Rekonštrukcia budovy OcÚ a KD

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- tepelná efektívnosť budovy – zateplenie plášťa budovy
- modernizácia interiérového vybavenia a sanitárnych zariadení

Projekt 2.2.7 Modernizácia miestneho rozhlasu

- doinštalovanie chýbajúcich hniezd/koncových bodov rozhlasového ozvučenia

Projekt 2.2.8 Rekonštrukcia interiérového vybavenia KD

- výmena kuchynského vybavenia, sanitárneho vybavenia, príp. ďalších prvkov vyžadujúcich si rekonštrukciu, príp. výmenu

Opatrenie 2.3 Kultúrna infraštruktúra a šport

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu jestvujúcej kultúrnej a športovej infraštruktúry, rozvíjanie spoločenských, kultúrnych a športových akcií v obci.

Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci je možné dosiahnuť ako udržiavaním vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života a tiež ich priebežnou obmenou – zavedením nových kultúrnych a spoločenských podujatí. Pre rôzne vekové skupiny obyvateľstva je potrebné zabezpečiť dostatok možností pre spoločenské kontakty,

Organizácia kultúrnych podujatí a akcií podporujúca širšie možnosti kultúrneho využitia v obci úzko súvisí s dobrým technickým stavom objektov, ktoré sú predmetom kultúrnych aktivít. Patrí sem rekonštrukcia kultúrneho domu, ale i príprava vonkajších priestorov pre organizáciu kultúrno-spoločenských akcií (pódium).

Na úseku športu a aktivít voľného času je nutné vymedziť priestor na tieto aktivity, aby nedochádzalo k svojvoľnému devastovaniu okolia, ako aj rozvíjať športové a voľnočasové aktivity detí a mládeže aplikovateľné pre obec Dolný Badín.

Projekt 2.3.1 Modernizácia detského ihriska

- analýza súčasného stavu
- výstavba ďalších preliezok, hojdačiek, pieskovísk a iných zariadení pre deti
- oploenie detského ihriska

Projekt 2.3.2 Modernizácia športoviska v školskom areáli

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba multifunkčného ihriska a oddychových zón, inštalácia rôznych prvkov na športové aktivity
- výsadba zelene
- oploenie športoviska

Aktivita 2.3.3 Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít

- podpora a organizovanie kultúrnych aktivít
- získavanie finančných zdrojov na podporu existujúcej FSK Badínčanka
- udržiavanie a rozvoj kultúrnych, spoločenských a iných dlhodobých tradícií obce, ich propagácia, podpora a pomoc organizátorom
- rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos
-

Projekt 2.3.4 Zriadenie spoločenskej miestnosti pre potreby združovania miestnych organizácií

- výber vhodného objektu z obecných budov, ich rekonštrukcia a zariadenie (bývalá budova materskej školy, priestory v podkroví KD, príp. iná budova)

Aktivita 2.3.5 Podpora a organizovanie športových podujatí a voľnočasových aktivít

- organizovanie športových podujatí pre občanov rôznych vekových kategórií
- získavanie finančných zdrojov na podporu TJ Čabrad Dolný Badín

Projekt 2.3.6 Výstavba pódia v centre obce

- vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba trvale osadeného pódia v centre obce

Opatrenie 2.4 Podpora bývania

Cieľ: Rozvoj demografickej základne obce podporou a vytváraním podmienok pre výstavbu nájomných bytov a nových rodinných domov

Realizácia bytovej politiky je nástrojom, prostredníctvom ktorého môže obec zlepšiť demografický vývoj. Nárast počtu obyvateľov, v prípade, že je evidovaný dopyt, možno korigovať bytovou výstavbou, resp. vytvorením podmienok na individuálnu bytovú výstavbu. IBV je pre demografické ako aj ekonomické rozširovanie obce kľúčové, preto je potrebné neklásť prekážky v súvislosti s výstavbou. Nezanedbateľné sú pozemky súkromných majiteľov a objekty v súkromnom vlastníctve, ktoré sú nevyužívané z dôvodu, že majitelia nemajú vôľu odpredať pozemok, či objekt aj napriek tomu, že nedochádza k jeho využívaniu a obnove. Nedostupnosť pozemkov je jedným z hlavných dôvodov stagnujúcej výstavby a obnovy objektov v obciach.

Aktivita 2.4.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby v obci

- usporiadanie pozemkov pre výstavbu rodinných domov
- výstavba infraštruktúry na nových pozemkoch

Projekt 2.4.2 Rekonštrukcia a modernizácia obecných bytov

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- modernizácia interiérového vybavenie, zateplenie, výmena rozvodov....

Opatrenie 2.5 Sociálna starostlivosť a školstvo

Cieľ: Zabezpečiť základné vzdelávanie pre občanov trvale žijúcich v obci, udržanie podmienok pre uspokojivú kvalitu vyučovacieho procesu, zachovanie školského zariadenia. Poskytnúť odkázaným občanom primeranú sociálnu starostlivosť na úrovni obce.

Zabezpečenie vzdelávacieho procesu je pri momentálne sa znižujúcom počte detí a celkovo nepriaznivom demografickom vývoji minulých rokov materiálne i organizačne veľmi náročné, na druhej strane školské zariadenie priamo v obci vychádza v ústrety rodinám.

Opatrenie počíta so zabezpečením primeranej sociálnej starostlivosti odkázaným občanom vo forme ošetrovateľskej starostlivosti na úrovni obce. Tu je možné zabezpečiť čiastočnú opatrovateľskú starostlivosť. Obec má na tento účel zriadenú aj Spoločnú obecnú úradovňu v Krupine.

Aktivita 2.5.1 Zabezpečenie sociálnych služieb v obci

- riešenie ošetrovateľskej starostlivosti formou zamestnania potrebného počtu ošetrovateľiek
- poskytovanie prvotných informácií o spôsobe riešenia sociálne obtiažnych situácií

Projekt 2.5.2 Rozšírenie materiálno-technického vybavenia základnej školy

- modernizácia interiérového vybavenia

Projekt 2.5.3 Rekonštrukcia budovy základnej školy – interiér, plášť budovy a vstupný chodník

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- zateplenie fasády, oprava vnútorných stierok, podláh, rekonštrukcia vstupného chodníka do budovy

Prioritná oblasť III. ENVIRONMENTÁLNA

Opatrenie 3.1 Odpadové hospodárstvo

Cieľ: Riešenie odpadov na úrovni obce, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok na zdravie obyvateľov a ekosystému.

V rámci opatrenia je na úrovni obce dôležité dbať na zlepšenie separácie odpadov a zabezpečenie vhodnej likvidácie nebezpečných odpadov. Na úrovni separácie odpadov je možné navýšenie nádob na separáciu odpadu, rozšírenie portfólia druhov separácie ako i zvláštne separovanie biologického odpadu a hľadanie ciest jeho ďalšieho využitia resp. zhodnotenia. V tejto oblasti je potrebné taktiež zvyšovať povedomie obyvateľov a ich motiváciu k separácii.

Aktivita 3.1.1 Viac komoditná separácia odpadov a znižovanie podielu komunálneho odpadu

- v súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, vytvárať podmienky na separovanie odpadu
- organizovať mobilné zbory textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov – zabezpečenie kontajnerov

- zvýšiť environmentálne povedomie ľudí

Projekt 3.1.2 Výstavba obecného zberného dvora

- vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba zberného dvora
- obstaranie mechanizácie pre zberný dvor

Projekt 3.1.3 Výstavba splaškovej kanalizácie

- vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba splaškovej kanalizácie a napojenie domov kanalizačnými prípojkami

Projekt 3.1.4 Výstavba čističky odpadových vôd (ČOV)

- vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba čističky odpadových vôd s napojením na kanalizáciu

Opatrenie 3.2 Protipovodňové opatrenia

Cieľ: Vytvorenie organizačných a technických opatrení protipovodňovej ochrany

V rámci opatrenia je na úrovni obce potrebné zabezpečiť dostatočnú ochranu pred povodňami, ktoré sa v minulosti v obci vyskytovali a spôsobili značné škody najmä na majetku obce. Je potrebné realizovať preventívne opatrenia v zastavanom území obce úpravou vodného toku na požadovaný prietok, čím sa zabezpečí dostatočná ochrana pred zaplavovaním súkromných a verejných pozemkov, objektov a záhrad, odstráni sa podmývanie miestnych komunikácií.

Aktivita 3.2.1 V spolupráci s Povodím Str. Hrona š. p. úprava a spevnenie koryta potoka Badín pretekajúceho stredom obce

- analýza súčasného stavu a súčinnosť pri vypracovaní technickej dokumentácie
- úprava a spevnenie brehov potoka Badín pretekajúceho stredom obce

Projekt 3.2.2 Protipovodňové opatrenia

- spracovanie technickej dokumentácie
- výstavba opatrení

Opatrenie 3.3 Verejné priestranstvá, revitalizácia

Cieľ: Skrášlenie a oživenie verejných priestranstiev

Opatrenie je zamerané na skrášlenie a oživenie verejných priestranstiev, čím sa poskytnú obyvateľom možnosti pre stretávanie, oddychové aktivity a súčasne sa prinavráti Obci Dolný Badín prestíž v podobe reprezentačného centra obce a obec bude príjemným prostredím pre život obyvateľov.

Projekt 3.3.1 Budovanie a rekonštrukcia oddychových zón/verejných priestranstiev so zeleňou

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia oddychových zón, parkov a verejných priestranstiev – stavebných prvkov
- dotvorenie verejných priestranstiev novými prvkami urbanistického mobiliára (koše, lavičky...)
- budovanie ďalších oddychových zón – medzi požiarnou zbrojnicou a obchodom

- výsadba a udržiavanie typických rastlín s cieľom zachovania príznačného biotopu pre ďalšie generácie

Aktivita 3.3.2 Revitalizácia brehovej zelene potoka Badín

- v záujme estetickej a funkčnej stránky revitalizácia brehovej zelene – výrub nevhodných drevín a krov zasahujúcich do koryta potoka Badín a vysadenie vhodným rastlinstvom

Projekt 3.3.3 Rekonštrukcia miestnych studní

- analýza súčasného stavu a vypracovanie technickej dokumentácie
- rekonštrukcia miestnych studní

Projekt 3.3.4 Výstavba zastrešených prístreškov v oddychových zónach

- vypracovanie technickej dokumentácie
- výstavba prístreškov

Opatrenie 3.4 Ochrana prírody a krajiny

Cieľ: *Dobudovanie a zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody, ochrana a priaznivý stav biotopov, zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody.*

Opatrenie je smerované na ochranu prírody, zachovanie priaznivého stavu biotopov a podporu povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody. Dostatočná informovanosť verejnosti je prvotným predpokladom k zvýšenej pozornosti a ohľaduplnosti k územiám, ktoré chceme chrániť.

Aktivita 3.4.1 Spracovanie koncepcie zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP.

- vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci
- prezentácia a šírenie osvedy v oblasti životného prostredia
- stanovenie záväzných regulatívov na ochranu životného prostredia a sankčných opatrení pri ich nedodržíavani

Aktivita 3.4.2 Monitorovanie územia a likvidácia čiernych skládok

- lokalizácia čiernych skládok a ich likvidácia
- zamedzovanie tvorby čiernych skládok – nákup fotopascí

Opatrenie 3.5 Formovanie obrazu krajiny, priestorové a funkčné usporiadanie územia obce

Cieľ: *Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom obce a pod plánované investičné stavby, vypracovanie územného plánu*

V záujme čo najlepšej starostlivosti o život v obci je potrebné, aby obec mala vo vlastníctve pozemky, na ktorých sú stavby slúžiace všetkým obyvateľom. Aj pre prípadné investičné zámery je v prvom rade potrebné, aby obec mala vysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom.

Aktivita 3.5.1 Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod investičnými stavbami

- usporiadanie pozemkov a ich sceľovanie
- dohoda s majiteľmi a kúpa pozemkov

Projekt 3.5.2 Územné plánovanie

- vypracovanie územného plánu obce

C. II. Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov a súhrnný prehľad projektových zámerov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť. Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom. Je to produkt výstupu. Nepodávajú správu o tom čo. Obsahujú kvalitatívnu hodnotu. Musia byť zaznamenávané vo fyzikálnych jednotkách, ako je počet zamestnancov so zvýšenou schopnosťou, počet úspešne prenesených osvedčených postupov alebo počet zlepšených politík.

Za **ukazovateľ výstupu** možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené. Je to konkrétny produkt projektu. Nebudú viesť ku kvalitatívnemu posudzovaniu o výsledkoch projektu.

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu intervencie.

Formulár 9 (P 2) Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO

Aktivita/projekt	Ukazovateľ	Typ ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka	Výcho-disková hodnota	Cieľová hodnota
					2015	2018 2022
Prioritná oblasť I. – HOSPODÁRSKA						
Opatrenie 1.1 Podpora malého a stredného podnikania, rozvoj ľudských zdrojov						
1.1.1 Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania	Počet vytvorených pracovných miest	Výstup	Obec	Počet	0	3
	Podpora podnikateľa	Výsledok	Obec	Počet	0	2
1.1.2 Výstavba predajného stánku/tržnice	Objekt predajný stánok	Výstup	Obec	Počet	0	1
Opatrenie 1.2 Dopravná infraštruktúra						
1.2.1 Rekonštrukcia zastávok SAD	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	Výstup	Obec	Počet	0	2
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	Počet	0	100

<i>1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov</i>	Dĺžka novovybudovaných chodníkov	Výstup	Obec	m	0	200
	Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov	Výstup	Obec	m	0	200
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	Počet	0	350
<i>1.2.3 Rekonštrukcia mostu cez potok Badín – vstup do budovy so súp. Č. 3</i>	Počet zrekonštruovaných mostov	Výstup	Obec	Počet	0	1
	Zvýšenie nosnosti mosta	Výsledok	Obec	%	0	50
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	Počet	0	70
<i>1.2.4 Rekonštrukcia extravilánových MK</i>	Dĺžka zrekonštruovaných extravilánových MK	Výstup	Obec	km	0	1
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	počet	0	300
<i>1.2.5 Rekonštrukcia intravilánových MK</i>	Dĺžka zrekonštruovaných intravilánových MK	Výstup	Obec	km	0	2
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	počet	0	300
<i>1.2.6 Dobudovanie prvkov upokojenie dopravy – dopravné značenia</i>	Počet vybudovaných prvkov	Výstup	Obec	počet	0	5
	Zvýšenie bezpečnosti dopravy	Výsledok	Obec	%	0	50
Opatrenie 1.3 Technická vybavenosť obce						
<i>1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia odvodňovacích kanálov popri miestnych komunikáciách</i>	Dĺžka novovybudovaných kanálov	Výstup	Obec	m	0	20
	Dĺžka zrekonštruovaných kanálov	Výstup	Obec	m	0	50
<i>1.3.2 Modernizácia verejného osvetlenia</i>	Počet vymenených lúčov	Výstup	Obec	počet	0	25
	Zvýšenie energetickej efektívnosti	Výsledok	Obec	%	0	30
	Počet osadených solárnych stojanov	Výstup	Obec	počet	0	3
	Počet novo osadených lúčov do nových stavebných obvodov	Výstup	Obec	počet	0	3
Opatrenie 1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami						
<i>1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce</i>	Podporené projekty cez miestnu akčnú skupinu	Dopad	Obec	počet	0	4
	Spoločné kultúrne a športové podujatia v MAS	Dopad	Obec	počet	0	4
	Podporené projekty a podujatia cez BBSK	Dopad	Obec	počet	0	2

	Spoločný projekt s okresným mestom Krupina	Dopad	Obec	počet	0	1
Opatrenie 1.5 Cestovný ruch a propagácia obce						
1.5.1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov s prepojením na objekty cestovného ruchu	Dĺžka vybudovanej cyklotrasy v katastri obce	Výstup	Obec	km	0	2
	Dĺžka vybudovaného turistického chodníka v katastri obce	Výstup	Obec	km	0	2
1.5.2 Rozvoj webovej stránky obce	Rozšírenie obsahovej náplne	Výsledok	Obec	%	0	100
1.5.3 Vydanie monografie o obci	Monografia obce – náklad	Výstup	Obec	počet	0	500
Prioritná oblasť II. SOCIÁLNA						
Opatrenie 2.1 Bezpečnosť obyvateľstva						
2.1.1 Inštalovanie kamerového systému v obci	Počet nainštalovaných kamier	Výstup	Obec	počet	0	10
	Pokrytie zastavaného územia obce	Výsledok	Obec	%	0	50
Opatrenie 2.2 Verejné budovy a priestranstvá						
2.2.1 Rekonštrukcia skladových priestorov pracovného náradia	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	2
2.2.2 Výstavba a rekonštrukcia oplozenia verejných priestranstiev, parkov a areálov verejných budov	Počet oplozených priestranstiev a areálov budov	Výstup	Obec	počet	0	4
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	počet	0	300
2.2.3 Rekonštrukcia budovy súp. č. 3 a celého areálu	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	1
2.2.4 Rekonštrukcia domu smútku	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	1
2.2.5 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	1
2.2.6 Rekonštrukcia budovy KD z hľadiska tepelnej efektívnosti	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	1
	Zvýšenie energetickej efektívnosti budovy	Výsledok	Obec	%	0	30
2.2.7 Modernizácia miestneho rozhlasu	Počet osadených hniezd/koncové body rozhlasového ozvučenia	Výstup	Obec	počet	0	6
2.2.8 Rekonštrukcia interiérového vybavenia budovy KD	Počet zrekonštruovaných prvkov	Výstup	Obec	počet	0	5
Opatrenie 2.3 Kultúrna infraštruktúra a šport						
2.3.1 Modernizácia detského ihriska	Počet nových prvkov	Výstup	Obec	počet	0	5
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	Počet	0	200

2.3.2 Modernizácia športoviska v školskom areáli	Plocha zmodernizovaného areálu	Výstup	Obec	m ²	0	2500
	Počet nových prvkov	Výstup	Obec	počet	0	10
	Navýšenie počtu možností športového zamerania	Výsledok	Obec	Počet	1	5
2.3.3 Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít	Počet kultúrnych podujatí organizovaných a podporených obcou v roku	Výsledok	Obec	Počet/rok	0	5
2.3.4 Zriadenie spoločenskej miestnosti pre potreby združovania miestnych organizácií	Počet zriadených a zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	Počet	0	1
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	Počet	0	300
2.3.5 Podpora a organizovanie športových podujatí a voľnočasových aktivít	Počet podporených a zorganizovaných športových podujatí obcou za rok	Výsledok	Obec	Počet/rok	0	3
2.3.6 Výstavba pódia v centre obce	Počet vybudovaných objektov	Výstup	Obec	Počet	0	1
Opatrenie 2.4 Podpora bývania						
2.4.1 Podpora individuálnej výstavby v obci	Plocha pripravených stavebných pozemkov s infraštruktúrou	Výsledok	Obec	ha	0	2
2.4.2 Rekonštrukcia a modernizácia obecných bytov	Počet zrekonštruovaných bytov	Výstup	Obec	počet	0	2
Opatrenie 2.5 Sociálna starostlivosť a školstvo						
2.5.1 Zabezpečenie sociálnych služieb v obci	Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne služby v obci	Výstup	Obec	počet	0	2
	Zvýšenie efektívnosti riešenia sociálne obtiažných situácií	Výsledok	Obec	%	0	40
2.5.2 Rozšírenie materiálo-technického vybavenia základnej školy	Počet nových prvkov	Výstup	Obec	počet	0	10
2.5.3 Rekonštrukcia budovy základnej školy – interiér, plášť budovy a vstupný chodník	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	1
	Zvýšenie energetickej efektívnosti budovy	Výsledok	Obec	%	0	30
	Dĺžka zrekonštruovaného chodníka	Výstup	Obec	m	0	10
Prioritná oblasť III. ENVIRONMENTÁLNA						
Opatrenie 3.1 Odpadové hospodárstvo						
3.1.1 Viac komoditná separácia odpadov a znižovanie podielu KO	Počet komoditných zložiek separácie	Výsledok	Obec	počet	11	15
	Objem separovaného odpadu	Výsledok	Obec	ton	7	10

	Zníženie produkovaného komunálneho odpadu	Výsledok	Obec	%	0	20
3.1.2 Výstavba obecného zberného dvora	Počet vybudovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	1
3.1.3 Výstavba splaškovej kanalizácie	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	Výstup	Obec	m	0	1500
	Počet kanalizačných prípojok z domácností a objektov	Výstup	Obec	počet	0	75
3.1.4 Výstavba čističky odpadových vôd (ČOV)	Počet ČOV	Výstup	Obec	počet	0	1
Opatrenie 3.2 Protipovodňové opatrenia						
3.2.1 V spolupráci s Povodím Str. Hrona š.p. úprava a spevnenie koryta potoka Badín pretekajúceho stredom obce	Dĺžka upravených a spevnených korýt	Výstup	Obec	m	0	300
	Zvýšenie prietoku vodného koryta	Výsledok	Obec	%	0	40
3.2.2 Protipovodňové opatrenia	Počet vypracovanej technickej dokumentácie	Výstup	Obec	počet	0	1
	Zvýšenie efektívnosti riešenia prípadných povodní	Výsledok	Obec	%	0	50
Opatrenie 3.3 Verejné priestranstvá, revitalizácia						
3.3.1 Budovanie a rekonštrukcia oddychových zón/verejných priestranstiev so zeleňou	Plocha zrekonštruovaných priestranstiev/parkov	Výstup	Obec	m ²	0	9 000
	Počet nových umiestnených prvok urbanistického mobiliára	Výstup	Obec	počet	0	10
	Počet vysadených krov a drevín	Výstup	Obec	počet	0	30
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	počet	0	300
3.3.2 Revitalizácia brehovej zelene potoka Badín	Revitalizovaná plocha brehovej zelene	Výsledok	Obec	m	0	200
3.3.3 Rekonštrukcia miestnych studní	Počet zrekonštruovaných objektov	Výstup	Obec	počet	0	2
3.3.4 Výstavba zastrešených prístreškov v oddychových zónach	Počet vystavených objektov	Výstup	Obec	počet	0	2
Opatrenie 3.4 Ochrana prírody a krajiny						
3.4.1 Spracovanie koncepcie zabezpečenia informovanosti, poradenstva	Počet vypracovaných koncepcií	Výsledok	Obec	počet	0	2
	Počet užívateľov podporených projektov	Dopad	Obec	počet	0	300

<i>a prevencie v oblasti ŽP</i>						
3.4.2 Monitorovanie územia a likvidácia čiernych skládok	Plocha zrekonštruovaných čiernych skládok	Výsledok	Obec	m ²	0	100
	Počet osadených fotopascí	Výstup	Obec	počet	0	2
Opatrenie 3.5 Formovanie obrazu krajiny, priestorové a funkčné usporiadanie územia obce						
3.5.1 Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod investičnými stavbami	Plocha vysporiadaných pozemkov	Výsledok	Obec	ha	0	2
3.5.2 Územné plánovanie	Vypracovaný územný plán obce	Výstup	Obec	počet	0	1

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

V nasledujúcom formulári na prípravu projektov sú zahrnuté projekty, ktoré boli predmetom úvah na predchádzajúcich zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Ďalšie plánované projekty budú spracované do formulárov v ďalšom časovom horizonte v závislosti od získania zdrojov.

Formulár 10 (P 4) Formulár na prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 1	
Názov projektu	Modernizácia miestneho rozhlasu
Garant	Obec Dolný Badín
Kontaktná osoba garanta	Starostka obce
Partneri garanta (spolupráca s...)	Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od....do....)	Jún 2016 – December 2016
Stav projektu pred realizáciou	Ústredňa miestneho rozhlasu zmodernizovaná technikou na bezdrôtový prenos signálu, nainštalovaný jeden koncový bod rozhlasového ozvučenia, ostatné body zastarané
Cieľ projektu	Kompletné zmodernizovanie miestneho rozhlasu a nainštalované všetky koncové body na bezdrôtový prenos signálu
Výstupy	Zlepšenie kvality prenášaného zvuku, zníženie energetickej náročnosti – úspora verejných výdavkov
Užívatelia	Obyvatelia obce
Financovanie	Štátny rozpočet, rozpočet obce
Indikátory monitoringu	Zlepšenie kvality prenášaného zvuku
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO, predrazenie zákazky

Základné údaje o projektovom zámere č. 2	
Názov projektu	Rekonštrukcia budovy KD z hľadiska tepelnej efektívnosti
Garant	Obec Dolný Badín
Kontaktná osoba garanta	Starostka obce
Partneri garanta (spolupráca s...)	Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od....do....)	2016 - 2018
Stav projektu pred realizáciou	Prevádzka energeticky náročná

Cieľ projektu	Modernizácia a zvýšenie energetickej efektívnosti budovy
Výstupy	Zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov – úspora verejných výdavkov
Užívatelia	Obyvatelia obce Návštevníci obce
Financovanie	Fondy EÚ
Indikátory monitoringu	Zníženie verejných výdavkov
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO, predraženie zákazky

Základné údaje o projektovom zámere č. 3

Názov projektu	Výstavba chodníka „Na Friaňovku“ (v rámci projektu 1.2.2)
Garant	Obec Dolný Badín
Kontaktná osoba garanta	Starostka obce
Partneri garanta (spolupráca s...)	Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od....do....)	2016 - 2017
Stav projektu pred realizáciou	Zlý technický stav – nespevnený podklad, nedostatočná šírka a kvalita povrchu
Cieľ projektu	Napojenie na existujúcu infraštruktúru, zabezpečenie prístupu pre obyvateľov predmetnej časti obce
Výstupy	Súvislý chodník vsadený do prostredia zabezpečujúci bezpečný presun obyvateľov
Užívatelia	Obyvatelia obce
Financovanie	Obec v spolupráci s MAS
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovaných chodníkov
Zmluvné podmienky	Podľa výsledkov VO
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO, nedostatok finančných prostriedkov

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Vydanie monografie o obci
Garant	Obec Dolný Badín
Kontaktná osoba garanta	Starostka obce
Partneri garanta (spolupráca s...)	Spoluautori, grafik a realizátor tlače
Začatie a ukončenie projektu (od....do....)	2016 -2018
Stav projektu pred realizáciou	Absencia komplexnej literatúry o histórii a vývoji obce
Cieľ projektu	Kvalitne a komplexne spracovaná monografia o obci
Výstupy	Náklad 500 kusov
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci, rodáci, knižnice, príp. iní záujemcovia
Financovanie	BBSK, príp. Ministerstvo kultúry
Indikátory monitoringu	-
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO, predraženie zákazky

Základné údaje o projektovom zámere č. 5	
Názov projektu	Rozvoj webovej stránky obce
Garant	Obec Dolný Badín
Kontaktná osoba garanta	Starostka obce
Partneri garanta (spolupráca s...)	Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od....do....)	Jún 2016 – December 2016
Stav projektu pred realizáciou	Súčasná webová stránka obce poskytuje len základné informácie
Cieľ projektu	Rozšírenie webovej stránky – poskytnúť verejnosti dostatok informácií o fungovaní obce, prehľadnosť, vizuálna atraktivita stránky, aktuálnosť
Výstupy	Rozšírenie obsahovej náplne webovej stránky obce
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci, príp. iná verejnosť
Financovanie	Štátny rozpočet, rozpočet obce
Indikátory monitoringu	Návštevnosť stránky
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO, predraženie zákazky

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Formulár 11 (P 3) Súhrnný prehľad projektových zámerov

P. č.	Názov obce / mesta	Názov investora	Typ zámeru*	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru	Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady	Priorita zámeru	Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
						Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav			Priorita		
1	2	3	4	5	6	8	8a	9	9a	10	11	12	13	14	15
Prioritná oblasť I. HOSPODÁRSKA															
1	Dolný Badín	UPSVaR + Obec Dolný Badín	N		Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania	Zamestnanosť	Iné	počet novovytvorených pracovných miest	5	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	2015-2022	5,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
2	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1230 - Budovy pre obchod a služby	Výstavba predajného stánku/tržnice	Zamestnanosť	Poľnohospodárstvo	počet vystavených objektov	1	V štádiu úvah	2016-2022	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A
3	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia zastávok SAD	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	počet vystavaných objektov	2	V štádiu úvah	2018-2022	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	A
4	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	m	400	V štádiu úvah	2016-2022	25,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	N	A/N
5	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2141 - Mosty a nadjazdy	Rekonštrukcia mostu cez potok Badín – vstup do budovy so súp. č.3	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	počet mostov	1	V štádiu úvah	2017-2022	30,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
6	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia extravilánových MK	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	km	1	V štádiu úvah	2017-2022	73,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A/N

7	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia intravilánových MK	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	km	2	V štádiu úvah	2015-2022	11,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	N	A/N
8	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2112 - Miestne komunikácie	Dobudovanie prvkov upokojenie dopravy – dopravné značenia	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	ks	3	V štádiu úvah	2016-2022	3,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	A/N
9	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba a rekonštrukcia odvodňovacích kanálov popri miestnych komunikáciách	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	m	250	V štádiu úvah	2016-2022	6,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A/N
10	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2214 - Diaľkové elektrické rozvody	Modernizácia verejného osvetlenia	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	počet nových žiaroviek	25	V štádiu úvah	2016-2022	6,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	N	A/N
11	Dolný Badín	Obec Dolný Badín + MAS, BBSK, Mikroregión	N		Rozvoj partnerskej spolupráce	Iné		počet spoločných akcií	4	V štádiu úvah	2016-2022	15,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A
12	Dolný Badín		I	2112 - Miestne komunikácie	Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov s prepojením na objekty cestovného ruchu	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	km	4	V štádiu úvah	2016-2022	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
13	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	Rozvoj webovej stránky obce	Technická infraštruktúra	Telekomunikačné siete	rozšírenie obsahovej náplne		V štádiu úvah	2016	2,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	N	A/N
14	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Vydanie monografie o obci	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	vydanie publikácie, počet ks	500	V štádiu úvah	2016-2022	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A

Prioritná oblasť II. SOCIÁLNA															
1	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	Inštalovanie kamerového systému v obci	Technická infraštruktúra	Telekomunikačné siete	ks : kamery	10	V štádiu úvah	2017-2022	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A/N
2	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia skladových priestorov pracovného náradia	Iné		počet	2		2017-2022	2,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	A/N
3	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		2 Výstavba a rekonštrukcia oplozenia verejných priestransiev, parkov a reálav verejných budov	Životné prostredie	Verejná zaleň			V štádiu úvah	2016-2022	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	A/N
4	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia budovy súp. č. 3 a celého areálu	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť	zrekonštruovaná budova	1	V štádiu úvah	2017-2022	102,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A
5	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia domu smútku	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť	zrekonštruovaný dom smútku	1	V štádiu úvah	2017-2022	52,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A
6	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	Životné prostredie	Prevenia pred prírodnými nešťastiami	rekonštrukcia	1	V štádiu úvah	2016-2022	32,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A
7	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia budovy KD z hľadiska tepelnej efektívnosti	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	rekonštrukcia	1	V štádiu úvah	2016-2022	153,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
8	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	Modernizácia miestneho rozhlasu	Technická infraštruktúra	Obecný rozhlas	počet bezdôtových hniezd	6	Spracovaná štúdia	2016-2022	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
9	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia interiérového vybavenia budovy KD	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	počet nových prvkov		V štádiu úvah	2016-2022	40,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A

10	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Modernizácia detského ihriska	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	počet prvkov		V štádiu úvah	2017-2022	10,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A	A
11	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2411 - Športové ihriská	Modernizácia športoviska v školskom areáli	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	počet športového zamerania	5	V štádiu úvah	2018-2022	105,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
12	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	počet podujatí v roku	4	V štádiu úvah	2016-2022	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	A/N	A/N
13	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Zriadenie spoločenskej miestnosti pre potreby združovania miestnych organizácií	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	počet a kapacita		V štádiu úvah	2017-2022	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	A/N
14	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Podpora a organizovanie športových podujatí a voľnočasových aktivít	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	počet podujatí v roku	3	V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	A/N	A/N
15	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Výstavba pódia v centre obce	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	ks	1	V štádiu úvah	2016-2022	5,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A/N	A/N
16	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Podpora individuálnej výstavby v obci	Sociálna infraštruktúra	Bývanie			V štádiu úvah	2017-2022	2,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
17	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Rekonštrukcia a modernizácia obecných bytov	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	ks	2	V štádiu úvah	2017-2022	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
18	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Zabezpečenie sociálnych služieb v obci	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť			V štádiu úvah	2015-2022	1,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	N	N

19	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Rozšírenie materiálno-technického vybavenia základnej školy	Sociálna infraštruktúra	Školstvo			V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
20	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Rekonštrukcia budovy základnej školy – interiér, plášť budovy a vstupný chodník	Sociálna infraštruktúra	Školstvo			V štádiu úvah	2016-2022	105,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A/N	A/N
Prioritná oblasť III. ENVIRONMENTÁLNA															
1	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Viac komoditná separácia odpadov a znižovanie podielu KO	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	počet zložiek odpadu	15	V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	N	N
2	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I		Výstavba obecného zberného dvora	Životné prostredie	Ochrana prírody	vybudovanie zberného dvora	1	V štádiu úvah	2017-2022	31,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
3	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2223 - Miestne kanalizácie	Výstavba splaškovej kanalizácie	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd	m	1500	V štádiu úvah	2020-2022	253,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
4	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I		V spolupráci s Povodím Str. Hrona š.p. úprava a spevnenie koryta potoka Badín pretekajúceho stredom obce	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami			V štádiu úvah	2017-2022	11,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	A	A
5	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Protipovodňové opatrenia	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami			V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
6	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I		Budovanie a rekonštrukcia oddychových zón/verejných priestranstiev so zeleňou	Životné prostredie	Verejná zeleň			V štádiu úvah	2016-2022	12,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	N	N

7	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Revitalizácia brehovej zelene potoka Badín	Životné prostredie	Verejná zeleň			V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
8	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Rekonštrukcia miestnych studní	Iné		ks	2	V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
9	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Výstavba zastrešených prístreškov v oddychových zónach	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	ks	1	V štádiu úvah	2016-2022	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
10	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Spracovanie koncepcie zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP			počet		V štádiu úvah	2016-2022	1,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
11	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	I		Monitorovanie územia a likvidácia čiernych skládok	Životné prostredie	Ochrana prírody			V štádiu úvah	2016-2022	2,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
12	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod investičnými stavbami	Sociálna infraštruktúra	Bývanie			V štádiu úvah	2016-2022	2,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N
13	Dolný Badín	Obec Dolný Badín	N		Územné plánovanie	Iné		počet	1	V štádiu úvah	2016-2022	2,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	N	N

Pozn. * I – investičný, N - neinvestičný

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovani

Časť D - REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Táto časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PRO.

D. I. Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti PRO je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2).

Akčný plán predstavuje súbor konkrétnych projektov, opatrení a aktivít smerujúcich k naplneniu nosnej vízie a rozvojových cieľov obce Dolný Badín. Dodáva dlhodobej vízii žiaduci operatívny aspekt tým, že transformujú ciele stratégie do konkrétnych praktických krokov. Akčný plán sa preto týka kratšieho obdobia ako samotná stratégia. V niektorých prípadoch sa pri akčných plánoch uvažuje s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod). Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity. Akčný plán v tejto kapitole nie je podrobným realizačným projektom. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môže mať len charakter rámcového projektu – nemôže byť príliš podrobný, inak by sa rýchlo stal neaktuálnym.

Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.

Formulár Akčného plánu je uvedený v prílohe dokumentu a sú v ňom uvedené projekty a aktivity, ktoré boli predmetom úvah na predchádzajúcich zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Ďalšie plánované aktivity a projekty budú dopĺňané v závislosti od získania finančných prostriedkov a projektovej pripravenosti.

D. II. Popis úloh jednotlivých partnerov a postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO

V úvodnej fáze prípravy dokumentu boli obyvatelia obce Dolný Badín, podnikateľské i nepodnikateľské subjekty prizvaní do procesu návrhov na tvorbu PRO, zúčastnili sa verejných stretnutí, kde komunikovali svoje požiadavky a podieľali sa tak na definovaní silných a slabých stránok svojej obce a ďalších možností rozvoja obce.

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední.

Aktérmi programu sú riadiace a monitorovacie orgány, koneční realizátori a užívatelia jednotlivých opatrení. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty.

Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie...). Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PRO je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Vedenie obce zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PRO a akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať teda rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je najvhodnejšia prostredníctvom implementačných projektov, ktoré môže obec realizovať sama alebo v spolupráci s externými poradenskými organizáciami. Úlohou implementačného projektu je zaviesť dané opatrenie do praxe a ďalej vykonať potrebné opatrenia, aby sa pokračovalo v práci navrhnutým smerom, alebo priamo zrealizovať opatrenie do jeho úspešného naplnenia cieľov a dosiahnutia programovaného výsledku a stavu. Na realizácii programu sa budú podieľať aj odborníci a partneri, nakoľko účinnosť plnenia programu je možné zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem podnikateľskej sféry sú vhodnými partnermi subjekty so skúsenosťami vo sfére čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

D. III. Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PRO budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie.

Na cieľovú skupinu – obyvatelia obce - sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia verbálne, osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa a rozhlas. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PRO.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavná kontrolórka, vychádzajúc z definície jej funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

D. IV. Systém monitorovania a hodnotenia

Program rozvoja obce je otvorený dokument. V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii programu, jeho strategických cieľov a opatrení je potrebné zabezpečiť jeho monitorovanie, hodnotenie a prípadne aj jeho dopĺňanie.

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia programu je získanie informácií o plnení PRO, resp. o jeho negatívnom vývoji. Ide o zásadu priebežného sledovania a vyhodnocovania vykonávaných opatrení a realizácie konkrétnych projektov či aktivít a kontroly celkovej efektívnosti využitia vynakladaných finančných prostriedkov vo všetkých fázach procesu. Systém monitorovania spočíva aj v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Proces monitorovania sa uskutočňuje po celú dobu implementácie programu a priebehu realizácie projektov a aktivít až do ukončenia jeho platnosti. Monitorovanie umožňuje vykonávať hodnotenia a zároveň jeho výsledky môžu signalizovať vznik potenciálnych

problémov. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PRO,
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na obec a jej rozvoj.

Uvedené činnosti, uskutočnené v procese monitorovania, umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh.

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny. Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy, následne predložené na schválenie obecnému zastupiteľstvu, príp. riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétného projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu alebo samospráva obce.

Monitorovanie sa uskutočňuje aj prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci
- miera zvýšenia návštevnosti obce
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR a EÚ
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života občanov v obci.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky, požiadavky poslancov obecného zastupiteľstva, obecného úradu, inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a verejnosti v čase príprav rozpočtu na ďalší rok, následne nato bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a jeho prípadná aktualizácia.

Formulár 12 (R 5) Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce/vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PRO	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		po značnom odklone od stanovených cieľov/pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu...

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Aktualizácia programového dokumentu

Program rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému prehodnoteniu.

Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôbiť výber nových projektov.

Časť E - FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce/VÚC.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

E. I. Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet – sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou by mala byť aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a mal by rešpektovať princípy zodpovedného manažmentu.

Indikatívny finančný plán PRO obce Dolný Badín je stanovený odhadom a s ohľadom na fakt, že realizácia konkrétnych projektov/aktivít je plánovaná na viac rokov. Bez spracovania projektovej dokumentácie je náročné dopredu určiť konkrétnu a presnú sumu, ktorá by bola potrebná na realizáciu projektu/aktivity.

Pri plánovaní finančných prostriedkov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a efektívnosť pre rozvoj obce. Dopredu možno tvrdiť, že niektoré projekty/aktivity si budú vyžadovať náročnejšie financovanie a niektoré sa budú môcť realizovať v rámci rozpočtu obce.

Formulár 13 (F 5) Indikatívny rozpočet – sumarizácia v tis. €

	Rok								Spolu
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
I. Hospodárska oblasť		2							196
II. Sociálna oblasť									647
III. Environmentálna oblasť									323

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

E. II. Model viaczdrojového financovania

Financovanie PRO predpokladá s viaczdrojovým financovaním, pričom štruktúra zdrojov financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od spoločensko-ekonomických podmienok.

Zdroje financovania realizácie PRO možno členiť v závislosti od dostupnosti na dve základné kategórie (podľa §4 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja):

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A. Verejné zdroje

- štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR),
- štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Banská Bystrica),
- rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje),

I.B Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- iné prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

- finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014-2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre EŠIF je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch.

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania aktivít. Výška voľných prostriedkov je však limitovaná a preto je vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na nasledovné: zabezpečiť prípravu projektov – projektová dokumentácia, príprava žiadostí na čerpanie eurofondov a podobne, spolufinancovať europrojekty a financovanie bežných aktivít – ide najmä o neinvestičné aktivity v oblasti služieb obyvateľom alebo podpore kultúrneho a športového života.

Na vykonanie jednotlivých opatrení je teda potrebné sústrediť finančné prostriedky nielen od samotnej obce, ale aj od samosprávneho kraja, štátu, podnikateľských subjektov, nadácií a v neposlednom rade od Európskej únie.

Finančný plán počíta v značnej miere so získaním prostriedkov z fondov EU a iných dotačných programov ako i možnú spoluprácu so súkromným sektorom. V prípade neúspechu obce pri ich získavaní bude implementácia plánovaných aktivít a realizácia stratégie rozvoja spomalená, resp. bude nevyhnutné hľadať iné možnosti financovania aktivít ako napríklad úverové zdroje, súkromného investora alebo sponzorstvo.

Podľa vývoja finančných možností, požiadaviek obce a rozpočtu na príslušný rok je možné finančný plán každoročne prehodnotiť.

Intervenčná matica je odhadom objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu jednotlivých opatrení. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Presná, konkrétna výška finančných prostriedkov bude stanovená až

po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 14 (F 5) Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady (tis.EUR)	Verejné zdroje v tis.EUR					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Prioritná oblasť I. HOSPODÁRSKA							
Opatrenie 1.1.	10	4	5		1	10	
Opatrenie 1.2.	147	119	20		7	146	1
Opatrenie 1.3.	12	10		2		12	
Opatrenie 1.4	15	10	5			15	
Opatrenie 1.5	27	10	3	10	4	27	
Prioritná oblasť II. SOCIÁLNA							
Opatrenie 2.1.	10	10				10	
Opatrenie 2.2.	396	360	30		6	396	
Opatrenie 2.3.	131	105	20		6	131	
Opatrenie 2.4.	3				3	3	
Opatrenie 2.5.	107	100	5		2	107	
Prioritná oblasť III. ENVIRONMENTÁLNA							
Opatrenie 3.1.	285	280			5	285	
Opatrenie 3.2.	12	10			2		
Opatrenie 3.3.	19	13	4		2	19	
Opatrenie 3.4	3		1	1	2	3	
Opatrenie 3.5	4		2		2	4	
Spolu	1181	1031	90	6	37	1164	1

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

E. III. Finančný rámec pre realizáciu PRO Obce Dolný Badín

Finančný rámec na realizáciu PRO Obce Dolný Badín pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulár, ktorý obsahuje podrobnú štruktúru plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity na celé jedno obdobie.

Formulár 15 (F 2) Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Dolný Badín v tis. €

Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Dolný Badín												
Názov opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dosahu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity rok	RN Spolu (v tis.€)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
							Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska politika					211 €	190 €	57 €	153 €	1 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 1.1	1.1.1 Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania		3 nové pracovné miesta 2 podporení podnikateľa	2015-2022	5 €	5 €	1 €	4 €				
	1.1.2 Výstavba predajného stánku - tržnica	1230 - Budovy pre obchod a služby	výstavba 1 objektu	2016-2022	5 €	5 €	5 €					
Opatrenie 1.2	1.2.1 Rekonštrukcia zastávok SAD	1274 - Ostatné budovy, i.n.	rekonštrukcia, výstavba 2 ks objektov	2018-2022	5 €	5 €	5 €					
	1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	2112 - Miestne komunikácie	200 m novovybudovaných a 200 m zrekonštruovaných chodníkov	2016-2022	25 €	25 €	3 €	22 €				
	1.2.3 Rekonštrukcia mostu cez potok Badín	2141 - Mosty a nadjazdy	rekonštrukcia havarijného stavu mostu so zvýšením jeho nosnosti	2017-2022	30 €	30 €	5 €	25 €				
	1.2.4 Rekonštrukcia extravilánových MK	2112 - Miestne komunikácie	1 km zrekonštruovaných extravilánových ciest	2017-2022	73 €	73 €	3 €	70 €				
	1.2.5 Rekonštrukcia intravilánových MK	2112 - Miestne komunikácie	2 km zrekonštruovaných intravilánových ciest	2015-2022	11 €	10 €	10 €		1 €			
	1.2.6 Dobudovanie prvkov upokozenia dopravy - dopravné značenia	2112 - Miestne komunikácie	5 vybudovaných prvkov	2016-2022	3 €	3 €	1 €	2 €				
Opatrenie 1.3	1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia odvodňovacích kanálov pri MK	2112 - Miestne komunikácie	20 m novovybudovaných a 50 m zrekonštruovaných kanálov	2016-2022	6 €	6 €	1 €	5 €				

	1.3.2 Modernizácia verejného osvetlenia	2214 - Diaľkové elektrické rozvody	25 ks nových žiaroviek-energetickej efektívnosti v pouličných lampách	2016-2022	6 €	6 €	1 €	5 €				
Opatrenie 1.4	1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce		4 x podporené projekty cez MAS, 7 x Spoločne podporené projekty s MAS,BBSK, Mikroregión	2016-2022	15 €	5 €	5 €	10 €				
Opatrenie 1.5	1.5.1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov s prepojením na objekty cestovného ruchu	2112 - Miestne komunikácie	2 km vybudovanej cyklotrasy, 2 km vybudovaného turistického chodníka	2016-2022	15 €	5 €	5 €	10 €				
	1.5.2. Rozvoj webovej stránky obce		Rozšírenie obsahovej náplne	2016	2 €	2 €	2 €					
	1.5.2 Vydanie propagačných materiálov o obci		Vydanie knižnej monografie o obci	2016-2022	10 €	10 €	10 €					
II. Sociálna politika					647 €	647 €	72 €	575 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 2.1	2.1.1 Inštalovanie kamerového systému	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	10 nainštalovaných kamier	2017-2022	10 €	10 €		10 €				
Opatrenie 2.2	2.2.1 Rekonštrukcia skladových priestorov pracovného náradia	1274 - Ostatné budovy, i.n.	2 zrekonštruované sklady	2017-2022	2 €	2 €	2 €					
	2.2.2 Výstavba a rekonštrukcia oplozenia verejných priestranstiev, parkov a areálov verejných budov		oplozenie jednotlivých plôch	2016-2022	5 €	5 €	5 €					
	2.2.3 Rekonštrukcia budovy s.č.3	1274 - Ostatné budovy, i.n.	zrekonštruovaná budova	2017-2022	102 €	102 €	2 €	100 €				
	2.2.4 Rekonštrukcia domu smútku	1274 - Ostatné budovy, i.n.	zrekonštruovaný dom smútku	2017-2022	52 €	52 €	2 €	50 €				
	2.2.5 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	1274 - Ostatné budovy, i.n.	zrekonštruovanie budovy	2016-2022	32 €	32 €	2 €	30 €				
	2.2.6. Rekonštrukcia budovy KD z hľadiska tepelnej efektívnosti	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštruovanie budovy	2016-2022	153 €	153 €	3 €	150 €				

	2.2.7 Modernizácia miestneho rozhlasu	2213 - Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia	vybudovanie 6 nových hniezd bezdrôtového rozhlasu	2016-2022	10 €	10 €	10 €					
	2.2.8 Rekonštrukcia interiérového vybavenia KD	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	počet zrekonštruovaných miestností so zabudovaním nových prvkov	2016-2022	40 €	40 €	10 €	30 €				
Opatrenie 2.3	2.3.1 Modernizácia detského ihriska	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	rozšírenie plochy a zabudovanie nových prvkov	2017-2022	10 €	10 €	5 €	5 €				
	2.3.2 Modernizácia športoviska v školskom areáli	2411 - Športové ihriská	navýšenie počtu možností športového zamerania	2018-2022	105 €	105 €	5 €	100 €				
	2.3.3 Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít		4 podujatia v roku s kultúrnym vyžitím všetkých vekových kategórií	2016-2022	5 €	5 €	5 €					
	2.3.4 Zriadenie spoločenskej miestnosti pre potreby združovania miestnych organizácií	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	počet a kapacita miestností	2017-2022	5 €	5 €	5 €					
	2.3.5 Podpora a organizovanie športových podujatí a voľnočasových aktivít		počet podujatí v roku	2016-2022	1 €	1 €	1 €					
	2.3.6 Výstavba pódia v centre obce	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zatraktívnenie verejného priestranstva a kultúrneho vyžitia obyvateľom	2016-2022	5 €	5 €	5 €					
Opatrenie 2.4	2.4.1 Podpora individuálnej výstavby v obci		plocha a počet pripravených stavebných pozemkov	2017-2022	2 €	2 €	2 €					
	2.4.2 Rekonštrukcia a modernizácia obecných bytov	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	modernizácia bytu	2017-2022	1 €	1 €	1 €					
Opatrenie 2.5	2.5.1 Zabezpečenie sociálnych služieb v obci		počet poskytnutých služieb	2015-2022	1 €	1 €	1 €					

	2.5.2 Rozšírenie a materiálo-technické vybavenie základnej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	počet nových prvkov	2016-2022	1 €	1 €	1 €					
	2.5.3 Rekonštrukcia budovy základnej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	zateplenie budovy, modernizácia interiéru, rekonštrukcia vstupného chodníka	2016-2022	105 €	105 €	5 €	100 €				
III. Environmentálna politika					323 €	323 €	20 €	303 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 3.1	3.1.1 Viackomoditná separácia odpadov a znižovanie podielu KO		15 zložiek komoditného odpadu a zníženie objemu KO	2016-2022	1 €	1 €	1 €					
	3.1.2 Výstavba obecného zberného dvora		zabezpečenie občanom vhodné miesto pre uloženie separovaného odpadu	2017-2022	31 €	31 €	1 €	30 €				
	3.1.3 Výstavba splaškovej kanalizácie a ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	1500 m novovybudovanej splaškovej kanalizácie s napojením pre 75 obyvateľov	2020-2022	253 €	253 €	3 €	250 €				
Opatrenie 3.2	3.2.1 Spevnenie koryta potoka Badín		úprava a zvýšenie prietoku koryta	2017-2022	11 €	11 €	1 €	10 €				
	3.2.2 Protipovodňové opatrenia		vypracovanie technickej dokumentácie	2016-2022	1 €	1 €	1 €					
Opatrenie 3.3	3.3.1 Budovanie a rekonštrukcia oddychových zón/verejných priestranstiev so zeleňou		plocha priestranstiev a počet umiestnených prvkov, vysadených drevín - príjemné prostredie obyvateľom na oddych	2016-2022	12 €	12 €	2 €	10 €				
	3.3.2 revitalizácia brehovej zelene		200 m revitalizovanej zelene na brehu koryta	2016-2022	1 €	1 €	1 €					
	3.3.3 Rekonštrukcia miestnych studní		2 studne- estetický vzhľad		1 €	1 €	1 €					
	3.3.4 Výstavba prístreškov na oddych	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	počet vystavaných objektov	2016-2022	5 €	5 €	2 €	3 €				

Opatrenie 3.4	3.4.1 Spracovanie koncepcie zabezpečenia, informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP		vypracovanie koncepcie, zrealizovanie prednášok a školení pre cca 300 osôb	2016-2022	1 €	1 €	1 €					
	3.4.2 Monitorovanie územia a likvidácia čiernych skládok		likvidácia 2 čiernych skládok a montáž 2 fotopascí	2016-2022	2 €	2 €	2 €					
Opatrenie 3.5	3.5.1 Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom investičnej výstavby		vysporiadanie, nákup, zámena pozemkov	2016-2022	2 €	2 €	2 €					
	3.5.1 Územné plánovanie		vypracovať územný plán obce	2017-2022	2 €	2 €	2 €					
Celkom					1181 €	1181 €	133 €	1031 €	1 €	0 €	0 €	0 €

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

E. IV. Systém hodnotenia a zarad'ovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce.

Cieľom hodnotiacej tabuľky pre výber projektov je čo najobjektívnejšie a najzodpovednejšie určiť stupeň priority pripravených projektov. V nasledujúcej tabuľke upravenej pre potreby obce sú jednotlivé projekty zaradené do rôznych kategórií podľa stupňa dôležitosti s ohľadom na hodnotiace kritérium.

Formulár 16 (F 3) Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	1.1.1, 1.5.2, 2.2.7, 2.2.6
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS d) projekty s vysokou podporou obyvateľov e) Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (EŠIF) a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná Splnená jedna z podmienok	1.1.2, 1.2.1, 2.5.1, 1.2.2, 1.2.5, 2.5.3, 1.3.2, 1.4.1, 3.1.1, 3.2.2, 3.3.1, 1.5.1, 1.5.3, 3.3.4, 2.2.2, 2.3.1, 2.3.3, 3.4.2, 2.3.5, 2.3.6, 2.4.1, 2.3.4
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (EŠIF) a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.2.3, 1.2.4, 2.2.8, 2.3.2, 1.2.6, 1.3.1, 2.4.2, 2.5.2, 2.1.1, 2.2.1, 2.2.4, 3.2.1, 3.5.1, 3.4.1
4	Nízka	Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	2.2.3, 2.2.5, 3.1.2, 3.5.2
5	Najnižšia	Ostatné	3.1.3, 3.3.2, 3.3.3

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Program rozvoja obce Dolný Badín bol vytvorený za účelom vytvorenia komplexného pohľadu na zdroje obce, ktoré sú využiteľné pre jej ďalší rozvoj. Okrem všeobecnej charakteristiky územia stanovuje ciele, priority a opatrenia, ktoré sú potrebné k naplneniu poslania územia.

Tento dokument nie je finálnou fázou rozvoja obce. Je len jej základným východiskom pre realizačnú etapu. V tejto súvislosti sa do popredia dostáva úloha samosprávy obce, aby v čo najväčšej miere zabezpečila efektívne a účinné realizovanie priorít rozvoja, ich financovanie a implementovanie za účelom naplnenia definovaných cieľov. Priebežne, po začatí realizačnej fázy, začne aj monitorovacia etapa, príp. i aktualizácia dokumentu, ak by nastali výrazne zmeny v socio-ekonomickej situácii v obci, ktoré neboli pri kreácii programu predvídateľné. Monitorovacia fáza má svoje opodstatnenie z toho dôvodu, že i úspešný proces strategického plánovania pripúšťa potrebu priebežného vyhodnocovania toho, čo má byť dosiahnuté a porovnania skutočne dosiahnutých výsledkov s plánovanými prioritami rozvoja.

Formulár 17 (Z 1) Schválenie PRO

Schválenie PRO	
Dokument	<ul style="list-style-type: none"> - Názov: Program rozvoja Obce Dolný Badín na roky 2015 - 2022 - Štruktúra: Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii regionálneho rozvoja SR. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (Verzia 2.0) v zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Spôsob spracovania: spracovanie PRO vykonala samospráva prostredníctvom interných zamestnancov - Obdobie spracovania: február 2015 – október 2015 - Externá odborná spolupráca: predchádzajúce PRO obce, z ktorého sa vychádzalo, bol vypracovaný externou firmou - Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: verejnosť bola vyzvaná participovať na procese spracovania PRO prostredníctvom úradnej tabule
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Prerokovanie na obecnom zastupiteľstve: 24. 9. 2015 - Verejné pripomienkovanie: Od februára 2015 do septembra 2015
Schválenie	<ul style="list-style-type: none"> - Návrh na uznesenie zastupiteľstva: Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program rozvoja obce Dolný Badín na roky 2015 - 2022 bez výhrad

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Prílohy PRO

Príloha č. 1	Formulár č. Ú 4	<i>Zoznam členov pracovných skupín</i>
Príloha č. 2	Formulár č. PP 1	<i>Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov</i>
Príloha č. 3	Formulár č. PP 2	<i>Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát</i>
Príloha č. 4	Formulár č. Ú 5	<i>Vzor Dohody o partnerstve</i>
Príloha č. 5	Formulár č. R 1	<i>Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky ($n + 2$)</i>
Príloha č. 6		<i>Zoznam skratiek použitých v PRO</i>
Príloha č. 7	Formulár č. Ú 6	<i>Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR</i>

Príloha 1

Formulár Ú 4 Zoznam členov pracovných skupín

Zoznam členov pracovných skupín	
Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Gestor	Štatutárny zástupca
Koordinátor, metodik	Samostatný odborný referent úradu
Členovia riadiaceho tímu, spolupracovníci, poradný orgán	Poslanci obecného zastupiteľstva Hlavný kontrolór obce
Organizácia, inštitúcia	Funkcia
Interní odborníci	
Spoločný obecný úrad	Oddelenie sociálnych vecí, ochrany prírody a krajiny, stavebný úrad, pozemkové komunikácie
Základná škola	Riaditeľ základnej školy
Externí odborníci	
Štatistický úrad	
ÚPSVaR	

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Príloha 2

Formulár PP 1 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov				
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Oblasť dát/téma	Webová stránka/Zdroj dát
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Badín na roky 2007 – 2013	2013	miestna	Východiskový dokument	Obecný úrad Dolný Badín
Program odpadového hospodárstva obce Dolný Badín	2014	miestna	Odpadové hospodárstvo	Obecný úrad Dolný Badín
Individuálna výročná správa obce Dolný Badín	2014	miestna	Rozpočet obce	Obecný úrad Dolný Badín
Záverečný účet obce Dolný Badín	2012 - 2014	miestna	Rozpočet obce	Obecný úrad Dolný Badín
PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja	2007 – 2013	regionálna	Analýza vonkajšieho prostredia, východiskový dokument	www.vucbb.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	2020/2030	národná	Východiskový dokument	www.telecom.gov.sk

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, v znení KURS 2011	od 2001	národná	východiskový dokument	www.telecom.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	nadnárodná	Východiskový dokument	www.eu2020.gov.sk
Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC, verzia 2.0	od 2015	národná	Metodická pomôcka	www.telecom.gov.sk
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.	od 2008	národná	Zákon	www.telecom.gov.sk
Usmernenie postupu pri vypracovaní programov rozvoja obcí a ich posudzovania procesom strategického environmentálneho hodnotenia podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení	od 2015	národná	Usmernenie	www.enviroportal.sk

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Formulár PP 2 – Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Obecná databáza Sčítanie obyvateľov domov a bytov 2011	www.statistics.sk www7.statistics.sk datacube.statistics.sk/SODB www.upsvar.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov domov a bytov 2011 Obecná databáza	www.statistics.sk datacube.statistics.sk/SODB datacube.statistics.sk
Prírodné zdroje	Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy Informačný portál rezortu MŽP SR – Atlas SR Katastrálny portál	www.podnemapy.sk www.enviroportal.sk www.katasterportal.sk
Miestne hospodárstvo, ekonomická aktivita obyvateľstva	Obecná databáza Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Obchodný register Živnostenský register	datacube.statistics.sk/SODB www.upsvar.sk www.osrs.sk www.zrsr.sk
Technická infraštruktúra	Slovenská správa ciest	www.cdb.sk
Výchova a vzdelávanie	Obecná štatistika Základná škola Dolný Badín Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.zsdolnybadin.edupage.org datacube.statistics.sk/SODB
Zdravotná a sociálna starostlivosť	Mesto Krupina Obec Bzovík	www.krupina.sk www.obecbzovik.sk

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Príloha 4*Formulár (Ú 5) Vzor Dohody o partnerstve*

Názov dokumentu	Dohoda o partnerstve pri realizácii PHSR obce Dolný Badín
Obdobie platnosti	2015 – 2022
Predmet dohody	spolupráca pri realizácii PHSR pomoc a spolupráca pri organizácii spoločenských aktivít v obci pomoc a spolupráca pri rozvoji cestovného ruchu v obci
Účastníci dohody	Obec Dolný Badín FSK Badínčanka MAS Hontiansko-Novohradské partnerstvo Poľovnícke združenie Dolina TJ Čabrad Dolný Badín Mikroregión Krupinská planina
Riadenie procesu	finančná, materiálna a personálna podpora konkrétnych aktivít/projektov
Financovanie	spoločných projektov a podporných aktivít podľa potreby

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Príloha 5

Formulár R 1 Akčný plán na roky 2015 - 2017

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Zdroj financovania	Financovanie v tis. €	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 1.1 Podpora malého a stredného podnikania, rozvoj ľudských zdrojov					
1.1.1 Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania	2015 - 2022	OcÚ	rozpočet obce, ŠR, EŠIF	5	3 nové pracovné miesta, 2 podporení podnikatelia
Opatrenie 1.2 Dopravná infraštruktúra					
1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	2016 - 2017	OcÚ	rozpočet obce, MAS	7	70 m vybudovaného nového chodníka do časti obce „Friaňovka“
Opatrenie 1.5 Cestovný ruch a propagácia obce					
1.5.2 Rozvoj webovej stránky obce	2016	OcÚ	rozpočet obce, ŠR	2	rozšírenie obsahovej náplne
1.5.3 Vydanie monografie o obci	2016 - 2017	OcÚ	BBSK, príp. MK SR	10	500 ks náklad výtlačkov
Opatrenie 2.2 Verejné budovy a priestranstvá					
2.2.6 Rekonštrukcia budovy KD z hľadiska tepelnej efektívnosti	2016 - 2018	OcÚ	EŠIF	153	1 zrekonštruovaná budova KD so zvýšenou tepelnou efektívnosťou
2.2.7 Modernizácia miestneho rozhlasu	2016	OcÚ	štátny rozpočet, rozpočet obce	10	8 nových koncových bodov miestneho rozhlasu
Opatrenie 2.3 Kultúrna infraštruktúra a šport					
2.3.3 Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít	2016 - 2022	OcÚ	rozpočet obce, BBSK, ŠR, MAS	5	4 podujatia v roku s kultúrnym využitím všetkých vekových kategórií
2.3.5 Podpora a organizovanie športových podujatí a voľnočasových aktivít	2016 - 2022	OcÚ	rozpočet obce, BBSK, ŠR, MAS	1	2 podujatia v roku

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Zoznam skratiek použitých v PRO

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
ČOV	Čistička odpadových vôd
E	Východná dĺžka (zemepisná súradnica)
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
ha	Hektár
KD	Kultúrny dom
km	kilometer
km ²	kilometer štvorcový
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska
k.ú.	katastrálne územie
MAS	Miestna akčná skupina
MDVaRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
m. n. m	meter nad morom
MŠ SR	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MŠ	Materská škola
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
N	Severná šírka (zemepisná súradnica)
NKÚ SR	Národný kontrolný úrad Slovenskej republiky
NFP	Nenávratná finančná pomoc
OcÚ	Obecný úrad
obyv.	obyvateľ
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SAD	Slovenská autobusová doprava
SR	Slovenská republika
SODB	Sčítanie obyvateľov domov a bytov
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ÚPSVaR	Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny
VŠ	Vysoká škola
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
VO	Verejné obstarávanie
ZŠ	Základná škola

[illegible]

6	Rekonštrukcia rozvodov ústredného kúrenia	D.4. Rekonštrukcia základnej školy - výmena kotla na vykurovanie za kotol na ekologické palivo	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2010	4 726,00	4 726,00	2010	4 726,00	4 726,00									
7	Rekonštrukcia viacúčelového ihriska s umelou trávou	A. 1.2. Zvyšovanie úrovne občianskej vybavenosti obce v oblasti obchodu, služieb, kultúrneho a športového vyžitia obyvateľov	2411 - Športové ihriská	2014	8 304,00	8 304,00	2014	8 304,00	8 304,00			8 304,00						
8	Rekonštrukcia kultúrneho domu		1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2009	29 168,00	29 168,00	2009	1 424,00	1 424,00		1 200,00	224,00						
		2011					14 151,00	14 151,00			14 151,00							
		2011					5 029,00	5 029,00			5 029,00							
		2012		8 564,00			8 564,00				8 564,00							
9	Rekonštrukcia skladu náradia	D.4.3. Rekonštrukcia obecných budov a výmena ich zastaralého vybavenia	1274 - Ostatné budovy, i.n.	2014	1 996,00	1 996,00	2014	1 996,00	1 996,00			1 996,00						

10	Rekonštrukcia bytov - výmena okien a dverí	D.4.3. Rekonštrukcia obecných budov a výmena ich zastaralého vybavenia	1122- Trojbytové a viacbytové budovy	2009	3 118,00	3 118,00	2012	3 118,00	3 118,00			3 118,00						
11	Výmena okien a dverí - dom smútku	D.4.3. Rekonštrukcia obecných budov a výmena ich zastaralého vybavenia	1274 - Ostatné budovy, i.n.	2012	2 118,00	2 118,00	2012	2 118,00	2 118,00			2 118,00						

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie